

διάλογοι καταλλαγής

ΟΡΘΟΔΟΞΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΚΡΗΤΗΣ
50
ΧΡΟΝΙΑ
1968-2018

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ * ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Περίοδος Γ', Τεύχος 25

Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος Α' Τριάντα χρόνια εύκλεους πατριαρχικής διακονίας

«Τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῆσονται ἔθνη,
καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ
ἐκκλησία» (Σοφία Σειράχ, 39:10)

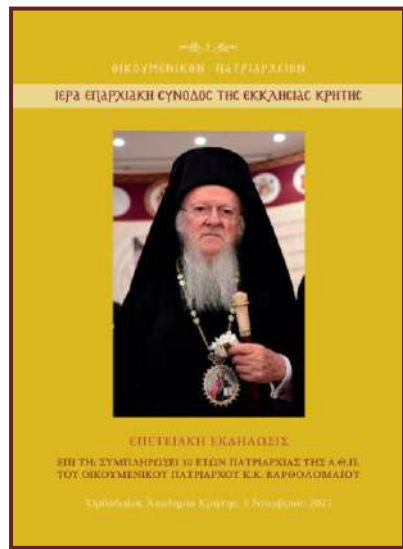
[...] Στὴ σημαντικὴ ἐκδήλωση τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης προσθέτουμε καὶ ἐμεῖς, σύσσωμο τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰδρύματος, τὴν ἀφοσίωση, τὸν σεβασμό, τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν ἀγάπη μας πρὸς τὸ πρόσωπο τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α'.

Γιὰ τὴν τριακονταετία τῆς πατριαρχίας Του ἔχουν γραφτεῖ τὴν τελευταία περίοδο πολλὰ καὶ σημαντικὰ καὶ σίγουρα πολλὰ ἀκόμη θὰ ἀκολουθήσουν. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὅσοι θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν ἔρευνα τοῦ ὅλου ἔργου Του θὰ ἀνακαλύψουν θεολογικὲς καὶ κοινωνικὲς πτυχὲς ἄγνωστες μέχρι σήμερα, κυρίως δὲ τοὺς «ἀλάλητους στεναγμούς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας»¹. Ἡ πατριαρχία Του ὑπῆρξε τόσο δημιουργικὴ τὰ τελευταῖα χρόνια, πού ἐλπίζουμε καὶ εὐχόμεθα νὰ ἀναλυθεῖ σὲ βάθος στὸ μέλλον καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ θὰ συμβάλει καὶ τὸ Ἐρευνητικὸ Κέντρο τοῦ Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπεί, μὲ σεβασμὸ καὶ ἀγάπη, κοντὰ στὰ σπουδαῖα πού ἀκούσθηκαν ἀπὸ τοὺς προλαλήσαντες, ἀλλὰ καὶ τὸν κεντρικὸ ὁμιλητὴ Σεβ. Μητρ. Κρήνης κ. Κύριλλο-νὰ συνεισφέρουμε μὲ μερικὲς σύντομες σκέψεις, πρὸς τὸ τιμῶμενο πρόσωπό Του, ἱκανότατο φορέα τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος τοῦ Φαναρίου, ὁ ὁποῖος, μὲ τὴν ἔμφαση πού ἔδωσε καὶ δίδει στὴ διαλεκτικὴ προσέγγιση τῆς πραγματικότητας καὶ μὲ τίς ποικίλες πρωτοβουλίες Του, λειτουργεῖ ἑνωτικὰ καὶ ὑπερβαίνει τοὺς διχασμούς καὶ τίς διαιρέσεις.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, τὸ ὁποῖο ἔζησε τὴν τραγικότητα καὶ τὴν ἀντιφατικότητα τῶν ραγδαίων μεταβολῶν τοῦ 20^{ου} αἰῶνα, ὅπως δὲ ἰδιαίτερος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης μας, συνειδητοποίησε ἐγκαίρως τὴ χαλεπότητα τῶν καιρῶν καὶ ἐνεργοποίησε τὴν ὀφειλετικὴ Του διακονία τόσο γιὰ τὴ στήριξη τῶν ἐμπερίστατων κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ πάντοτε ἐπίκαιρου μηνύματος τῆς Ὁρθοδοξίας στὸν ἐκάστοτε πολιτισμὸ.

Αὐτὸ ἐκφράστηκε μὲ συγκεκριμένες πρωτοβουλίες ἀπὸ τίς ἀρχὲς τῆς πατριαρχικῆς διακονίας Του, ὅχι μόνο σὲ διορθόδοξο ἐπίπεδο, ἀλλὰ καὶ ὡς μία ἀξιόπιστη μαρτυρία πρὸς τὸν λοιπὸ χριστιανικὸ κόσμο «περὶ τῆς ἐν «ἡμῖν ἐλπίδος»². Ἀγωνίσθηκε γιὰ τὸν ἀπεγκλωβισμὸ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὰ ἱστορικὰ πλέγματα τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ φανατισμοῦ, τοῦ φυλετισμοῦ καὶ τῆς προστασίας τοῦ «σύμπαντος κόσμου»,

¹ Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὸ δεῖπνο τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τοῦ Κληροδοτήματος «Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος», Νέα Ὑόρκη, 1-11-2021.

² 1 Πέτρ., 3:2.

κινούμενος πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐθεντικῆς ἀποστολικῆς καὶ πατερικῆς κληρονομιάς καὶ παράδοσης.

Στὸ ἔργο Του αὐτὸ ὁ Παναγιώτατος στηρίχθηκε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ στὰ ὑπάρχοντα τότε Πατριαρχικὰ Ἰδρύματα. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἐνθρόνισής Του ἐπεσήμανε ὅπως «ἐνισχύσωμεν καὶ ἀξιοποιήσωμεν καλλίτερον τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Πατριαρχιαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, τὸ ἐν Σαμπεζύ Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἐν Χαλκιδικῇ Ἱερὰν Μονὴν Ἀγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν Κρήτης [...]»³. Ἐθεσε, λοιπόν, ἀμέσως τὴν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία τῆς Κρήτης, μὲ τὴν ἐμπειρία της, στὴ διάθεση τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴ διοργάνωση τοπικῶν, πανελλαδικῶν καὶ ἄλλων Συνεδρίων ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου, κυρίως δὲ διορθοδόξων διασκέψεων καὶ ἱερατικῶν ἐκπαιδευτικῶν σεμιναρίων, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων ἀκαδημαϊκῶν συζητήσεων. Μὲ τὰ Πατριαρχικὰ αὐτὰ Ἰδρύματα ὁ Θρόνος ἐπέτυχε ἀφενὸς νὰ διακονήσῃ ἀποτελεσματικὰ τὴ διορθόδοξο ἐνότητα, ἀφετέρου νὰ ἀνοίξῃ ἕναν καρποφόρο διάλογο μὲ τὸν ἐτερόκλητο κόσμο.

Ἡ Ἀκαδημία –ὅπως ἔχει ἀναφέρει πολλαπλῶς καὶ ποικιλοτρόπως ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος Α' «ἀποτελεῖ καμάρι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»– λειτουργεῖ ὡς πνευματικὸ κέντρο πανορθόδοξης ἀνανέωσης, οἰκουμενικῆς κατανόησης, κοινωνικῆς συνοχῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀνάπτυξης ὁλόκληρης τῆς Μεγαλονήσου. Πρωτίστως δέ, σύμφωνα μὲ τὸν Παναγιώτατο, «ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μέριμνα αὐτῆς δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν προσφορὰν ἀκαδημαϊκῶν γνώσεων, ἀλλὰ συμβάλλει ἐμπράκτως εἰς τὸ ἔργον καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ εἰς τὴν ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν αὐτῆς»⁴.

Ἄν κάτι χαρακτηρίζει τὴν πατριαρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α' εἶναι ὁ περίτεχνος καὶ ὀργανικὸς συνδυασμὸς **παράδοσης** καὶ **ἀνανέωσης**. Ἡ ἀνανέωση σχετίζεται μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Παναγιώτατος δὲν κράτησε τὴν παράδοση μὲ τὴ μορφή ἐνὸς στείου συντηρητισμοῦ καὶ ἀναφορῶν τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ δείχνοντας σὲ ὅλο τὸν κόσμο ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ἔχει πολλὰ καὶ καθοριστικὰ νὰ πεῖ στὸν σύγχρονο ἄνθρωπο, εἰδικὰ τὴν περίοδο τῆς πανδημίας.

Ὁ ἴδιος διέσχισε τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τοῦ πλανήτη μας, ἦρθε σὲ ἐπαφὴ μὲ ἀπλούς ἀνθρώπους, ἡγέτες καὶ φορεῖς ὅλων τῶν ἐθνῶν, τῶν φυλῶν καὶ τῶν χρωμάτων, διατρανώνοντας ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν μιλά μόνο γιὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ διαλέγεται πάντοτε μὲ τὸν κόσμο, ἔχοντας σὲ κάθε περίσταση νὰ προτείνει λύσεις δοκιμασμένες καὶ καταφυγές πνευματικές, μὲ πρόδηλη πρακτικὴ ἐφαρμογὴ στὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας. Μικρὸ δεῖγμα αὐτῶν τῶν δράσεων ἀποτελεῖ τὸ φωτογραφικὸ ὑλικὸ τοῦ μακαριστοῦ φίλου Νίκου Μαγγίνα, ὁ ὁποῖος τὸν συνόδευσεν σὲ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ταξίδια Του καὶ σήμερα μέρος ἐκτίθεται ἐντὸς τῆς αἴθουσας. Οἱ πρωτοβουλίες Του καὶ ἡ εὐμενὴς ἀπήχησις τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν στὴ διεθνή κοινότητα καταγράφεται στὶς πολλὰ καὶ κορυφαῖες τιμητικὲς διακρίσεις πρὸς τὸ πρόσωπό Του, οἱ ὁποῖες ἀσφαλῶς ἀντανακλοῦν στὸν πάνσεπτο Οἰκουμενικὸ Θρόνο καὶ στὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἐν γένει.

Ἀπὸ τὴ φύση του τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἀλλὰ καὶ ὁ χαρακτήρας τῆς πολυετοῦς διακονίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας, κομίζουν –ὄχι μόνο στὶς ἡμέρες μας, ἀλλὰ καὶ διαχρονικὰ– ἕνα μήνυμα ἐλπίδας, εἰρήνης, συμφιλίωσης καὶ ἐνότητας. Δὲν εἶναι ἀπλῶς διαχειριστής, ἀλλὰ **ἀνανεωτής** τῆς πατριαρχικῆς διακονίας. Διατηρώντας ὅσα ἔπρεπε, τροποποίησε ὅσα ἦταν ἀναγκαῖα, ὥστε ὁ ρόλος Του νὰ εἶναι οὐσιαστικὸς καὶ καθοριστικὸς καὶ «νῦν καὶ αἰεὶ». Οἱ καινοτόμες πράξεις Του ἀναμόρφωσαν τὸ ἐκκλησιαστικὸ τοπίο καὶ ἀποτέλεσαν τὴ γέφυρα γιὰ τὴ διάβαση τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπὸ τὸν 20^ο στὸν 21^ο αἰῶνα.

Ἡ ἐπέτειος τῶν τριάντα χρόνων τῆς πατριαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας, μᾶς δίνει σήμερα τὴν εὐκαιρία στοχασμῶν καὶ ἀνασκοπήσεων. Δίδει ὅμως καὶ τὴ δυνατότητα ἀναστοχασμῶν καὶ διατύπωσης εὐχῶν γιὰ τὸ μέλλον καὶ ὅπως ἰδιαίτερος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τὴν ὁποία θεωρεῖ ὡς «*ναυαρχίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέσα στὴ Μεσόγειο*». Σὲ αὐτὴν καὶ στοὺς Κρήτες τῆς Μεγαλονήσου ἐμπιστεύθηκε καὶ ἀνέθεσε τὴ διεξαγωγὴ τοῦ σημαντικότερου γεγονότος στὴ σύγχρονη ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, τὴν πραγματοποίησις τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, στὶς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἰδρύματος.

Ἡ δική μας σεβάσμια σιωπὴ καὶ ὑπακοὴ πρὸς τὸ πρόσωπό Του θὰ πρέπει νὰ εἶναι φωνὴ εὐγνωμοσύνης καὶ διαμαρτυρίας, ὅταν χρειάζεται, κάθε φορὰ πού ὑπονομεύονται

³ Περιοδικὸ Ἐκκλησία, 17(1991)613.

⁴ Βλ. Ἐπετειακὸν Ἡμερολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, Χανιά 2018, σ. 51.

τὰ δίκαια τοῦ Πατριαρχείου μας. Εἴθε ἡ θεϊκὴ ἀπλοχερίᾳ νὰ Τοῦ δίδει δύναμη καὶ ὑγεία γιὰ μία συνεχῆ μαρτυρία διὰ τοῦ μαρτυρίου τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας στὸν ἀπαιτητικὸ σύγχρονο κόσμος μας.

Καὶ πάλιν καὶ πολλάκις ἔτη πολλὰ Παναγιώτατε, ὑγίης, δημιουργικός, ἀνανεωτῆς καὶ ὅπως πάντοτε μὲ νηφαλιότητα στὶς ὅποιες ἀποφάσεις Σας.

Απόσπασμα ἀπὸ τὸν Χαιρετισμὸ τοῦ Δρος Κωνσταντίνου Β. Ζορμπά, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, Ἀρχοντας Ιερομνήμονος τῆς Α.Τ.Χ.Μ.Ε., κατὰ τὴν τιμητικὴ ἐκδήλωση τῆς 3^{ης} Νοεμβρίου 2021 στὴν ΟΑΚ γιὰ τὰ 30 χρόνια ευκλεοῦς Πατριαρχίας τῆς Α.Θ.Π. (Βλ. Αριθμ. Συνεδρίου 2676).

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος καὶ ἡ Ἱερά Μητρόπολις Κισάμου καὶ Σελίνου^(*)

Μέ ἀφορμὴ τὸ ἐξαιρετικὸ γεγονὸς συμπληρώσεως τριάντα χρόνων ἀπὸ τῆς Ἐκλογῆς καὶ Ἐνθρονήσεως τοῦ «πρώτου τῶν ἱερέων καὶ πατρὸς τῆς Χριστιανοσύνης ὅλων τῶν ὀρθοδόξων»⁵ εἰς τὴν Πρωτόθρονη Κωνσταντινουπολίτιδα Ἐκκλησίᾳ, ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας ἀφιερώνει τὸ παρόν Ἡμερολόγιό Της εἰς τὸ Σεπτὸ Πρόσωπο τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, μέ ἀναφορὰ εἰς τίς εὐλογητικές ἐπισκέψεις Του εἰς τὴν Ἱερά Μητροπόλὴ μας.

Ἦδη, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ αἰοδύμου Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, κατὰ μῆνα Νοέμβριο 1992, ἐπισκέφθηκε ὅλες τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Μεγαλονήσου, καὶ τὴν 20ῇ Νοεμβρίου ἰ.ἔ. τὴν Ἱερά Μητροπόλὴ μας. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία εἰς τὸν Παναγιώτατο νὰ ἀποτιμήσῃ ἐκ τοῦ φυσικοῦ τὸ ποιμαντικὸ, φιλανθρωπικὸ καὶ πνευματικὸ ἔργο τοῦ Μητροπολίτου Εἰρηναίου.

Εἰς τὴν προσφώνησή του κατὰ τὴν τελεσθεῖσα Δοξολογία εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν μας Ναὸ (Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου), ὁ Μητροπολίτης Εἰρηναῖος καλοσώρισε τὸν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο [...].

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἀντιφωνήσασα διὰ μεστῶν θεολογικῶν λόγων, ἐτόνισε τοὺς ὁραματισμούς καὶ τίς βάσεις τῆς πορείας τῆς ἐνθέου Πατριαρχίας Της: «[...] Γνωρίζετε, Ἱερῶτατε ἀδελφέ, τὴν πολὺπλευρον καὶ πολὺμοχθον μέριμναν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας

^(*) Ἡμερολόγιον/Ἑορτολόγιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου 2022, σσ. 15-65.

⁵ Ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου κατὰ τὴν ὑποδοχὴ Αὐτοῦ εἰς τὰ ὅρια τῆς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου (20-11-1992). Περιοδικὸ *Χριστὸς καὶ Κόσμος*, Περιοδικὴ Ἔκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου, Περίοδος Β', Ἔτος ΙΑ', Τεύχος 62, σ. 93.

νά εὐαγγελίζεται τόν Χριστόν εἰς τόν σύγχρονον κόσμον. Τόν Χριστόν ὁθροδόξως θεολογούμενον καί ἐκκλησιαστικῶς βιούμενον ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ζωῇ [...]»⁶.

Τόν Νοέμβριο τοῦ 1995, εὐρισκόμενος ὁ Παναγιώτατος εἰς τήν Κρήτην, προεξάρχων τῶν ἑορτασμῶν ἑκατοναετηρίδος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Μηνᾶ στό Ἡράκλειο, ἐπισκέφθηκε, γιά δεύτερη φορά, τήν Ἱ. Μητροπόλὴ μας, ἐγκαινιάζοντας τό νέο Συνεδριακό Κέντρο τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης. Τό μείζονος σημασίας νέο αὐτό κτηριακό συγκρότημα τῆς ΟΑΚ ὑπῆρξε καρπὸς προσευχῆς καί μερίμνης τῶν συνιδρυτῶν τῆς. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κ. Εἰρηναίου καί τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος, Δρ. Ἀλεξάνδρου Παπαδερῶ, μέ τήν ἀρωγή καί στήριξη τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἰδιαίτερως δέ τοῦ ἐξοχ. Πρωθυπουργοῦ κ. Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Καλωσορίζοντας τόν Παναγιώτατο, ἀνέφερε ὁ Σεβ. Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, Μητροπολίτης Εἰρηναῖος: «[...] Παναγιώτατε, ἡ αἴθουσα πού ἐγκαινιάζουμε αὐτὴν τὴν ἑσπέρα, αὕτῃ ἡ θολωτὴ αἴθουσα μέ τό πλάτος καί τό ὕψος τῆς, δέν θυμίζει ἄραγε κάποιον ἄλλο θόλο, κάποιον ἄλλο τροῦλο πέρα, μακριὰ ἐκεῖ στήν Πόλη, ἕναν ἄλλο θόλο, κάτω ἀπὸ τόν ὁποῖο μεγάλοι καί ἅγιοι Πατριάρχες, ἐπὶ αἰῶνες, ἐπὶ μία χιλιετία περίπου, ἔψαλαν τούς ὕμνους τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἔστειλαν στήν Οἰκουμένη τὰ θεολογικά, τὰ παιδαγωγικά, τὰ ἐκπολιτιστικά τῆς μηνύματα [...]»⁷.

Ἀντιφωνῶν ὁ Παναγιώτατος σημείωσε: «[...] Τό ἔργο τῆς Ἀκαδημίας ἐντάσσεται μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ἔργου καί τῆς δραστηριότητος τῆς Ὁρθοδοξίας γενικῶς καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰδικώτερα, πού δέν περιορίζεται στὰ καθαρῶς θρησκευτικά καί ἐκκλησιαστικά ἢ καί τὰ εὐρύτερα πνευματικά θέματα, ἀλλὰ βλέπει τόν ἄνθρωπον ὡς ὁλοκληρωμένη ψυχοσωματικὴ ὄντοτητα καί τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ὡς θεανδρικό καί ἐπομένως ὡς καλύπτον ὅλες τίς πτυχές τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου στὴ γῇ καί στὸν οὐρανό, ἀπὸ τῇ γῇ πρὸς τόν οὐρανό [...]»⁸.

Χαιρετισμό, ἐπίσης, ἀπηύθυνε ὁ Γεν. Διευθυντὴς Δρ. Ἀλέξανδρος Παπαδερῶς καί ὁ ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Ν.Δ. κ. Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης.

Ὑστερα ἀπὸ μία ἑπταετία, τόν Ἰούνιο 2002, ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐπισκέφτηκε τήν Ἐπαρχία Σελίνου καί μάλιστα τήν ἔδρα τοῦ Δήμου Ἀνατολικοῦ Σελίνου, τό χωρίο Καμπανός, (17 Ἰουνίου) καθὼς καί τό νοτιώτερο ἄκρο τῆς Ἐπαρχίας ἀλλὰ καί τῆς Εὐρώπης, τὴ νῆσο Γαῦδο, (19 Ἰουνίου), γνωστὴ κατὰ τούς Καινοδιαθηκικούς χρόνους ὡς «Κλαυδία». Εἰς αὐτὴν ἐνανάγησε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὁδηγούμενος δέσμιος πρὸς τὴ Ρώμη. Καί εἰς τίς δύο προαναφερθεῖσες περιοχές ὁ ἀσθενῶν Μητροπολίτης Κισάμου καί Σελίνου κ. Εἰρηναῖος ἐκπροσωπήθηκε ἀπὸ τόν Πρωτοσύγκελλό του, σημερινό Μητροπολίτη μας κ. Ἀμφιλόχιο, μεταφέροντας τήν προσήκουσα προσλαλιά καί τὰ αἰσθήματα τοῦ πολιοῦ Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος θεώρησε ὡς «[...] ἰδιαίτεραν εὐλογίαν τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν, διότι εἶναι ἴσως ἡ πρώτη φορά πού Οἰκουμενικός Πατριάρχης στούς νεωτέρους χρόνους, ἐπισκέπτεται τὴν ἱστορικὴν ἐπαρχίαν Σελίνου [...]»⁹.

Ὁ Δήμαρχος Ἀνατολικοῦ Σελίνου κ. Δημήτριος Μπασιάς, ἔδωσε συνοπτικῶς, πλήν ἐναργῶς τὴν εἰκόνα τῆς Ἐπαρχίας Σελίνου καί ἡ θεοπρόβλητος τοῦ Γένους Κορυφὴ εὐφροσύνως ἀπεδέχθη τὴν τιμὴ τῆς ἀναγορεύσεως Αὐτῆς εἰς Ἐπίτιμο Δημότη Ἀνατολικοῦ Σελίνου.

Ὁμοίως καί εἰς τὴν νῆσο Γαῦδο, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας ὑπεδέχθη τὴν Α.Θ. Παναγιότητα ἐξαίροντας εἰς τὴν προσλαλιά του τὴν μεγάλη τιμὴ

⁶. Ὁπ. π., σ. 100.

⁷. Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κ. Εἰρηναίου, κατὰ τὰ Ἑγκαίνια τοῦ νέου Συνεδριακοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης (12 Νοεμβρίου 1995).

⁸. Ἀπόσπασμα ὁμιλίας τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου κατὰ τὰ Ἑγκαίνια τοῦ νέου Συνεδριακοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης (12 Νοεμβρίου 1995).

⁹. Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Μητροπολίτου Εἰρηναίου, κατὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς Α.Θ.Π. εἰς Καμπανό Σελίνου (17-06-2002). (Ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγγέλλου τῆς Μητροπόλεως, Ἀρχιμ. Ἀμφιλοχίου Ἀνδρονικάκη). Περιοδικό *Χριστὸς καὶ Κόσμος*, Περιοδικὴ Ἑκδόσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Β', Ἔτος ΚΑ', Τεύχος 128, σ. 40.

γιά τούς κατοίκους τῆς νήσου νά ἔχουν ἀνάμεσά τους γιά πρώτη φορά Οἰκουμενικό Πατριάρχη, «[...] τόν Πρωτοκορυφαῖο τῆς Ὁρθοδοξίας μας, ὁ Ὅποιος καθημερινά ἀναδεικνύετε τήν Παναγιότητά Σας 'τύπον τῶν πιστῶν' καί γίνεστε τό 'ἀρχέτυπο τοῦ βίου' [...]»¹⁰.

Στή συνέχεια ὁ Πατριάρχης εὐλόγησε πατρικῶς καί συνεχάρη ἐγκαρδίως τούς κατοίκους γιά τήν ἐπιλογή τους, προτρέποντας «[...] πάντας καί ἕνα ἕκαστον ὅπως, παραμένοντες ἐνταῦθα, φυλάσσοντες ἀμετακινήτως τήν πατρογονικήν γῆν, σεβόμενοι τήν αἰωνόβιον ἱστορίαν καί τόν ὑπέροχον ἀπό πλευρᾶς οἰκολογίας τόπον τοῦτον [...]»¹¹.

Εἶναι γνωστό, ὅτι ἡ μέριμνα τοῦ Παναγιωτάτου γιά τόν διάλογο καί τήν ἐνότητα μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν τυγχάνει ἀνύστακτη καί διαρκῆς. Ἡ σύγκληση τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καί Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν τό 2009 στό Κολυμβάρι Χανίων, καί μάλιστα στήν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, γιά «[...] εἰλικρινῇ ἀναζήτηση τῆς ὁρατῆς ἐνότητος, τήν ὁποία οἱ πάντες ποθοῦν καί στήν ὁποία ὅλοι καλούμαστε [...]»¹², ἔδωσε τό ἔναυσμα γιά τήν τέταρτη ἐπίσκεψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στήν Ἱ. Μητρόπολή μας. Ἡ ἐπίσκεψη αὐτή εἶχε ἰδιαίτερη βαρύτητα, καθὼς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος τόν ὑποδέχθηκε, γιά πρώτη φορά, ὡς Μητροπολίτης Κισάμου καί Σελίνου.

Ὁ Παναγιώτατος ἀφίχθη εἰς τήν Κίσαμο τό ἀπόγευμα τῆς 6^{ης} Ὀκτωβρίου 2009. Ἐγινε δεκτός μέ τιμές Ἀρχηγοῦ Κράτους στήν εἴσοδο τῆς πόλεως Κισάμου. Κατά τήν ἀντιφώνησή του πρὸς τήν προλαλήσασα Δήμαρχο Κισάμου, κ. Εὐφροσύνη Σκουλάκη, μεταξύ ἄλλων εἶπε: «[...] Ἀλλά τό Συνέδριον εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἀκαδημίαν εἶναι μόνον ἡ ἀφορμή διὰ νά ἔλθωμεν πλησίον σας. Ἡ αἰτία εἶσθε ἐσεῖς οἱ ἴδιοι! Τά παιδιά μας! Ἡ παρουσία νέου Μητροπολίτου, ἀξίου διαδόχου τοῦ μεγάλου Εἰρηναίου, τοῦ Ἱερωτάτου Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου. Ἡ Κρήτη ἡ ἴδια! Αὐτά μᾶς ἔφεραν πλησίον σας [...]»¹³.

Κατά τήν ἐπίσημη Δοξολογία εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό ὁ Ἐπίσκοπός μας προσεφώνησε τόν Ἡγούμενο τῆς Ὁρθοδοξίας ἐξαιρόντας τήν σημασία τοῦ Πατριαρχικοῦ Θεσμοῦ καί τήν πολυσχιδή μαρτυρική ἀλλά καί ἀείφωτο πορεία τῆς Πρωτόθρονης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. «[...] Ὁ τετραπέρατος κόσμος τῆς Ἑσπερίας Κρήτης, τῶν εὐλογημένων Ἐπαρχιῶν τῆς Κισάμου καί τοῦ Σελίνου χαίρει καί ἐπαγάλλεται διὰ τήν σημερινήν λαμπροφόρον ἡμέραν. Διότι, ἐνῶ πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καί κέκληκεν ἤδη ἡ ἡμέρα, ὡς ἄλλος νοητός ἥλιος εὕρισκεσθε μεταξύ ἡμῶν διερμηνεύοντες τάς Γραφάς καί τήν Ἱστορίαν καί μεταφέροντες τάς παραδόσεις τοῦ Γένους καί τῆς Ρωμιοσύνης ὅχι ὡς νεκρά γράμματα, ἀλλ' ὡς ρήματα καὶ βιώματα ζωῆς αἰωνίου εἰς τόν πιστόν τοῦ Θεοῦ λαόν καί εἰς τόν ἱερόν κλῆρον τῆς δεσποτείας Σας [...]»¹⁴.

Κατόπιν ὁ Παναγιώτατος, μέ λόγο πατρικό, εὐλόγησε τόν Ἱ. Κλῆρο καί τόν λαό τῶν Ἐπαρχιῶν μας «[...] Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα, Ἱερώτατε ἀδελφέ Μητροπολίτα Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιε, τόσον διὰ τήν θερμὴν ὑποδοχὴν ἡμῶν καί τῆς τιμίας Πατριαρχικῆς συνοδείας μας, ὅσον καί διὰ τούς εὐλαβεῖς λόγους τῆς προσφωνήσεώς σας. Μαζί μέ ὑμᾶς εὐχαριστοῦμεν καί τόν περί ὑμᾶς Ἱερόν Κλῆρον τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας σας διὰ τό ὡραῖον δῶρον τῆς ἀγάπης σας, τό ὁποῖον κατοπτρίζει τήν ἀφοσίωσίν σας ὅχι μόνον εἰς τό πρόσωπον τοῦ Πατριάρχου, ἀλλά καί εἰς αὐτόν τοῦτον τόν ἅγιον καί θεοκατάστατον θεσμόν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς πρωτοθρόνου καί

¹⁰, Ὁπ. π., σ. 44.

¹¹, Ὁπ. π., σσ. 47-48.

¹², "...in an earnest search for the visible unity, for which we all yearn and to which we are all called". Ὁμιλία τῆς Α.Θ.Π. κατὰ τήν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὀλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καί Τάξις», ΟΑΚ, 7-10-2009.

¹³, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική ἔκδοσις Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΚΖ', Τεύχος 23, σ. 133.

¹⁴, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική ἔκδοσις Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΚΖ', Τεύχος 23, σσ. 134-136.

πρωτευθύνου Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχετε καὶ σεῖς τὸ ἀκριβὸν προνόμιον νὰ ἀνήκετε. [...]»¹⁵.

Εἰς τὴν συνέχεια ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐπισκέφθηκε τὸ Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα – Θεραπευτήριον, γιὰ τὸ ὁποῖο ἐτόνισε χαρακτηριστικά: «[...] *Μᾶς καταπλήσσει εὐχαρίστως καὶ μᾶς ἐνθουσιάζει ἡ εὐρύτης τῆς καμπύλης τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δραστηριοτήτων τοῦ Ἀννουσακείου, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ νέου Μητροπολίτου κ. Ἀμφιλοχίου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀκαταπονήτου καὶ χαρισματικοῦ π. Ἀντωνίου, ἀνεπτύχθησαν εἰς ὕψιστον βαθμόν [...]*»¹⁶.

Μετά τὴν ἐπίσκεψιν στὸ Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα, ὁ Παναγιώτατος τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου «ΕἰΡΗΝΑΙΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ», τὸ ὁποῖο στεγάζεται στὸν ἰσόγειο χώρο τοῦ Οἰκοτροφείου Θηλέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας.

Κατὰ τὸ διήμερον τῆς παραμονῆς Του, ὁ Παναγιώτατος προήδρευσε πανηγυρικῆς Συνεδρίας τοῦ Δ.Σ. τῆς ΟΑΚ, τῆς ὁποίας καὶ εἶναι ἑταῖρος, ἐνῶ εὐλόγησε τὴν Ἱερά Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Παναγίας Ὁδηγητρίας Γωνιάς, ὡς ὁ κανονικὸς Ἐπίσκοπος Αὐτῆς. Ἡ Ἱ. Μητρόπολὶς μας σεμνύνεται καὶ καυχᾶται γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ Σταυροπηγίου, πού ἀποτελεῖ τὴ ζωντανή παρουσίαν τοῦ μαρτυρικοῦ, πλὴν τηλαυγούς ἐν Φαναρίῳ Πατριαρχικοῦ Θρόνου στὸν τόπον μας. Ὁ Πατριάρχης ἀναφέρθηκε, κατὰ τὴν προσλαλίαν του πρὸς τὸν Πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενον Χρύσανθο Κελαῖδῃ καὶ τὴν Ἀδελφότητα, εἰς τὴν πολυδιάστατην προσφορὰ τῆς Μονῆς: «[...] *Ἡ Γωνιά δὲν εἶναι ἓν σύνηθες Μοναστήριον. Πέραν τοῦ ὅτι χαίρει τῆς Σταυροπηγιακῆς τιμῆς καὶ ἀξίας ἥδη ἀπὸ τοῦ 1662, Πατριαρχικῇ φιλοτιμίᾳ τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου Γ', ἡττις Σταυροπηγιακὴ ἀξία ἀνενέωθη κατ' ἐπανάληψιν καὶ ὑπὸ ἄλλων Πατριαρχῶν, ὑπῆρξεν ὁ πνευματικὸς φάρος τῆς δυτικῆς Κρήτης...* [...]»¹⁷.

Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὸ χωρίον Βοῦβες, ὅπου ἀνακηρύχθηκε καὶ ἐπίτιμος Δημότης Κολυμβαρίου, νὰ δεῖ τὴν ἀρχαία ἐλιά τῶν Βουβῶν καὶ νὰ τελέσει τὰ ἐγκαίνια τοῦ παρακειμένου μουσείου τῆς ἐλιάς. Ἡ παρουσία Του, ἐπίσης, εἰς τὸ πάρκον τροχαίων ἀτυχημάτων «Χρῆστος Πολέντας», στὴν περιοχὴ Νερατζιά Βουκολιῶν, ὅπου καὶ τέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ πάρκου, εἶχε ἰδιάζουσα σημασίαν, καθὼς, ὅπως τόνισε ὁ ἴδιος: «[...] *Μέ πόνον ψυχῆς εὐρισκόμεθα εἰς τὸν πλήρη ὁδύνῃ καὶ δακρύων χώρον τοῦτον καὶ ἐγκαινιάζομεν διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας τὸ «Πάρκον Τροχαίων Ἀτυχημάτων Χανίων» τὸ φέρον τὸ ὄνομα «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΕΝΤΑΣ», ἡτοὶ τοῦ νέου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖον τῆς Νερατζιάς ἀπώλεσε τὴν ζωὴν του, συνεπεῖα τροχαίου ἀτυχήματος, πρό πενταετίας [...]*»¹⁸.

Ὁ Παναγιώτατος τὸ ἀπόγευμα τῆς 7^{ης} Ὀκτωβρίου 2009, εἰς τὴν αἴθουσαν πολλαπλῶν χρήσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης κήρυξε τὴν ἑναρξὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὁλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις», μέ γενικὸ θέμα: *“Called to be One Church: that they may become one in your hand”*. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος, ὁ ὁποῖος ἐξαίροντας τὴν σημασίαν τῆς παρουσίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴν Ὁλομέλεια, τόνισε μεταξύ ἄλλων:

«[...] *Ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τίς ὀλοθερμὰς εὐχαριστίαις μας πρὸς τὴν ἡμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα... [...]. [...] Οἱ θέσεις καὶ οἱ προβληματισμοὶ τῆς ἡμετέρας Παναγιότητος, εἴμαι βέβαιος, θὰ γίνουν ἀντικείμενον τῶν περαιτέρω συζητήσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ὁλομελείας καὶ τῶν ὁμάδων ἐργασίας τῆς Συνελεύσεώς μας [...]*»¹⁹.

¹⁵. Ὁπ. π., σσ. 137-138.

¹⁶. Ὁπ. π., σ. 141.

¹⁷. Ὁπ. π., σ. 150.

¹⁸. Ὁπ. π., σ. 154.

¹⁹. <https://www.imconstantias.org.cy/3202/>

Βαρυσήμαντη καί έμπνευσμένη ύπῆρξε ἡ όμιλία τοῦ θεοπρόβλητου Πρωθιεράρχου τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας κ.κ. Βαρθολομαίου, ἀναφέροντας χαρακτηριστικά:

«[...] Ταπεινότητα σημαίνει ὅτι εἴμαστε ταγμένοι νά μαθαίνουμε ἀπό τούς ἄλλους, καθώς καί νά μαθαίνουμε ἀπό διαπιστώσεις πού ἔχουν ἤδη δοκιμαστεί μέσα στόν χρόνο. [...] Ἡ ἐνότητα τήν ὁποία ἐπιζητοῦμε εἶναι ἕνα ἄνωθεν δῶρο, τό ὁποῖο ἐμεῖς ὀφείλουμε νά ἐπιδιώξουμε μέ ἐπιμονή ἀλλά καί μέ ὑπομονή, δέν εἶναι κάτι τό ὁποῖο ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικά καί μόνο ἀπό ἐμᾶς, ἀλλά ἀρχικά ἀπό τήν κρίση τοῦ Θεοῦ καί ἀπό τόν 'καιρό', ὅπως ὀνομάζεται ἡ διάρκεια στήν ἀρχαία ἐλληνική [...]»²⁰.

Κατά τό παρατεθέν δείπνο εἰς τούς φιλόξενους χώρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης ὁ Ἐπισκοπός μας, ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, στήν όμιλία του ἀναφέρθηκε στήν παγκόσμια ἀποστολή τῆς ΟΑΚ ἀλλά καί εἰς τήν βαρύνουσα σημασία τῆς πνευματικῆς ἀναφορᾶς τῆς εἰς τόν Οἰκουμενικό Θρόνο. Ἀκολουθῶς, ὁ Παναγιώτατος, εἰς τήν πρόποσή Του κατά τή διάρκεια τοῦ δείπνου, μέ θερμούς λόγους, ἀναφέρθηκε εἰς τούς στενοῦς δεσμούς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας μέ τήν Ἐκκλησία Κρήτης καί ἐξῆρε τό ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας.

Ἀκολουθοῦν ἀποσπάσματα ἐκ τῶν όμιλιῶν.

«[...] Καί δέν πρέπει νά θεωρηθῇ ἀσήμαντον καί τυχαῖον τό γεγονός ὅτι ἡ Ἀκαδημία αὕτη, ἔχουσα τούς προαναφερθέντας στόχους καί ἐπιχειροῦσα μέ συνέπειαν λόγου καί ἔργων νά ἐκπληρῶσῃ τούτους, ἔχει θέση ἐαυτήν ὑπό τήν πνευματικήν προστασίαν τῆς ἡμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου, ἐκζητοῦσα τά φῶτα καί τās εὐχάς τοῦ ταπεινοῦ μά καί ἐνδόξου Φαναρίου, τῆς καρδίας ὁλοκλήρου τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανισμοῦ, τῆς παραδόσεως καί τῆς ζωῆς τῶν Πατέρων, αἱ ὁποῖαι μαρτυροῦνται ἐπὶ σειρᾷ αἰῶνων εἰς τήν Ἀνθούσαν Πόλιν... μεμορφωμένων κατὰ Χριστόν καί πεφωτισμένων ὑπό τοῦ Παναγίου Πνεύματος. [...]»²¹.

«[...] Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία, ἰδρυθεῖσα τῇ φιλογενεῖ πρωτοβουλία τοῦ σεβασμίου Μητροπολίτου πρῶην Κισάμου καί Σελίνου κυρίου Εἰρηναίου καί πνευματικόν καθίδρυμα τῆς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου ὑπάρχουσα, ὑπό τήν προεδρείαν τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου, σήμερον τοῦ Ἱερωτάτου ἀδελφοῦ κ. Ἀμφιλοχίου, διατελεῖ πάντοτε ὑπό τήν αἰγίδα, τήν εὐλογία καί τήν ὑψηλήν προστασίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπό τό ὁποῖον προσπορίζεται οὐκ ὀλίγον κύρος καί ἐπιφάνειαν. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία εἶναι, ὅπως καί ἄλλοτε ἔχομεν τονίσει, τό καμάρι μας! Εἶναι ἡ πνευματική βιτρίνα τῆς Κρήτης εἰς τόν κόσμον τοῦ πνεύματος, ὅχι μόνον τόν καθαρῶς ἐκκλησιαστικόν, ἀλλά καί τόν εὐρύτερον. Τό Κολυμβάρι, ἡ Κίσσος, τά Χανιά, ἔχουν γίνῃ περιάκουστα μέχρι τās ἐσχατίας τῆς ὑδρογείου, ἐξ αἰτίας κυρίως τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας [...]»²².

Τό ἔτος 2012 μέ ἀφορμή τή σύγκληση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ) εἰς τήν ἀνοικτή ἀγκάλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, κατὰ τήν πρώτη ἐβδομάδα τοῦ Σεπτεμβρίου, εἴχαμε τήν μεγάλη εὐλογία νά ὑποδεχθοῦμε καί πάλι τόν πνευματικό μας Πατέρα. Ἡ Α.Θ. Παναγιότητα ἀνταποκρίθηκε εἰς τήν πρόσκληση τοῦ ΠΣΕ γιά νά παραστῇ στίς ἐργασίες τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου, τό ἑσπέρας τῆς 3^{ης} Σεπτεμβρίου, ὅπου μίλησε ἐμπνευσμένα εἰς τήν ἀγγλική γλῶσσα.

Ὁμοίως, κατὰ τό παρατεθέν τό ἴδιο βράδυ δείπνο ἀπό τήν ΟΑΚ πρός τήν Ὀλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Πατέρας τῶν Ὁρθοδόξων, κατὰ τήν σχετική πρόποση, ἐξέφρασε τή χαρά Του γιά τή συμμετοχή Του εἰς τίς ἐργασίες τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξῆρε τή σημασία τῆς καλλιέργειας τοῦ διαλόγου μεταξύ τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ἐνῶ συνεχάρη τήν Ο.Α.Κ. γιά τήν διακονία καί προώθηση τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

²⁰. Ἡ ἱστορική αὕτη όμιλία τοῦ Παναγιωτάτου ἔχει ἀναρτηθεῖ στήν ἐπίσημη ἱστοσελίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

²¹. Ἀπό τήν όμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἀμφιλοχίου, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περίοδος Γ', Ἔτος ΚΖ', Τεύχος 23, σσ. 156-157.

²². Ἀπό τήν πρόποση τῆς Α.Θ.Π. κατὰ τό δείπνον εἰς τήν ΟΑΚ, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περίοδος Γ', Ἔτος ΚΖ', Τεύχος 23, σ. 158.

«[...] Είναι μεγάλη ή χαρά ήμῶν νά εύρισκώμεθα, κατά τάς ἐργασίας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, τοῦ Προέδρου καί τῶν ἐντίμων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί τῶν λοιπῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, ἡ ὁποία ἀπό τῆς ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς καί ἐπὶ τεσσαρακονταπενταετίαν διακονεῖ τό ἱερόν ἔργον τῆς ἐπιμορφώσεως τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν ὀρθόδοξον παράδοσιν καί συγχρόνως τήν καλλιέργειαν τοῦ διαλόγου συνδιαλλαγῆς καί ἀλληλοκατανοήσεως, μεταξύ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, κατά τό πνεῦμα τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου. [...] Ὁ ἀγαπητός ἀδελφός καί συλλειτουργός ήμῶν κ. Ἀμφιλόχιος, ἀπό τῆς καταστάσεως αὐτοῦ εἰς τήν ἱεράν ταύτην ἑπαρχίαν, ἔχαρίσατο ἀληθῶς νέαν πνοήν καί εἰς τό ἔργον τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας, ἀνοίξας νέαν σελίδα εἰς τήν ἱστορίαν αὐτῆς καί σφραγίσας, θά ἡδυνάμεθα νά εἴπωμεν, ταύτην μέ τήν ἰδικήν του σφραγίδα [...].»²³.

Ἡ ἱερά Μητρόπολή μας εἶχε τήν χαρά, μέσα στά πλαίσια τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς τοῦ Πατριάρχου μας, τό πρῶτό τῆς 4^{ης} Σεπτεμβρίου, καλώντας τόν ὑψηλό προσκεκλημένο νά τελέσει τά ἑγκαίνια τοῦ νεόδμητου «Τσατσαρωνακείου Πολιτιστικοῦ Πολυκέντρου», στήν Κίσαμο, εὐγενοῦς χορηγίας τῆς ἀξιότιμης οἰκογένειας τῆς Κισάμου Νικολάου καί Μαρίας Τσατσαρωνάκη.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἱ. Μητροπόλεώς μας νά διακονήσῃ τόν σύγχρονο ἄνθρωπο καί τήν τοπική κοινωνία ἐνέπνευσαν τήν ἰδέα «[...] τῆς ὑλοποιήσεως ἐνός χώρου, ὁ ὁποῖος θά ἀνταπεκρίνετο εἰς τόν παλμόν καί τάς ἀναζητήσεις τῆς ἐποχῆς, ὡς μιά ἄλλη φωνή καί μιά ἄλλη κλήσις [...] ἑνός χώρου, τέλος, πού θά ἀνταπεκρινόταν εἰς τάς ἀπαιτήσεις τῆς νεολαίας μας, τῆς ἐλπίδος πάντων ήμῶν, καί θά ἐπιχειροῦσε νά προσεγγίσῃ τήν ἰδιοσυγκρασία των, τά προβλήματα, καί τά ἰδανικά των, νά μοιρασθῇ μαζί τους ὄνειρα καί ἐπιδιώξεις καί νά σταθῇ πατρικά καί ἀδελφικά δίπλα τους, διά τήν πραγμάτωσιν των [...]»²⁴, ὅπως ἐτονίσθη εἰς τήν προσλαλιά τοῦ Σεβασμιώτατου Ποιμενάρχου μας.

Ἡ χορηγός οἰκογένεια τοῦ Νικολάου Τσατσαρωνάκη θέλησε νά προσφέρει τό Πολύκεντρο αὐτό εἰς τή μνήμην δύο πολύ ἀγαπητῶν τῆς προσώπων, τῆς Μαρίας Τσατσαρωνάκη καί τοῦ Γεωργίου Τσατσαρωνάκη, ὅπως μέ πολλή συγκίνηση ἀνέφερε ἐκ προσώπου ὅλης τῆς οἰκογένειας ἡ κα Ἑλένη Τσατσαρωνάκη. Ἀκολουθοῦν σχετικά ἀποσπάσματα: «[...] Στή μνήμη τῶν ξεχωριστῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, Παναγιώτατε, ἡ οἰκογένειά μας ἀφιερώνει τό παρόν Κέντρο στή Μητρόπολή μας, τόν τόπο μας, καί τοὺς ἀνθρώπους του. Κάθε φορά πού ἐτοῦτος ὁ χώρος θά γεμίζει φωνές καί χαμόγελα, ἀπό τοὺς ἑκατοντάδες μαθητές τοῦ Ἰωδείου τῆς Μητροπόλεώς μας, τίς Σχολές, τοὺς σταθμούς, τίς ἐκθέσεις καί τίς συνάξεις, οἱ ψυχές τῶν ἀνθρώπων μας δέν μπορεῖ παρά νά ἀγάλλονται ἐν Κυρίῳ. Παναγιώτατε ἡ παρουσία Σας ἐδῶ τή στιγμή ἐτούτη, ἡ εἰσοδός Σας, πρῶτος στοὺς χώρους τοῦ Πολυκέντρου, τό εὐλογεῖ καί τό καθαγιάζει. Στήν οἰκογένειά μας δέ καί τόν τόπο δίνει ἄπλετη χαρά καί συγκίνηση [...].

[...] Σεβασμιώτατε Ποιμενάρχα μας καί λίαν ἀγαπητέ κ. Ἀμφιλόχιε, σέ ἐσᾶς, πού εὐχαριστοῦμε τό Θεό πού σᾶς ἔθεσε Ἐπίσκοπο στόν τόπο μας, παραδίνουμε μέ πολύ συγκίνηση τό κτίριο τοῦτο, τό Πνευματικό αὐτό Κέντρο γιά νά στεγάσῃ τό ὄραμά σας, γιά νά στεγάσῃ τήν ἀγάπη καί τίς ἀγωνίες σας γιά τόν τόπο τοῦτο, γιά νά στεγάσῃ τοὺς νέους καί τοὺς μεγαλύτερους μά κυρίως τά παιδιά του, τῶν ὁποίων τά ὄνειρα καί τά πρότυπα συνεχῶς συρρικνώνονται. Αἰφώνοντας στά χέρια σας τά κλειδιά τοῦ χώρου αὐτοῦ, παρακαλοῦμε καθὼς τά ὑψώνετε γιά τίς προσευχές καί τίς δεήσεις σας, νά ἐνθυμῆστε τά ἀγαπημένα μας πρόσωπα, τήν οἰκογένειά μας καί ὅλο τό ποίμνιό σας πού στηρίζεται στήν προσευχή σας [...].»²⁵.

²³. Ἀπό τήν πρόποση τῆς Α.Θ.Π. κατά τό δεῖπνον εἰς ΟΑΚ, Περιοδικό Χριστός καί Κόσμος, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΑ', Τεύχος 40, 2012, σσ. 113-114.

²⁴. Ὁπ. π., σ. 107.

²⁵. Ὁπ. π., σσ. 111-112.

Μέ χαρά καί θαυμασμό ό Πρῶτος τῆς Ὁρθοδοξίας, Παναγιώτατος κ.κ. Βαρθολομαῖος, γνωρίζοντας καλά τίς ἀνάγκες καί τά προβλήματα τῆς σύγχρονης νεολαίας, προσφώνησε λέγοντας:

«[...] Ἡ τοπική Ἱερά Μητρόπολις, μέ τήν ποιμαντικήν μέριμναν καί φροντίδα τοῦ ἀξίου ποιμενάρχου αὐτῆς κυρίου Ἀμφιλοχίου, μιμουμένου τό φιλάδελφον καί φιλόστοργον τοῦ ὁμωνύμου αὐτοῦ ἁγίου Ἱεράρχου Ἐπισκόπου Ἰκονίου, παραδίδει σήμερον εἰς τό πλήρωμα αὐτῆς τό νεότευκτον τοῦτο Ἰδρυμα, διά νά θεραπεύσῃ τās ὑλικὰς καί πνευματικάς ἀνάγκας τῶν πιστῶν τέκνων τῆς, νά τὰ καλλιεργήσῃ καί νά τὰ καταρτίσῃ, νά τὰ συμβουλευσῇ καί νά τοὺς δώσῃ ἐκεῖνα τὰ ἐφόδια, τὰ ὁποῖα θά τὰ βοηθήσουν νά ἀνταπεξέλθουν εἰς τās δυσκολίας τῆς ζωῆς καί νά γίνουν συνειδητοποιημένα μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέ ἡθος καί φρόνημα πνευματικόν καί χριστιανικόν, χρήσιμα εἰς τήν κοινωνίαν καί μάλιστα διά τῆς χρήσεως τῶν συγχρόνων μέσων τεχνολογίας [...]»²⁶.

Τό ἐπιστέγασμα ὅμως καί ἡ κορύφωση τῶν ἀγώνων τῆς Α.Θ. Παναγιότητος γιά τήν ἀνανέωση καί ἐνίσχυση τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν κατά τόπους Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, τή στήριξη καί προαγωγή τῆς ἐνότητος μέσα στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθόδοξης κοινότητος καί τή μαρτυρία καί ἔκφραση τῆς ἐνότητος καί τῆς ὁμοφωνίας αὐτῆς στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σήμερα, εἶναι ἡ σύγκληση τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, πού πραγματοποιήθηκε στήν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, στό Κολυμπάρι Κισάμου, ἀπό 20 ἕως 25 Ἰουνίου 2016.

Ἀποτελεῖ, σίγουρα, κορυφαῖο ἱστορικό γεγονός οἰκουμενικῆς ἐμβέλειας, ἀξίας καί σπουδαιότητος, τό ὁποῖο σημάδεψε τόν τόπο καί τήν ἱστορία. Δικαίως, λοιπόν, «[...] ἀναρίθμητοι γενεαὶ χριστιανῶν, κλήρου καί λαοῦ, θά ἐπεθύμουν νά φθάσουν εἰς τήν σήμερον ἡμέραν, εἰς τήν χαράν τῆς ὁποίας πάντες ἡμεῖς καθιστάμεθα μάρτυρες καί μέτοχοι [...]»²⁷.

Ὁ Ἐπίσκοπός μας εἶχε τήν μεγάλη εὐλογία νά συμπεριληφθεῖ, ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου, εἰς τήν Συνοδική Ἀντιπροσωπεΐα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί, ὁμοῦ μετά τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εἰρηναίου, νά μετέχει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου.

Κατά τήν προσφώνηση, ὡς ὁ φιλοξενῶν οἰκεῖος Μητροπολίτης ὁ Ἐπίσκοπός μας, κατά τό πρόγευμα πού παρατέθηκε σέ ὅλα τὰ Συνοδικά Μέλη εἰς τό «Τσατσαρωνάκειον» Πολύκεντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας τήν 18^η Ἰουνίου 2016, ἐσημείωσε μεταξύ ἄλλων:

«[...] Καυχώμεθα ἐν Κυρίῳ, διότι ἐντός τῶν ταπεινῶν ὀρίων τῆς πολλαχῶς εὐηργετημένης ὑπό τοῦ Πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, φιλοξενῶμεν τήν Οἰκουμένην. Εἰς τόν περιορισμένον χώρον τῆς ἱστορικῆς πόλεώς μας δεχόμεθα τό Σῶμα τοῦ ζῶντος Χριστοῦ, ὄντες οἱ αὐτοὶ μέλη ἐκ μέρους» (Α΄ Κορ 12, 27), καθ' ὅτι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν... καί ἐν πνεύμα ἐποτίσθημεν» (Α΄ Κορ. 12, 13) [...]»²⁸.

Ἐπίσης, ὁ Δήμαρχος Κισάμου κ. Θεόδωρος Σταθάκης, καλωσορίζοντας τοὺς φιλοξενουμένους καί, μέ ὁμόφωνη ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἀνακήρυξε ἑπίτιμους Δημότες τῆς πόλεως Κισάμου τήν Α.Θ.Π., τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο, ὡς καί ὅλους τοὺς Πατριάρχες καί Ἀρχηγούς τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖοι προσῆλθαν καί ἔλαβαν μέρος εἰς τήν Ἀγία καί Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τό ἀπόγευμα τῆς 24^{ης} Ἰουνίου, εἰς τόν χώρο τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου (ΟΑΚ) καί μετά τή λήξη αὐτῶν, κατά τή διάρκεια σεμνῆς τελετῆς, πραγματοποιήθηκε ἡ ἀνακήρυξη σέ ἑταίρους τῆς Ὁρθόδοξου Ἀκαδημίας Κρήτης τῶν Προκαθημένων τῶν Ἀγιωτάτων Αὐτοκεφάλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖοι ἔλαβαν μέρος εἰς τήν Σύνοδο. Κατά τήν

²⁶. Ὁπ. π., σσ. 104-105.

²⁷. Ἀπό τήν Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου τήν 18^η-6-2016, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική Ἔκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΔ', Τεύχος 53, 2016, σ. 40.

²⁸. Ὁπ. π., σσ. 39-40.

τελετή, ὁ Σεβσμιώτατος Μητροπολίτης μας, ὡς Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἀκαδημίας, ἐξέφρασε πρὸς τὴν ὀλομέλεια τῶν Συνοδικῶν Μελῶν τὴ χαρά καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη ὅλων γιὰ τὴν ἐπιλογή τοῦ Ἰδρύματος προκειμένου νὰ διεξαχθεῖ ἡ Ἀγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

«[...] Ἡ πρόνοια ὅμως τοῦ παναγίου Θεοῦ διαφορετικῶς ἠθέλησεν καὶ προώρως ὑπόδοξεν νὰ περιβάλλῃ μὲ τιμὴν καὶ δόξαν, οὐ τὴν τυχούσαν, τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην, διὰ τῆς πραγματοποιήσεως εἰς τοὺς χώρους τῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς συγκαλουμένης Ἀγίας καὶ Μεγάλης Πανορθοδόξου Συνόδου. Σύνοδος διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀλήθεια τῆς Πίστεως ἀκροᾶται καὶ προσεγγίζει τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον, οἰκοδομεῖται τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ καταδεικνύεται ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐκφράζεται τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ καθολικότης Αὐτῆς, καθὼς τὰ δύο αὐτὰ μεγέθη, ἡ καθολικότης καὶ ἡ συνοδικότης, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀλληλοπεριχωροῦνται [...]»²⁹.

Ὁ Παναγιώτατος Πρόεδρος τῆς Συνόδου, Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος συνεχάρη κατὰ τὸν χαιρετισμό Του τοὺς Μακαριωτάτους Προκαθημένους ὡς νέους ἑταίρους τῆς Ο.Α.Κ., ἀναφέρθηκε εἰς τὴν ἐπιτυχή λειτουργία τῆς Ἀκαδημίας μέχρι τώρα καὶ διερμήνευσε τὴν ἀποστολή τῆς εἰς τὸν 21^ο αἰῶνα.

«[...] Συγχαίρομεν ἐνὶ ἐκάστῳ ἐξ ὧν διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ταύτης προσγενομένην Αὐτῷ τοιαύτην τιμὴν, εἰς ἔνδειξιν ἀναγνωρίσεως τῆς πολυτίμου προσφορᾶς ἐκάστου ἀδελφοῦ Προκαθημένου εἰς τὴν ἥς προκάθηται Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὸν διάλογον πρὸς καταλλαγὴν καὶ συμφιλίωσιν μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ὅλου τοῦ κόσμου, εἰς ἐποχὴν ἐξάρσεως τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς ἐρειδομένης εἰς ψευδὴ θρησκευτικὴν βάσιν τρομοκρατίας, χωρὶς βεβαίως ὑποχώρησιν ἀπὸ τὰς ὀρθοδόξους θέσεις μας [...]»³⁰.

Ἀκολούθως ἕκαστος ἐκ τῶν Μακαριωτάτων ἐξέφρασε τὴ χαρά του καὶ τίς εὐχαριστίες του πρὸς τὸ Ἰδρυμα διὰ τὴν τιμὴ ἀναγορεύσεως εἰς ἑταῖρον αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ δεῖπνο ποῦ παρετέθη τὸ ἴδιο βράδυ εἰς τὸ αἶθριο τῆς Ἀκαδημίας, ὁ Γενικός Διευθυντὴς Αὐτῆς, Ἑλλ. Δρ Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς μίλησε καρδιακὰ γιὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης ποῦ ἐκλήθη νὰ βαστάσῃ ἡ Ἀκαδημία μὲ τὴ φιλοξενία εἰς τοὺς κόλπους τῆς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου: «[...] Ὁμολογῶ, πὼς ὅταν διάβασα τὸ Ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Σύνταξης τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (Ἰανουάριος 2016), δὲν ὑποψιζόμουν τὴν ἔκταση τῶν εὐθυνῶν, ποῦ ἀναλαμβάναμε. Θὰ ἤθελα, λοιπόν, σήμερα νὰ ὑμνήσω τὴν ἄγνοια, ποῦ δίνει συχνὰ φτερά στὴν τόλμη. Ἡ μᾶλλον, νὰ δοξολογήσω τὴν πίστη, ποῦ, κατὰ τὴ ρῆση ἐνός σοφοῦ, μᾶς δίδει τὸ κουράγιο νὰ κάμνομεν ἄλματα μὲ ἐμπιστοσύνη στό χάος καὶ νὰ μπορούμε νὰ νικήσομεν κατὰ κράτος τὰ στοιχεῖα τῆς Ἀβύσσου [...]»³¹.

Ἡ τελευταία, μέχρι τώρα, ἐπίσκεψις τοῦ Παναγιωτάτου στὴν Ἱερά Μητρόπολή μας σηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν συμπλήρωση τοῦ χρυσοῦ ἰωβηλαίου μιᾶς σειρᾶς Ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνήγειρε καὶ λειτούργησε ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης κυρὸς Εἰρηναῖος. Παράλληλα, ὅμως, ἔλαβαν χώρα καὶ νέα ἐκκλησιαστικά γεγονότα.

Κατὰ τὸ διήμερο τῆς 2^{ας} καὶ 3^{ης} Ὀκτωβρίου 2018 στὴν Ἱερά Μητρόπολή μας πραγματοποιήθηκε πλειάδα πνευματικῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα σημάδεψαν τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία, καταγράφηκαν στὴν Ἱστορία τῆς καὶ χαράχθηκαν ἀνεξίτηλα στὶς ψυχές ὅλων μας. Μὲ τὴ σειρά ποῦ πραγματοποιήθηκαν, εἶναι:

2 Ὀκτωβρίου 2018: Ἡ πραγματοποίησις τῆς Γ' Συνάξεως τῶν ἑταίρων τῆς Ο.Α.Κ., τὰ θυρανοῖζια τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού εἰς τὴν γενέτειρά του, τὸ Συρικάρι Κισάμου, καὶ τὰ ἐγκαίνια τῆς Μονάδας Αὐξημένης Φροντίδας εἰς τὸ Ἀννουσάκειο Ἰδρυμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας.

²⁹. Ὁπ. π., σσ. 47-52.

³⁰. Ὁπ. π., σσ. 53-55.

³¹. Ὁπ. π., σσ. 56-57.

3 Ὀκτωβρίου 2018: Ἡ, κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, Πατριαρχική χοροστασία εἰς τήν Ἱ. Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή Γωνιάς, τά ἐγκαίνια τοῦ Κειμηλιαρχείου τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς καί ἡ ἐπετειακή ἐκδήλωση 50 ἐτῶν λειτουργίας καί πορείας τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης.

Τά προαναφερθέντα ἐξαιρετικά γεγονότα τίμησαν μέ τήν συμμετοχή τους οἱ ὑψηλοί πρός τοῦτο προσκεκλημένοι ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολή μας καί τήν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης: Ἡ Α.Θ.Π., ὁ Οἰκουμενικός μας Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος μέ τήν τιμία Συνοδεία Του, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλος Γ', ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος Β' καί ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος μετά τῶν τιμίων Συνοδειῶν τους.

Ἐπιπροσθέτως, οἱ ἐκπρόσωποι: τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ, (Θεοφ. Ἐπίσκοπος Τούλτσεας κ. Βησσαρίων), τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β' (Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Εὐγένιος) καί τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Πολωνίας κ. Σάββα, (Θεοφ. Ἐπίσκοπος Σούπρασλ κ. Ἀνδρέας).

Μετεῖχαν, ἐπίσης, ὡς συνοδοί τοῦ Παναγιωτάτου καί ὡς ἑταῖροι τῆς ΟΑΚ οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες: Γέρων Περγάμου κ. Ἰωάννης, Ἀγκύρας κ. Ἱερεμίας, Γαλλίας κ. Ἑμμανουήλ, Ἰκονίου κ.Θεοληπτος καί Σασίμων κ. Γεννάδιος.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος καί σύμπασα ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ὁ Ἐξοχ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπιος Παυλόπουλος, Ἡγούμενοι ἐξ Ἁγίου Ὁρους καί ἄλλοι ἐκλεκτοί προσκεκλημένοι, εὐγενῶς ἀνταποκρινόμενοι, μετεῖχαν εἰς τά κορυφαῖα αὐτά ἱστορικά καί ἐκκλησιαστικά γεγονότα. Τήν Κυβέρνηση ἐκπροσώπησε ὁ Ὑφυπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Μάρκος Μπόλαρης.

Μετά τήν ἄφιξη τοῦ Παναγιωτάτου καί τῆς τιμίας Συνοδείας Του εἰς τό Κολυμβάρι τό πρωί τῆς 2^{ας} Ὀκτωβρίου 2018, ὁ Σεπτός Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας μετέβη εἰς τούς παρακείμενους χώρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης καί προήδρευσε τῶν ἐργασιῶν τῆς τρίτης Συνάξεως τῶν ἑταίρων αὐτῆς, σύμφωνα μέ τόν Κανονισμό Λειτουργίας τῆς Συνάξεως τῶν ἑταίρων.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἐξέφρασε τήν εὐγνωμοσύνη, τόν σεβασμό καί τίς εὐχαριστίες τοῦ Ἰδρύματος πρός τούς ὑψηλοῦς προσκεκλημένους γιά τήν ἀποδοχή τῆς προσκλήσεως. Ἀκολούθως τόν λόγο ἔλαβε ὁ Πρόεδρος τῆς Συνάξεως, Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ὁ ὁποῖος, ἐνδιαφερόμενος ἄμεσα γιά τό μέλλον τῆς Ἀκαδημίας τόνισε ὅτι «[...] ἡ πιστότης εἰς τάς ἰδρυτικές ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ἐμπεριέχονται εἰς τό Διάταγμα Συστάσεως τοῦ Ἰδρύματος ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διά τήν μελλοντικήν πορείαν της [...]»³².

Μετά τήν προσφώνηση τοῦ Παναγιωτάτου, τήν Σύναξη χαιρέτησε ὁ Γεν. Δντής τοῦ Ἰδρύματος, Ἐντιμολογιώτατος Δρ Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, εἰς τόν ὁποῖο ὁ Πρόεδρος τῆς Συνάξεως καί ἀνέθεσε τόν συντονισμό. Ὁ κ. Ζορμπᾶς, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τόν Κανονισμό Λειτουργίας τῆς Συνάξεως τῶν ἑταίρων, πρότεινε τήν ἐκλογή μελῶν τῆς Κοσμητείας τῆς Συνάξεως. Ἀκολούθως ὁ συντονιστής ἐνημέρωσε τά ἐκλεκτά μέλη τῆς Συνάξεως διά τό ἔργο τοῦ Ἰδρύματος καί κατετέθησαν, ὑπό τῶν μελῶν προτάσεις γιά τίς προτεραιότητες πού χρειάζεται νά θέσει τό Ἰδρυμα.

Κατόπιν εἰσηγήσεως - προτάσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Περγάμου κ. Ἰωάννου, ἡ Σύναξις ἀποφάσισε ὅπως στήν Ἀκαδημία δημιουργηθεῖ Ἰνστιτοῦτο Βιοηθικῆς μέ τήν εὐλογία καί τίς κατευθύνσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τό ὁποῖο καί θά ἀναλάβει συντονιστικό ρόλο ἐντός τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τά εὐαίσθητα καί μείζονα θέματα τοῦ χώρου αὐτοῦ. Ἀκολούθησε ὑπογραφή Μνημονίου διμεροῦς συνεργασίας μεταξύ τῆς ΟΑΚ καί τοῦ Ἰδρύματος Τεχνολογίας καί Ἑρευνας, ὡς ἐπίσης καί μεταξύ τῆς Ἀκαδημίας καί τοῦ Μουσείου Φυσικῆς Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης.

³². Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική Ἔκδοση Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισιάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΖ', Τεύχος 62, 2018, σ. 137.

Νωρίς τό απόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας τελέσθησαν ἀπό τήν Α.Θ.Π. τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο, τά θυρανοίξια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού, εἰς τόν τόπο καταγωγῆς του, τό χωρίο Συρικάρι Κισάμου, μέ τήν παρουσία τοῦ ἐξοχ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλοπούλου, τῶν προμνημονευθέντων ὑψηλῶν προσκεκλημένων καί ἑκατοντάδων πιστῶν ἀπό ὅλη τήν Κρήτη.

Μετά τό πέρας τῆς Ἀκολουθίας ὑπῆρξαν οἱ σχετικές ὁμιλίες.

«[...] Ἡ χαρά καί ἡ συγκίνησίς μας εἶναι πολλαπλαί κατά τήν εὐσημον ταύτην ἡμέραν. Ἐν πρώτοις, διότι παραδίδομεν εἰς τόν θεοσεβῆ λαόν τόν πρῶτον τοῦτον Ναόν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού, τόν ὁποῖον ἤγειρε καί ἐκόσμησεν αὐτή αὕτη ἡ ἀγάπη τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ μας, τοῦ ἀποτελοῦντος τό ἔθνος τό ἅγιον, τήν κληρονομίαν καί τήν ἐκλογήν τοῦ Χριστοῦ. [...] Ἐκ δευτέρου, ἱερά ὑπερηφάνεια καί χαροποιόν δέος κατακλύζει τās καρδίας μας, διότι ὁ Ναός οὗτος ἀνοίγεται εἰς τόν τόπον καταγωγῆς τοῦ Ὁσίου, τό μέχρι ἐχθές ἄγνωστον καί ἄσημον Συρικάριον, ἀπό σήμερον ὁμως παγκοίνως γνωστόν καί ἐξάκουστον [...]»³³.

«[...] Καί χαίρει καί ἀγάλλεται ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ὅτι ἡ Κρήτη ἡ καλλίκαρπος, ἡ πεφιλημένη καί ἐκλεκτή νῆσος, ἔχει ἐπ' αὐτῆς ἐννέα Ἐπαρχίας τοῦ ἡμετέρου Θρόνου, συμβολιζούσας, τρόπον τινά, τά τῶν ἀγγέλων τάγματα, καί ἐλκυνούσας τήν ὑπό τās πτέρυγας τῆς Μητρός αὐτῶν Ἐκκλησίας ἀρχαγγελικήν προστασίαν της. Εἰς τās Ἐπαρχίας αὐτάς ἐγεννήθησαν, ἠνδρώθησαν καί ἐκαρποφόρησαν ἥρωες τῆς Πίστεως καί τῆς Πατρίδος, καί μάρτυρες καί ἅγιοι, ὡς ὁ Ὁσιος Νικηφόρος ὁ ἐπιλεγόμενος λεπρός, τοῦ ὁποῖου τόν περικαλλέστατον ἅμα δέ καί σεμνοπρεπή Ναόν παραδίδομεν σήμερον εἰς τήν κοινήν λατρείαν [...]»³⁴.

Ἀμέσως μετά, ἡ χορεία τῶν φιλοξενουμένων μετέβη εἰς τό Ἀννουσάκειο Θεραπευτήριον-Ἰδρυμα, τό ὁποῖο ἐόρτασε καί ἐκεῖνο τά πενήντα χρόνια προσφορᾶς του εἰς τήν ἀσθενῆ καί ἀδύναμη φύση τοῦ ἀνθρώπου, γιά νά ἐγκαινιάσουν, διά χειρῶν τῆς Α.Θ.Π., τήν Μονάδα Αὐξημένης Φροντίδας, πού ἀποτελεῖ δωρεά τοῦ Ἰδρύματος «Ἰωάννη Σ. Λάτση».

Ὁ Διοικητικός Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος, Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ἀντώνιος Ἀρετάκης, καλωσόρισε τούς ἐκλεκτούς προσκεκλημένους χαράσσοντας σέ λιτές γραμμές τούς στόχους τοῦ Θεραπευτηρίου: «[...] Μέ βαθύτατο σεβασμό, συγκίνηση καί εὐγνωμοσύνη, σᾶς καλωσορίζουμε σέ αὐτό τόν ταπεινό χώρο τῆς περίθαλψης τῶν ἐμπερίστατων συνανθρώπων μας, πού βρίσκουν καταφύγιο, θαλπωρή καί ἐξειδικευμένη φροντίδα, μιὰ ζεστή καί πάντα ἀνοιχτή ἀγκαλιά, γιά νά ξαποστάσουν ἀπό τόν μόχθο τῆς ζωῆς [...]»³⁵.

Τήν ἐκδήλωση χαιρέτισε ὁ Γεν. Γραμματέας τοῦ Ἰδρύματος «Ἰωάννη Σ. Λάτση» κ. Δημήτριος Ἀφεντούλης, ὁ ὁποῖος χαρακτήρισε «πράξη χρέους» τήν δωρεά τῆς Μονάδας Αὐξημένης Φροντίδας στό Ἀννουσάκειο Θεραπευτήριον, ἐξῆρε τό πολύπλευρο ἔργο τοῦ Ἰδρύματος καί δήλωσε τήν σταθερή στηρίξη τοῦ Ἰδρύματος Λάτση πρός τό Ἀννουσάκειο Θεραπευτήριον.

Ὁ ἔξοχ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπιος Παυλόπουλος ἀκολούθως χαιρέτισε καί ἐξῆρε τήν συμβολή τοῦ Ἰδρύματος «Ἰωάννη Σ. Λάτση», δίνοντας ἔμφαση στήν προσφορά τῆς Ἐκκλησίας καί ἐκφράζοντας τόν θαυμασμό του γιά τό «οὐσιαστικό καί ἀποτελεσματικό»³⁶ ἔργο πού ἐπιτελεῖται στό Ἀννουσάκειο Θεραπευτήριον τῆς Ἱερᾶς

³³. Ἀπό τήν Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου καί Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου, Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική Ἑκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΖ', Τεύχος 62, 2018, σσ. 71-74.

³⁴. Ἀπό τήν Ἀντιφώνηση τῆς Α.Θ.Π., ὅπ. π., σσ. 76-78.

³⁵. Περιοδικό *Χριστός καί Κόσμος*, Περιοδική Ἑκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΖ', Τεύχος 62, 2018, σ. 81.

³⁶. Ὁπ. π., σ. 80.

Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, τό όποίο χαρακτήρισε «ύποδειγματικό καί πρωτότυπο»³⁷.

Ακολουθώς αντιφώνησε ό Παναγιώτατος Οίκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος ύπογραμμίζοντας σχετικώς: «[...] *Δίχως τόν Χριστόν, ό άνθρωπος μένει κενός έλπίδος, ένώ έν Χριστώ ό άσθενής ένισχύεται, ένδυναμούται, άναπτερούται. Αύτός εΐναι ό βασικός λόγος, διά τόν όποϊόν ή Όρθόδοξος Έκκλησία μας πρωτοστατεί είς τήν αντιμετώπισιν του σώματικού καί ψυχικού πόνου [...]*»³⁸.

Τήν επίσημη αύτή ήμέρα γιά τό Ίδρυμα, ό Παναγιώτατος άνύψωσε τόν Αΐδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Αντώνιο Άρετάκη σέ Πρωτοπρεσβύτερο του Οίκουμενικού Θρόνου.

Τό βράδυ τής 2^{ας} Όκτωβρίου στό Τσατσαρωνάκειο Πολύκεντρο ή Ί. Μητρόπολής μας παρέθεσε επίσημο δείπνο τιμής καί εύχαριστίας πρός τόν Παναγιώτατο Οίκουμενικό Πατριάρχη, τούς ύψηλούς προσκεκλημένους αλλά καί σέ άλλους θεσμικούς Φορείς.

Κατά τήν προσφώνησή του ό Έπίσκοπος μας άνέφερε: «[...] *Κατά τήν σημερινήν εύσημον ήμέραν αναβλύζει έκ τής καρδιάς ήμών άφατος δοξολογία καί άνείπωτος πνευματική εύφροσύνη πρός τόν δοτήρα τών όλων πανοικτίρμονα Θεόν. Καί τούτο, διότι μεγάλως καί δαψιλώς εύηργετήθημεν άπαντες έκ τής πλουσίας ούρανοδώρου εύλογίας, τήν όποϊαν κομίζει είς ήμάς ή Α.Θ.Π. ό Οίκουμενικός ήμών Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, ό Οποϊός πρό όλίγου ήνέωξε τάς θύρας δύο σημαντικών κέντρων του ανθρώπινου βίου, τή συμπροσευχή καί σεμνή παρουσία πάντων Υμών, τών ύψηλών νύν συνδαιτημόνων [...]*»³⁹.

Ό Παναγιώτατος Οίκουμενικός Πατριάρχης στήν αντιφώνηση - πρόποσή Του σημείωσε: «[...] Τό Τσατσαρωνάκειον καί οί φιλόχριστοι καί φιλόανθρωποι ιδρυταί του ένσαρκώνουν αύτήν τήν άγάπην, ήτις 'ού ζητεί τά έαυτής' (Α΄ Κορ. ιγ', 5). Χαίρει νά μοιράζεται, νά κοινωνή τήν ζωήν. Αυτό τό πνεύμα τής άγάπης καί κοινωνίας τιμώμεν σήμερον, μετά τής συνοδείας ήμών, φιλοξενούμενοι τής άγάπης καί του πρόφρονος σεβασμού σας, ενός σεβασμού καί μιās άγάπης οί όποϊοι διαβαίνουν επί τό πρωτότυπον, επί τήν παμφιλτάτην Μητέρα Έκκλησίαν, τήν παρέχουσαν διά τής άδιαταράκτου κανονικής έξαρτήσεως, ως γνησία τροφός, τό γάλα τό πνευματικόν καί τόν άρτον τόν έπιούσιον [...]. [...] *Συγχαίρομεν πατρικώς ύμάς, Ιερώτατε, καί τούς τιμίους συνεργάτας σας διά τό έπιτελούμενον λαμπρόν έργον [...]*»⁴⁰.

Ο Παναγιώτατος Οίκουμενικός μας Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, χοροστάτησε, τό πρωΐ τής 3^{ης} Όκτωβρίου 2018, κατά τήν θεία Λειτουργία, ή όποία τελέσθηκε στήν Ίερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγική Μονή Όδηγητρίας Γωνιάς.

Κατά τήν διάρκεια τής Θείας Λειτουργίας ό Παναγιώτατος τέλεσε Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως πάντων τών μακαρία τη λήξει γενομένων εύεργετών, κτητόρων καί έταίρων τής Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης. Ακολουθώς προχείρισε σέ Άρχοντα του Οίκουμενικού Θρόνου τόν Γενικό Δντή τής Όρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, Δρ Κωνσταντίνο Ζορμπά, άπονέμοντάς του τό όφφίκιο του «Ιερομνήμονος» τής Αγίας του Χριστού Μεγάλης Έκκλησίας.

Τά έγκαίνια του Κειμηλιαρχείου τής Ιεράς Πατριαρχικής καί Σταυροπηγικής Μονής Όδηγητρίας Γωνιάς τέλεσε ό Παναγιώτατος Οίκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος μετά τήν Θεία Λειτουργία, τό όποίο άποτελεί ένα σπουδαίο, μοναδικό καί ξεχωριστό Μουσείο Βυζαντινών Εικώνων καί Ιερών Κειμηλίων στήν Κρήτη.

Παρατίθενται άποσπάσματα από τά κείμενα τών Όμιλιών.

«[...] *Είς τούς όντως άρχοντικούς αυτούς χώρους φιλοξενείται από σήμερον τό έγκαινιζόμενον υπό πάντων Υμών Κειμηλιαρχείον. Τό νέον αίσθανόμεθα ότι εΐναι ήδη παλαιόν τό άρχαϊόν κάλλος άποκαθαιρόμενον λαμπρύνει διά τής άποκαλύψεως καί τής παρουσίας του καί τέρπει τάς αίσθήσεις διά τής αίγλης του.*

³⁷. Όπ. π., σ. 80.

³⁸. Όπ. π., σσ. 87-88.

³⁹. Έκ τής Προσφωνήσεως του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Αμφιλοχίου, όπ. π., σσ. 92-96.

⁴⁰. Έκ τής Προπόσεως τής Α.Θ.Π., όπ. π., σσ. 97-98.

[...]. «*Ἐν κειμηλιαρχεῖον δεν ἀποτελεῖ φυλακὴν ἣ μισεῖον, ἀλλ' ἔκθεσιν πολιτισμοῦ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος ἀντικατοπτρίζει τὴν πίστιν, ἡ ὁποία μέ τὴν σειρὰν τῆς ἀπορρέει ἐκ τῆς πνευματικῆς καρδίας ἐκάστου πιστοῦ [...]*»⁴¹.

[...] «*Εἶναι ὅθεν ἀναγκαῖον τὰ κειμήλια ταῦτα ὄχι μόνον νά φυλάσσωνται, ἀλλὰ καὶ νά ἀναδεικνύωνται, ὥστε τόσον ὁ ὀρθόδοξος λαός μας, ὅσον καὶ κάθε ἐπισκέπτης, νά δύναται νά θαυμάζη αὐτά καὶ δι' αὐτῶν νά κοινωνῇ, τρόπον τινά, τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς πνευματικότητος τῆς τέχνης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας*».

[...] «*Τοῦτο τό μήνυμα τῶν καιρῶν συλλαβῶν ὁ ἀκάματος ἀδελφός Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος, ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νά δημιουργήσῃ Κειμηλιαρχεῖον εἰς ταύτην τὴν περίπυστον Ἱερὰν Πατριαρχικὴν καὶ Σταυροπηγιακὴν Μονὴν τῆς Παναγίας, τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων, τῆς Γωνιάς, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου θά ἐκτίθενται καὶ θά φυλάσσωνται ἅπαντα τὰ σπουδαῖα κειμήλια τοῦ Μοναστηρίου, τὰ ὁποία θά ἔχωμεν τὴν εὐκαιρίαν νά θαυμάσωμεν ἐντὸς ὀλίγου [...]*»⁴².

Τό ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 3 Ὀκτωβρίου 2018, σέ πανηγυρικό κλίμα, ἡ Ὀρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης ἐόρτασε τὰ 50 ἔτη μαρτυρικῆς καὶ διαλογικῆς πορείας καὶ διακονίας τῆς. Ἐξέχουσες προσωπικότητες Ὑψηλοὶ προσκεκλημένοι, Ἀρχές τοῦ τόπου καὶ τῆς Κρήτης, οἱ ἑταῖροι τοῦ Ἰδρύματος, τὰ κατὰ καιροὺς μέλη τῶν Δ.Σ. τῆς καὶ πλῆθος κόσμου κατέκλυσε τὴν κεντρικὴ αἴθουσα πολλαπλῶν χρήσεων τοῦ Ἰδρύματος, χωρητικότητας 700 ἀνθρώπων. Ἀρκετοί, λόγω τοῦ μεγάλου πλήθους, παρακολούθησαν ὀρθοὶ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ ἐκδήλωση. Τούς ἐκλεκτοὺς προσκεκλημένους ὑποδέχθηκαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος καὶ ὁ Γεν. Δντὴς αὐτοῦ Ἑλλογ. Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, Ἀρχων Ἱερομνήμων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, πνευματικός προστάτης καὶ ἑταῖρος τοῦ Ἰδρύματος, ὁ ὁποῖος καὶ ὡς οἰκοδεσπότης ὑποδέχθηκε τὸν ἔξοχ. Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπιο Παυλόπουλο, ἀνοιξε τὴν ἐκδήλωση τελῶντας Ἀγιασμό ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν ἐγκαινίων τῆς Ο.Α.Κ. Ἀκολουθῶς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, μέ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, καλωσόρισε, χαιρέτισε καὶ ἐξέφρασε εὐγνωμοσύνη καὶ εὐχαριστίες.

[...] *Μέ τὴν εὐλογία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ἡ Ὀρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης, κατὰ τό διανυμένο ἔτος, προσφέρει μιά συνεχῆ παρουσία πέντε δεκαετιῶν στὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἀνά τὸν κόσμον. Ἐνα «παρών» πού πηγάζει ἀπὸ τό μεγαλόπνοο ὄραμα, γιὰ τὴν ἐποχὴ του καὶ γιὰ τὰ δεδομένα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου, καὶ τοῦ στενοῦ συνεργάτου του καὶ πρώτου Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, Ἑλλογιμωτάτου Δρος Ἀλεξάνδρου Παπαδεροῦ [...]*.

[...] *Ἐνα «παρών» τό ὁποῖο τελεῖ ὑπὸ τὴν κραταιὰ σκέπη, εὐλογία καὶ προσευχὴ τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τοῦ Πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τοῦ ἐκάστοτε Παναγιωτάτου Πρωθιεράρχου Αὐτοῦ [...]*.

[...] *Ἡ ἴδρυσὴ τῆς ἀποτελεῖ ἐπίτευγμα δυσθεώρητο καὶ ἄθλο ὑψηλοῦ προσμετρήματος γιὰ τὰ δεδομένα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ τόπου. Οἱ στόχοι καὶ οἱ βλέψεις τοῦ Ἰδρύματος, ὅπως αὐτοὶ ἐτέθησαν ἀπὸ τοὺς συνιδρυτές του, δέν ἐσταμάτησαν μέ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου οὐδόλως νά ἀπασχολοῦν ἀλλὰ καὶ νά πραγματώνονται ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐργάσθηκαν καὶ κοπιᾶζουν γιὰ τὴν προαγωγὴ του, καὶ τοὺς ὁποῖους ἐκ βαθέων εὐχαριστοῦμε καὶ εὐγνωμονοῦμε [...]*»⁴³.

⁴¹. Ἀπὸ τὴν Ὀμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιου, Περιοδικό *Χριστός καὶ Κόσμος*, Περιοδικὴ Ἑκδοσις Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου, Περίοδος Γ', Ἔτος ΝΖ', Τεύχος 62, σσ. 104-107.

⁴². Ἀπὸ τὴν Ἀντιφώνηση τῆς Α.Θ.Π., ὅπ. π., σσ. 108-110.

⁴³. Ὁπ. π., σσ. 116-121.

Χαιρετισμό απηύθυνε, πλήν τῶν ἄλλων, καί ὁ συνιδρυτής καί πρῶτος Γεν. Διευθυντής τῆς ΟΑΚ, Δρ Ἀλέξανδρος Παπαδερός, σημειώνοντας ἐξομολογητικά: «[...] *Γιά τά καλῶς γενόμενα ἀπό τήν ἔναρξη προετοιμασίας τῆς Ἀκαδημίας τό 1958 μέχρι σήμερα καί γιά ὅσα εὐχόμεθα νά πράξει κατὰ τή δεύτερη πεντηκονταετία της στήν ὑπηρεσία τοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης καί γενικότερα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τῆς Ὁρθοδοξίας καί τῆς Οἰκουμένης, ἰσχύει ἡ ἀποστολική διακήρυξη: Ὅσα δόσις ἀγαθή καί πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαίνον ἀπό τοῦ πατρὸς τῶν φώτων* (Ἰακ. 1,17)»⁴⁴.

Κεντρικός ὁμιλητής τῆς ἐπετειακῆς καί πανηγυρικῆς αὐτῆς ἐκδήλωσης ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολαμαῖος, ὁ Ὅποιος σημείωσε μεταξύ ἄλλων:

«[...] Πολλήν χαράν καί ἰδιαίτεραν συγκίνησιν αἰσθανόμεθα, εὕρισκόμενοι εἰς τοὺς χώρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, ὅπου, πρό δύο καί πλέον ἐτῶν, συνεκαλέσαμεν καί ἐπραγματοποιήσαμεν, ἀρχικῇ συναινέσει καί συμφωνίᾳ πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, τήν Ἀγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Αὐτό τοῦτο τό γεγονός τῆς Συνόδου καί αἱ ἀποφάσεις της ἀποτελοῦν σημαντικόν κεφάλαιον εἰς τήν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας καί πολύτιμον παρακαταθήκην διά τό μέλλον [...].

«[...] Εἴμεθα πάντες βέβαιοι ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης θά συνεχίσῃ τήν πρός δόξαν Θεοῦ πορείαν αὐτῆς, διότι ἔχει τό χρέος καί τήν ὑψηλήν καί θεάρεστον ἀποστολήν νά ὁμιλῇ περί τῆς ζωῆς καί τῆς τοῦ κόσμου ἀναστάσεως, ἥτοι περί τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι «ἡ ἐλπίς ἡμῶν» (Α΄ Τιμ. α΄, 1) «τό ἄλφα καί τό ὠμέγα, ὁ πρῶτος καί ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχή καί τό τέλος» (Ἀποκ. κβ΄, 13). Ἐν τῇ ἐν Χριστῷ καί κατὰ Χριστόν μαρτυρίᾳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας, ὁ Οἰκουμενικός Θρόνος καί ἡ ἡμετέρα Μετρίότης, ὁ ἐκλεκτός ἀδελφός Ἱερώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κύριος Εἰρηναῖος καί οἱ περί αὐτόν ἐν Κρήτῃ Ἱεράρχαι, ὁ οἰκεῖος ποιμενάρχης καί Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος ἀδελφός κύριος Ἀμφιλόχιος, ὁ Ἐντιμολογιώτατος Γενικός Διευθυντής κύριος Κωνσταντῖνος Ζορπᾶς καί πάντες οἱ ἐμπλεκόμενοι θά εἴμεθα σταθεροί συνοδοιπόροι, συμπαραστάται καί ἀρωγοί εἰς πᾶσαν προσπάθειαν αὐτῆς καί εἰς πᾶν ὄραμα ἀποβλέπον εἰς τήν ἀποστολήν καί τοὺς σκοπούς τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς [...].»⁴⁵.

Ἀκολούθησε ἡ ἀπονομή τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τῆς ΟΑΚ στόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ.Προκόπιο Παυλόπουλο ἀπό τόν Παναγιώτατο –ὑψιστη τιμή πού γιά πρώτη φορά ἀπονέμει ἡ ΟΑΚ– καί ὁμιλία ἀπό τόν πρῶτο πολίτη τῆς Χώρας, πού –μαζί μέ πολλές ἄλλες ἐξέχουσες προσσωπικότητες– τίμησε μέ τήν παρουσία του τό γεγονός. Ὁ Ἐξοχ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τόνισε τήν συμβολή τῆς Ὁρθοδοξίας στήν ἱστορική συνέχεια τοῦ ἔθνους, ἐπισημαίνοντας ὅτι οἱ δράσεις τῆς ΟΑΚ ἀνταποκρίνονται σέ αὐτόν τόν ρόλο πού καλεῖται νά διαδραματίσει.

«[...] Ἡ σημερινή μεγάλη τιμή πού περιποιεῖ στό πρόσωπό μου, ὑπό τήν ιδιότητά μου ὡς Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης, διά τῆς ἀπονομῆς τοῦ Χρυσοῦ Ἑμβλήματός της, μέ συγκινεῖ βαθύτατα καί μέ ἐπιφορτίζει μέ τήν ὑποχρέωση νά φανῶ ἀξίός της [...].

«[...] Τό γεγονός ὅτι ἡ ἀπονομή αὐτή λαμβάνει χώρα μέ τήν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν πενήντα ἐτῶν λειτουργίας της, μοῦ προσφέρει τήν εὐκαιρία νά ἐκθέσω τήν, γενικῶς ἐπικρατοῦσα, θετική ἀποψη ἀναφορικά μέ τό σημαντικότερο ἔργο πού ἐπιτελεῖ ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης γιά τήν Ὁρθοδοξία, γιά τό Ἑλληνικό ἔθνος ἀλλά καί γιά τόν Ἑλληνικό Πολιτισμό [...].

«[...] Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀκαδημία Κρήτης τό πράττει στό ἀκέραιο καί τῆς εἴμαστε ὅλοι οἱ Ἑλληνες εὐγνώμονες γι' αὐτό. Ἐχω αἴσθησι τοῦ καθήκοντός μου καί τῆς ἱστορικῆς μου

⁴⁴. Ὁπ. π., σ. 113.

⁴⁵. Ὁπ. π., σσ. 122-127.

εύθυνης νά υποστηρίξω όλόψυχα καί μέ όλες μου τίς δυνάμεις τό λαμπρό έργο πού έπιτελεί[...]»⁴⁶.

Μετά τό πέρας τής έπετειακής έκδηλώσεως έπιφυλάχθηκε πλούσια φιλοξενία γιά όλους τούς παρευρισκόμενους καί έπίσημη δεξίωση γιά τούς ύψηλούς προσκεκλημένους. Στήν Πρόποσή του ό Γεν. Δντής του Ίδρύματος, Δρ. Κωνσταντίνος Ζορμπάς, σημείωσε: «[...] Σέ ανάλογες περιπτώσεις γενεθλίων χρησιμοποιούμε τήν εύχή 'νά τά έκατοστήσεις!' Στήν περίπτωση τής Ακαδημίας ή εύχή αυτή δέν άρμόζει. Τό μάκρεμα αυτό είναι ένα πράγμα άχρηστο, εάν δέν είναι εύκαιρία στοχασμού συνθέμελα ύπαρξιακού. Δέν νομίζω νά έπιθυμεί κανείς νά ζήσει ή Όρθόδοξος Ακαδημία Κρήτης μόνο 100 ή περισσότερα από 100 χρόνια [...]»⁴⁷.

[...] Έκείνο όμως πού έχει σημασία είναι τό 'πλήρωμα' του Αγίου Πνεύματος νά έμπνεύσει τήν σκέψη μας, νά καθοδηγήσει τόν διάλογο πρός πάσα κατεύθυνση, νά θερμάνει τήν άγάπη μας, νά άναπτέρώσει τήν τόλμη μας, νά εύρύνει καί νά διευρύνει τούς όραματισμούς μας. Ριζική άνακαίνιση: Αναβάπτιση στήν άδυτη άγάπη [...]»⁴⁷.

Μέ εύγνωμοσύνη καί εύχαριστία στόν Άγιο Τριαδικό Θεό χαράσουμε τίς γραμμές αυτές, διότι θεωρούμε, έαυτούς καί άλλήλους, ιδιαίτερα καί περίσσεια εύεργετημένους από τίς εύλογητικές αυτές ίεραποδημίες του Παναγιωτάτου Οίκουμενικού μας Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου εις τήν Ίερά Μητρόπολή μας. Έπτά τῷ αριθμῷ!

Τά ὅσα έν συντομία άνωτέρω παραθέσαμε είναι ένδεικτικά τῶν άρρήκτων δεσμῶν τής Μεγαλονήσου, καί ιδιαίτερα τής Ίεράς Μητροπόλεώς μας μέ τήν Πρωτόθρονο καί Πρωτεύθυνο Αρχιεπισκοπή Κωνσταντινουπόλεως. Γιά όλους, όμως, έμās πού βιώσαμε στίς καρδιές μας τά ιστορικά καί άνεπανάληπτα αυτά γεγονότα δέν άποτελούν άπλά μία «άναδρομή», αλλά φανερώνουν, άποκλαύπτουν τήν ταυτότητά μας, τήν σχέση τής Μεγαλονήσου Κρήτης ὡς «άκριβοθυγατέρας τής έν Κωνσταντινουπόλει σεβασμίας καί καλλιγόνου Μητρος Έκκλησίας», καθῶς ὅπως σημειώνει καί ὁ μακαριστός λόγιος Μητροπολίτης Πέργης κυρός Εὐάγγελος: «...ή Μεγάλη του Χριστου Έκκλησία, ή μαρτυρική Έκκλησία τής Κωνσταντινουπόλεως, τό Οίκουμενικό μας Πατριαρχείο, δέν τρεμοσβήνει αλλά καταυγάζει τήν Οίκουμενη, φωταγωγεί τήν συνείδηση τής Έκκλησίας, είναι ὁ τόπος του μαρτυρίου καί του έξαγιασμού, μās άγαπά θυσιαστικά, μās διδάσκει τήν σιωπή ὁμιλώντας μας καί μās ὁμιλεί έν βαθυτάτη σιωπή...».

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ένεκεν.

Η Χορωδία του Ωδείου της Ιεράς Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου.

⁴⁶. Όπ. π., σσ. 128-130.

⁴⁷. Όπ. π., σσ. 114-115.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

2672 2-12. Αγιογραφώντας τον Άγιο Χριστοφόρο.

Ιδιαίτερα επιτυχημένες ήταν οι εργασίες του Σεμιναρίου Αγιογραφίας, που διοργάνωσε το Εργαστήριο

Αγιογραφίας της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης (ΟΑΚ) και το οποίο διήρκησε έως τις 12 Οκτωβρίου τ.έ. Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, καλωσόρισε τους συνέδρους και αναφέρθηκε στην εποχή της πανδημίας (Covid-19) και τον αντίκτυπο που έχει στην κοινωνία μας. Σημείωσε δε ότι η τεχνική της Εικόνας -με τη χρήση απλών και λίγων υλικών- μπορεί να αποτελέσει αφορμή για να σκεφτούμε τον τρόπο της ζωής μας. Στη συνέχεια, η Επιστημονική Συνεργάτιδα της ΟΑΚ, **Αικατερίνη Καρκαλά**, παρουσίασε τον βίο του Αγίου Χριστοφόρου και την εξέλιξη της Εικόνας, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο έγινε αποδεκτή η συγκεκριμένη Εικόνα από τη λαϊκή παράδοση.

Οι συμμετέχοντες στο Εργαστήριο από Σουηδία, Φινλανδία και Γερμανία αγιογράφησαν (ιστόρησαν) την εικόνα του Αγίου Χριστοφόρου υπό την καθοδήγηση της Επιστημονικής Συνεργάτιδας και Υπεύθυνης του Εργαστηρίου Αγιογραφίας της ΟΑΚ, **Κωνσταντίνας Στεφαννάκη**, τηρώντας όλα τα Υγειονομικά Πρωτόκολλα σύμφωνα με τις οδηγίες της Πολιτείας. Τέλος, είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν Ιερές Μονές και ιστορικά μνημεία της περιοχής, όπως την Ιερά Μονή Γωνιάς, τον Ιερό Ναό Αρχαγγέλου Μιχαήλ (Ροτόντα, Επισκοπή Κισάμου), τον Ιερό Ναό Αγίου Στεφάνου (Δρακώνα) κ.ά. Το όλο Πρόγραμμα εντάσσεται στη γενική θεματική «Ζώσα Ορθοδοξία» και στις ποικίλες δράσεις του Ιδρύματος για τον Θρησκευτικό Τουρισμό.

3. Η σημασία της διατροφής.

Ομάδα από την Αγγλία, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη φύση και τη γαστρονομία, επισκέφθηκε την ΟΑΚ, δίνοντας έμφαση στα εδέσματα που μπορούν να προσφερθούν κατά τη διάρκεια της νηστείας.

Εκ μέρους του Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ, Δρος **Κωνσταντίνου Ζορμπά**, την Ομάδα

καλωσόρισε και ξενάγησε ο Υπεύθυνος του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας – Παράρτημα της ΟΑΚ, **Αντώνης Καλογεράκης**, ο οποίος ανέπτυξε τις δράσεις του Ιδρύματος για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τονίζοντας και τη σημασία της διατροφής, ώστε ο σύγχρονος άνθρωπος να ζει

σε αρμονία με τη φύση, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη διατροφή των Ιερών Μονών, που διατηρούν ακέραιες, στο πέρασμα των αιώνων, τις αρχές της ολιστικής προσέγγισης από την καλλιέργεια ως το μαγείρεμα των αγαθών της γης.

Η Ομάδα περιηγήθηκε στα καλντερίμια της Ακαδημίας, όπου τα μέλη της ατένισαν το Πέλαγος και θαύμασαν τα είδη των φυτών και των βοτάνων που ευδοκιμούν στην ύπαιθρο της Κρήτης και που προστατεύονται στην ΟΑΚ. Συζήτησαν για την αξία της διατροφής, η οποία βασίζεται στα αγνά υλικά, βιολογικής καλλιέργειας, που μάς προσφέρει απλόχερα η φύση, ενώ

στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια του γεύματος, είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν παραδοσιακά εδέσματα, στα οποία συμπεριλαμβάνονταν το σταμναγκάθι, η κρητική σαλάτα, η γραβιέρα, το μπουρέκι, οι ανθοί, η μουσταλευριά και οι σφακιανές πίτες.

Η εκδήλωση έκλεισε με σύντομη παρουσίαση του δίγλωσσου (αγγλικά και ελληνικά) βιβλίου του Ιδρύματος «*Μαγειρεύοντας στην ΟΑΚ*», το οποίο περιλαμβάνει χαρακτηριστικές συνταγές της Κρήτης και συνδέει τον εκκλησιαστικό βίο με τη διατροφή. Η παραπάνω επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των δράσεων για το γαστρονομικό τουρισμό.

9-29. «Ξύλινα Κεντήματα» στο Μουσείο Εικαστικών Τεχνών Ηρακλείου.

«Ξύλινα Κεντήματα» είναι ο τίτλος της ατομικής έκθεσης έργων της Πέπης Χατζηδάκη που παρουσίασε στο φιλότεχνο κοινό του Ηρακλείου το Μουσείο Εικαστικών Τεχνών Ηρακλείου. Η συγκεκριμένη Έκθεση είχε ως αφητηρία τα Χανιά (21.7-8.8 2021, βλ. Τεύχος 24, Αριθμ. Συνεδρίου 2664) και πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, του Δήμου Χανίων και του Κέντρου Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, σε καλλιτεχνική επιμέλεια της Βάσως Πετρουλάκη, στο πλαίσιο των εορτασμών για τη συμπλήρωση 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης. Σημαντικό το γεγονός ότι τελούσε υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021».

Στην Έκθεση αυτή η Πέπη Χατζηδάκη παρουσίασε έργα τα οποία συνδυάζουν την παραδοσιακή τέχνη του κεντήματος με την ξυλογλυπτική, συνθέτοντας με μαεστρία ένα εξαιρετικά ενοποιημένο σύνολο, με ένα βαθιά προσωπικό ιδίωμα. Αντλεί τα θέματα και τις αναφορές της από την ελληνική λαϊκή φορεσιά, τα οποία αποδίδει με μοντέρνα και πρωτότυπη ματιά, υπενθυμίζοντας αφενός τη σημασία που είχε και θα έχει η λαϊκή παράδοση στο χώρο των τεχνών, και αφ'ετέρου επαναπροσδιορίζοντας τον ρόλο και τη μορφή της στο σήμερα.

2673 11-26. Είκοσι πέντε έτη Κηπουροί του Τοπίου.

Πρακτική άσκηση σπουδαστών και σπουδαστριών της Σχολής Κηπουρών Τοπίου από τα Κρατίδια της Γερμανίας Rheinland-Pfalz, Saarland και Nordrhein-Westfalen και τις αντίστοιχες Επαγγελματικές Σχολές υπό την καθοδήγηση των Εκπαιδευτών τους Alexander

Kreisel, Michael Hemmes κ.ά. Φέτος συμμετείχαν, λόγω των επετειακών εκδηλώσεων, επιχειρηματικοί παράγοντες που διαπρέπουν στο χώρο κατασκευής κήπων, καθώς και το Προεδρείο της Ένωσης Κηπουρών του Τοπίου του Κρατιδίου Reinland-Pfalz της Γερμανίας.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε εκδήλωση προς όλους όσους συμμετείχαν τα τελευταία 25 χρόνια, με απαρχή το 1996 μέχρι σήμερα ανελλιπώς, με πρωτοβουλία του Καθηγητή Eckhart Boy, ο οποίος και συνταξιοδοτείται πλέον. Η εκδήλωση περιελάμβανε δύο μέρη: Την Ακολουθία του Αγιασμού, την οποία τέλεσε ο π. Θεολόγος της Ιεράς Μονής Γωνιάς και ο π. Διονύσιος, Προϊστάμενος του Ιερού

Ναού της Αγίας Μαρίνας Κολυμπαρίου. Ο π. Θεολόγος καλωσόρισε τους σπουδαστές και τους καθηγητές και τους συνεχάρη για το θαυμάσιο αυτό έργο που αφήνουν στην περιοχή μας. Το δεύτερο μέρος περιελάμβανε επετειακή εκδήλωση, στην οποία μίλησαν ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, ο **Alexander Kreisel** και ο Δήμαρχος της πόλης Nieder-Olm, **Dirk Hasenfuss**, με αφορμή την επίσκεψη αλληλογνωριμίας με τον Δήμο Πλατανιά και την ενδεχόμενη αδελφοποίηση των δύο Δήμων, καθώς και ο Πρόεδρος της Ένωσης Κηπουρών του Τοπίου του παραπάνω Κρατιδίου **Michael Gesellchen**.

Από όλους τονίσθηκε η σημασία του Προγράμματος, το οποίο έχει ως στόχο τη γνώση χρήσης της πέτρας, δημιουργώντας ψηφιδωτά και μονοπάτια και γέφυρες εμπνευσμένα τόσο από την κρητική

παραδοσιακή τέχνη, όσο και από τα σύμβολα της χριστιανικής παράδοσης και εντάσσεται στην πρακτική άσκηση του τελευταίου έτους σπουδών τους. Επίσης, σημειώθηκε ότι η όλη προσπάθεια φέρνει πιο κοντά στους νέους στις αξίες της καταλλαγής και της αλληλεγγύης για το μέλλον του κοινού μας ευρωπαϊκού «οίκου». Επίσης έγινε και η απονομή τιμητικής διάκρισης (Caspari Preis) στον συνεργάτη της ΟΑΚ **Στέλιο Καλατζάκη**, ο οποίος επί 25 έτη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του όλου Προγράμματος.

Η προσπάθεια στηρίζεται από τα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα και οι σπουδαστές έχουν την ευκαιρία να διδαχθούν την ελληνική γλώσσα, τον πολιτισμό και την ιστορία της Κρήτης και να επισκεφθούν την ενδοχώρα, Ιερούς Ναούς, Μουσεία και αξιοθέατα της περιοχής. Τον συντονισμό, την οργάνωση και τη διεκπεραίωση του όλου Προγράμματος είχε η κα Αικατερίνη Καρκαλά, Επιστημονική Συνεργάτιδα του Ιδρύματος, με την υποστήριξη της εθελόντριας Malena Gastler, του Συλλόγου "Aktion Sühnezeichen" της Γερμανίας. Στην τελετή παρευρέθησαν, επίσης, οι Στέλιος Παπαδάκης, Γυμνασιάρχης Κολυμπαρίου, Ζαχαρίας Κουτουλάκης, Λυκειάρχης Κολυμπαρίου, εκπαιδευτικοί της περιοχής, φίλοι της Ακαδημίας, καθώς και οι συμμετέχοντες στο Εργαστήρι Αγιογραφίας με την υπεύθυνη κα Κωνσταντίνα Στεφανάκη.

13. Επέτειος Εγκαινίων.

Τελέστηκε και φέτος σε κλίμα κατάνυξης, με την τήρηση όλων των αναγκαίων μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της πανδημίας, η Θεία Λειτουργία για την 53^η Επέτειο των Εγκαινίων της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης στο Παρεκκλήσι των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, ιερουργούντων του πατρός Διονυσίου Νταουντάκη, Εφημερίου του Ιερού Ναού Αγίας Μαρίας Κολυμπαρίου, των ιερομονάχων π. Θεολόγου και π. Άνθιμου της Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Παναγίας Οδηγητρίας Γωνιάς και του π. Βενιαμίν, κληρικού από την Ιερά Μητρόπολη Γερμανίας, υπεύθυνου της Ομάδας συμμετεχόντων στο Σεμινάριο Αγιογραφίας (Αριθμ. Συνεδρίου 2672), που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος. Ο Γενικός Διευθυντής μετέφερε τις ευχές του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου, Προέδρου της Ακαδημίας, και ερμήνευσε την ευαγγελική περικοπή, η οποία αναφερόταν στην ποιότητα και τη σημασία της διακονίας των Χριστιανών στον κόσμο.

15. Πολιτιστικές Διαδρομές.

Επίσημη επίσκεψη στην ΟΑΚ πραγματοποίησαν ο Ιδρυτής και Πρόεδρος του "Historic Cafes Route" (Δρομοί Ιστορικών Καφέ) **Βασίλης Σταθάκης** με τον επικεφαλής των Πολιτιστικών Διαδρομών του Συμβουλίου της Ευρώπης **Stefano Dominioni**, τους οποίους υποδέχτηκε ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, και συζήτησαν για το 11^ο Διεθνές Συμβουλευτικό Συνέδριο «Πολιτιστικές Διαδρομές» του Συμβουλίου της Ευρώπης που θα διεξαχθεί τον Οκτώβριο του 2022 στα Χανιά.

21. ΣΤ' Τάξη του Δημοτικού Σχολείου Νέας Κυδωνίας.

26. Ομάδα φοιτητών του Ελεύθερου Πανεπιστημίου Βερολίνου.

2674 27-30. Ευρωπαϊκός Διάλογος.

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Ευρω-Αραβικού Διαλόγου των Πολιτών (Arab-European Citizen's Dialogue), στο οποίο συμμετείχαν σύνεδροι από Αραβικές Χώρες (Αίγυπτο,

Τυνησία, Ιορδανία και Σαουδική Αραβία) και από Ευρωπαϊκές Χώρες (Ελλάδα, Γερμανία, Σουηδία, Ολλανδία, Ρωσία και Τσεχία). Ενδιαφέρον είχε το γεγονός ότι οι σύνεδροι προέρχονταν από διαφορετικούς τομείς και δραστηριότητες, ενώ οι

διοργανωτές ήταν κυρίως από το Δίκτυο των Ακαδημιών της Ευρώπης (ΟΙΚΟΣNET EUROPE), την Οργάνωση της Κοπτικής Ευαγγελικής Εκκλησίας για Κοινωνικές Υπηρεσίες (Coptic Evangelical Organisation for Social Services/CEOSS), την Ακαδημία της Sigtuna/Σουηδία, καθώς και την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, όπου και ξεκίνησε ο Ευρω-Αραβικός Διάλογος το 2010.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στον προγραμματισμό του Διαλόγου για τα επόμενα 3 έτη (2022-2024), ενώ οι σύνεδροι σε ειδική ομάδα προγραμματισμού έκαναν σκέψεις για το επόμενο θέμα που θα πρέπει να απασχολήσει τον εν λόγω Διάλογο και κατέληξαν στο επίκαιρο θέμα: «*Θρησκεία και Κοινωνία*». Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν τον Δρα **Κωνσταντίνο Ζορμπά**, Γενικό Διευθυντή της ΟΑΚ, ο οποίος και απηύθυνε εναρκτήριο Χαιρετισμό, ενώ η **Αικατερίνη Καρκαλά**, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του Διαλόγου, ήταν υπεύθυνη της διοργάνωσης και διεκπεραίωσης της συνάντησης. Οι συμμετέχοντες ξεναγήθηκαν και στην πόλη των Χανίων, όπου και φιλοξενήθηκαν στο Καφέ «Κήπος», από τον ιδιοκτήτη του **Βασίλη Σταθάκη**, ο οποίος και τους ξενάγησε στους φιλόξενους χώρους του.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

2675 1. Θρησκευτική Εκπαίδευση στην Ευρώπη.

Επιστημονική Ημερίδα, με θέμα το Μάθημα των Θρησκευτικών στην Ευρώπη, πραγματοποιήθηκε στην ΟΑΚ. Οι επισκέπτες, κληρικοί, θεολόγοι και εκπαιδευτικοί, από το κρατίδιο της Βαυαρίας στη Γερμανία, ξεναγήθηκαν από την Επιστημονική Συνεργάτιδα **Αικατερίνη Καρκαλά** στους χώρους του Ιδρύματος, ενώ είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν τους διάφορους τομείς δράσης και τα Προγράμματα της Ακαδημίας. Η κα Καρκαλά τους μίλησε για το έργο του Ιδρύματος, ενώ σε συζήτηση που ακολούθησε δόθηκε η ευκαιρία να θέσουν ερωτήματα, όπως για την αναγκαιότητα του Μαθήματος των Θρησκευτικών σήμερα, καθώς και τον ρόλο του Εκπαιδευτικού σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο. Οι επισκέπτες θαύμασαν την Έκθεση έργων Τέχνης της ΟΑΚ, ενώ είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν και το παρεκκλήσι, αφιερωμένο στους Αγίους Κύριλλο και Μεθόδιο, αλλά και την Ιερά Μονή Γωνιάς.

2676 3. Τιμητική Εκδήλωση για τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

Η Ιερά Έπαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης, μέ αφορμή την έπετειακή συμπλήρωση τριάντα ετών από την ημέρα έκλογής και ένθρονισης της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος του Οικουμενικού μας Πατριάρχου **κ.κ. Βαρθολομαίου**, αποφάσισε για το γεγονός αυτό να τελέσει θεία Λειτουργία εις τόν Ίερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Μηνᾶ, την 5η Δεκεμβρίου 2021 και να διοργανώσει δύο εκδηλώσεις. Η πρώτη από αυτές πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2021 στην Όρθόδοξο Ακαδημία Κρήτης και η δεύτερη στις 4 Δεκεμβρίου 2021 στο Ήράκλειο.

Στή λαμπρή έπετειακή εκδήλωση που έγινε στην ΟΑΚ πρόσ τιμήν του Παναγιωτάτου, συμμετείχαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Άρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου **Ανδρέας**, Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου **Ευγένιος**, Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιος**, Κυδωνίας και Αποκορώνου **Δαμασκηνός**, Ίεραπότνης και Σητείας **Κύριλλος**, Μέλη της Ίερας Έπαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κνωσού κ. **Πρόδρομος**, Αρχιγραμματεὺς της Ίερας Συνόδου, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Εύμενείας **Ειρηναῖος**, εκπρόσωποι του Ίεροῦ Κλήρου, τῶν Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων καὶ πολλοὶ πού προσήλθαν γιὰ τὸ γεγονός.

Ἀπὸ μέρους τῶν Ἀρχῶν παρέστησαν ὁ Ἐξοχώτατος Περιφερειάρχης Κρήτης Ἐντιμολογιώτατος **Σταῦρος Ἀρναουτάκης**, οἱ Ἀξιότιμοι Δήμαρχοι Χανίων **Παναγιώτης Σημανδηράκης** καὶ Πλατανιά **Ἰωάννης Μαλανδράκης**, ἡ ἐρίτιμος **Μαρία Κοζυράκη**, Συντονίστρια τῆς Ἀποκεντρωμένης Διοικήσεως Κρήτης, ὁ Βουλευτὴς Χανίων **Μανούσος Βολουδάκης**, οἱ πολιτικές καὶ στρατιωτικές ἀρχές τοῦ τόπου, Ἀρχοντες ὀφφικίαλοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πολλοὶ ἐκπρόσωποι Φορέων καὶ Ἀρχῶν. Χαιρετισμὸ ἀπέστειλε καὶ ὁ Βουλευτὴς Χανίων **Βασίλειος Διγαλάκης**.

Έκ μέρους τῆς εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διοργανώσεως τῶν εἰρημένων ἐπετειακῶν

ἐκκληλώσεων, καλωσόρισμα ἀπηύθυνε ὁ Πρόεδρος αὐτῆς, Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου **Εὐγένιος**, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε Χαιρετισμό στοὺς παρισταμένους καὶ εὐχαρίστησε τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, Σεβ. Μητροπολίτες Κισάμου καὶ Σελίνου **Ἀμφιλόχιο** καὶ Πέτρας καὶ Χερρονήσου **Γεράσιμο**.

Στὸ Χαιρετισμὸ εἶπε ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κρήτης «προκειμένου νὰ ἐκφράσει καὶ μέ τὸν τρόπο αὐτὸ τὰ αἰσθήματα τοῦ βαθύτατου σεβασμοῦ, τῆς τιμῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεως στὸ Πρόσωπο τοῦ Πατρός καὶ Πατριάρχου μας καὶ δι' Αὐτοῦ πρὸς τὴν Μητέρα μας Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ» πραγματοποιεῖ τὴν ἐκδήλωσιν «τιμώντας τὴν μεγάλη Ἐπέτειο τῆς συμπληρώσεως τριάντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐνθρονίσεως τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου».

Καὶ προσέθεσε ὅτι: «Εὐφροσύνης λοιπὸν ἀνάπλεως ἡ ἐπέτειος καὶ συνευφραινόμενοι ὅλοι ἐμεῖς πού ἀγαποῦμε τὸν Πατριάρχη μας καὶ αἰσθανόμεστε τὴ δική Του ἀγάπη νὰ μᾶς συνοδεύει στὸ βηματισμὸ μας, μαζί μέ τὴν Πατρική Του Εὐχή καὶ τὴν Εὐλογία Του [...]. Συνεορτάζομε, συμμετέχομε στή χαρά καὶ ἀναπολοῦμε ὅσα εὐεργετικά, τριάντα ὁλόκληρα χρόνια, ἔχει προσφέρει στήν Ἐκκλησία ἡ θεοφροῦρητη καὶ θεοστήρικτη, ἡ θεάρεστη καὶ θεοτίμητη Πατριαρχία τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου μας κ.κ. Βαρθολομαίου, καὶ εὐχαριστοῦμε ἀφενὸς τὸ Θεὸ πού Τὸν χαρίζει στήν Ἐκκλησία μας ὑγιᾶ καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Ἀληθείας Του καὶ ἀφετέρου τὴν Παναγιότητά Του γιὰ τίς ἀγαθές ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας βουλές, γιὰ τοὺς σωτήριους στόχους, γιὰ τοὺς εὐγενικοὺς ὁραματισμούς, γιὰ τὰ εὐεργετικά ἔργα, γιὰ τὸν διάλογο, τὴν καταλλαγή, τὴν ἐνότητα «ἐν τῇ ἀληθείᾳ», γιὰ τὴν εὐαισθησία καὶ τίς πρωτοβουλίες γιὰ τὸ περιβάλλον, γιὰ ὅσα φανερά ἢ ἀφανῆ ἔχει κάνει καὶ συνεχίζει νὰ κάνει γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος τῶν Ὁρθοδόξων».

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ὁρθόδοξης Ἀκαδημίας Κρήτης Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Σελίνου **Ἀμφιλόχιος**, στὸ χαιρετισμὸ του εἶπε: «[...] Ὁ χώρος αὐτός, καρπὸς ἀγωνίας καὶ προσευχῆς τοῦ προκατόχου μας κυροῦ Εἰρηναίου καὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνοδοιπόρου του Δρ Ἀλεξάνδρου Παπαδερῶ, οἱ ὁποῖοι κατάφεραν νὰ ὑλοποιήσουν τὸ ὄραμα ἀνέγερσης τοῦ νέου κτιριακοῦ συγκροτήματος τῆς Ἀκαδημίας, μέ τὴν γενναιοδωρή ἀρωγή τοῦ τότε ἐπίτιμου Προέδρου τῆς Νέας Δημοκρατίας, Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, ἐπὶ Πρωθυπουργίας τοῦ ὁποῖου, τὸ ἔτος 1991, χρηματοδοτήθηκε στὸ μεγαλύτερο μέρος του, τὸ κτιριακὸ αὐτὸ συγκρότημα, φιλοξενώντας τὸ κορυφαῖο ἱστορικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ γεγονὸς τῶν τελευταίων αἰώνων, τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μεγαλύνθηκε καὶ δοξάσθηκε ὡς ἡ Βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ ἡ Νίκαια, ὡς ἡ Ἐφεσος καὶ ἡ Χαλκηδόνα κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βυζαντίου. Σήμερα, 26 χρόνια μετὰ, στοὺς ἴδιους χώρους, μέ σεβασμὸ, τιμὴ καὶ ἀγάπη, καὶ μέ τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος, καλωσορίζομε καὶ ὑποδεχόμεθα πάντας Ὑμᾶς στήν ἐπετειακὴ αὐτὴ ἐκδήλωση ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 30 ἐτῶν εὐκλεοῦς καὶ φωτισμένης Πατριαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Ἐκδήλωση πού διοργανώνει ἡ Ἱερὰ Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας, τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης [...].»

Καὶ συνέχισε: «[...] Ἡμέρα μνήμης καὶ εὐχαριστίας ἡ σημερινή. Ἡμέρα προσευχῆς καὶ δοξολογίας. Ταπεινά καὶ καρδιακά συνενώνουμε τίς εὐχές καὶ τίς προσευχές μας, μετὰ πάντων ὑμῶν: Κύριος ὁ Θεὸς ὅπως χαρίζει ὑγείαν ἀκλινῇ εἰς τὸν Θεοπρόβλητο Πρωθυεράρχῃ τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας, δύναμη κραταιά, σοφία θεόπνευστη, κρίση διαυγῆ καὶ θάρρος ἀπαράμιλλο, ὥστε νὰ πρωτοστατεῖ εἰς τὸν μαρτυρικὸ, πλὴν ἔκπαγλο, Θρόνο τοῦ Φαναρίου· νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ πηδαλιουχεῖ, ἐπὶ μακρόν, τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ σκέπει ὑπὸ τίς πτέρυγες Του τίς τιμημένες Ἐκκλησιαστικὲς ὑπ' Αὐτόν Ἐπαρχίες τοῦ ἀνά τὸν κόσμον Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Τὸν ἐκλεκτὸ ὁμιλητὴ καὶ καταξιωμένο Ἱεράρχῃ τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου, Σεβ. Μητροπολίτη Κρήνης κ. Κύριλλο, Πατριαρχικὸ ἐξάρχο Μελίτης, Καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Θρησκευολογίας τοῦ ΕΚΠΑ ἐγκάρδια καλωσορίζομε καὶ θερμὰ εὐχαριστοῦμε διὰ τὸν κόπο καὶ τὸν μόχθο τῆς ἐλεύσεώς του [...].»

Κατόπιν έλαβε τόν λόγο ό Διευθυντής τής ΟΑΚ Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, γιά τό δικό του χαιρετισμό, από μέρους τής Άκαδημίας. Μεταξύ άλλων ανέφερε: «προσθέτουμε καί έμεΐς, σύσσωμο τό προσωπικό τοῦ Ίδρύματος, τήν άφοσίωση, τόν σεβασμό, τήν εύγνωμοσύνη καί τήν άγάπη μας πρός τό πρόσωπο τής Α.Θ.Π. τοῦ Οΐκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄ [...]. Η Άκαδημία –όπως έχει αναφέρει πολλαπλώς καί ποικιλοτρόπως ό Οΐκουμενικός Πατριάρχης “άποτελεΐ καμάρι τοῦ Οΐκουμενικοῦ Πατριαρχείου”– λειτουργεΐ ως πνευματικό κέντρο πανορθόδοξης άνανέωσης, οΐκουμενικής κατανόησης, κοινωνικής συνοχής καί πολιτιστικής άνάπτυξης όλόκληρής τής Μεγαλονήσου [...]. Άν κάτι χαρακτηρίζει τήν πατριαρχία τοῦ Οΐκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄ εΐναι ό περίτεχνος καί

όργανικός συνδυασμός παράδοσης καί άνανέωσης [...]. Ο Ίδιος διέσχισε τά μήκη καί τά πλάτη τοῦ πλανήτη μας, ήρθε σέ έπαφή μέ άπλούς ανθρώπους, ήγέτες καί φορεΐς όλων τών έθνών, τών φυλών καί τών χρωμάτων, διατρανώνοντας ότι ή Έκκλησία δέν μιλά μόνο γιά τό παρελθόν, αλλά διαλέγεται πάντοτε μέ τόν κόσμο, έχοντας σέ κάθε περίπτωση νά προτεΐνει λύσεις δοκιμασμένες καί

καταφυγές πνευματικές, μέ πρόδηλη πρακτική έφαρμογή στή ζωή τής ανθρωπότητας».

Χαιρετισμόν άπηύθυναν επίσης ό Έξοχώτατος Περιφερειάρχης Κρήτης **Σταῦρος Αρναουτάκης**, ό Άξιότ. Δήμαρχος Χανίων Πλατανιά **Ιωάννης Μαλανδράκης** καί ό Βουλευτής Χανίων **Μανούσος Βολουδάκης**.

Στό χαιρετισμό του ό Περιφερειάρχης Κρήτης **Σταῦρος**

Αρναουτάκης, Άρχων Ήξάρχος τοῦ Οΐκουμενικοῦ Πατριαρχείου, αναφέρθηκε μέ σεβασμό καί τιμή στό σπουδαίο ανά τόν κόσμο έργο τοῦ «πράσινου» Πατριάρχου καί εΐπε γιά «τήν Κρήτη, τό νησί πού σημαδεύτηκε από τά ιερά βήματα τοῦ Άποστόλου Παύλου, τόν τόπο πού φωτίστηκε από τόν πρῶτο Έπίσκοπο τόν Τίτο... ή Έκκλησία τής Κωνσταντινουπόλεως καί σέ χαλεπούς καιρούς υπήρξε φάρος έλπίδας καί στήριγμα τοῦ Γένους, διασώζοντας μαζί μέ τήν πίστη καί τήν έλληνική γλῶσσα καί τήν ξεχωριστή πολιτισμική μας ταυτότητα... ή παρουσία τοῦ Οΐκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου στό νησι, κάθε φορά πού επισκέπτεται τήν Κρήτη... δίνει δύναμη καί έλπίδα... ή Όρθόδοξη Έκκλησία έχει τή δύναμη νά προσφέρει διέξοδο, μπορεί νά πλησιάσει τόν σύγχρονο άνθρωπο... ως Περιφέρεια Κρήτης θεωροῦμε ότι άναδεικνύει τά προβλήματα τοῦ 21ου αΐωνα καί δείχνει τό δρόμο γιά τήν διαχείριση προβάλλοντας τά μηνύματα γιά τήν όρθόδοξη πίστη». Όλοκληρωσε τήν προσλαλιά του γιά τόν Οΐκουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο μέ «αΐσθήματα τιμής καί σεβασμοῦ πρός όφελος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, τής Όρθοδοξίας καί τής Οΐκουμένης».

Μετά τούς χαιρετισμούς ακολούθησαν δύο Ριζίτικα τραγούδια γιά τήν Πόλη, από τόν Σύλλογο Ριζιτών «Η Κίσσμος». Ακολούθως έλαβε τόν λόγο, γιά τήν κεντρική όμιλία, ό Σεβ. Μητροπολίτης Κρήνης **Κύριλλος**, Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής Αθηνών καί Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας καί Θρησκευολογίας τοῦ Ε.Κ.Π.Α. Η όμιλία του εΐχε θέμα: «Τό Οΐκουμενικό Πατριαρχείο καί ό Πατριάρχης Βαρθολομαΐος (1991-2021)».

Άφοῦ εύχαρίστησε τήν Ήερά Έπαρχιακή Σύνοδο τής Έκκλησίας Κρήτης γιά τήν τιμητική πρόσκληση νά εΐναι ό κεντρικός όμιλητής τής έκδήλωσης, αναφέρθηκε γενικά στό πρόσωπο τοῦ Οΐκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ό όποϊος πατριάρχευσε «μέσα σέ αντίξοες έσωτερικές καί έξωτερικές συνθηκες,

καθιστώντας όχι απλῶς τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ τὴν Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ σεβαστὴ σὲ διορθόδοξο, διαχριστιανικὸ, διαθρησκευτικὸ καὶ διεθνὲς ἐπίπεδο, ἀνάμεσα σὲ θρησκευτικούς καὶ πολιτικούς ἡγέτες, ἀλλὰ καὶ σὲ ἑκατομμύρια πιστῶν καὶ μὴ πιστῶν, ἀνεξαρτήτως ὁμολογιακῆς προέλευσης ἢ θρησκευτικῆς παράδοσης [...]

καὶ ὑπογράμμισε ὅτι «σαφῶς διαθέτει λιπαρὰ τὴν κατὰ κόσμον παιδεία, ἀλλὰ ὁ κινητήριος μοχλὸς τῆς δράσης του εἶναι ἡ πίστις του στὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἀναστάντα Ἰησοῦ Χριστό, πού τὸν ἐνδυναμώνει νὰ βαστάζει ἕνα βαρὺ φορτίο εὐθυνῶν, τὸ ὁποῖο φέρει δεκαετίες τώρα ἀκάματος, ἀειθαλῆς, ἀκμαῖος, ἀεικίνητος... μέ σοφία, μέ σύνεση, ἀλλὰ καὶ με παρρησία [...]

καὶ κατέληξε: «ὅλοι μας ὀφείλουμε ἐκζητῶντας τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, νὰ μεταμορφωθοῦμε σὲ ἀναγεννημένα ἐν Χριστῷ πρόσωπα καὶ μόνον ἔτσι μπορούμε νὰ εἴμαστε συγκυρηναῖοι στό σταυρὸ τοῦ Βαρθολομαίου [...]

Μετά τὴν ὁμιλία τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἀκολούθησαν τραγούδια πού ἀπέδωσε ἡ Χορωδία τοῦ Ὡδείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ **Γεωργίου Χαχλάκη**.

Ἡ ἐκδήλωση ἐκλείσσε μέ τούς παρισταμένους νὰ ψάλλουν τὴν φήμη τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ

Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α'. (Τα παραπάνω εἶναι ἀπὸ το Δελτίο Τύπου τῆς Ἱερᾶς Επαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης).

4. Α' Τάξη του 4^{ου} Γυμνασίου Χανίων.

10. Το Τμήμα τῆς Σχολῆς Μαγειρικής Τέχνης τῆς ΕΠΑΣ Ταυρωνίτη, ξεναγήθηκε στίς εγκαταστάσεις τῆς ΟΑΚ καὶ ενημερώθηκε γιὰ τὸν τρόπο λειτουργίας τῆς Κουζίνας κατὰ τὴ διεξαγωγή Συνεδρίων ἀπὸ τὸν **Ιωάννη Κατσιφαράκη**, Μάγειρα τοῦ Ἰδρύματος. Ἐπίσης ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἀναφέρθηκε ἐκτενῶς στὴ σημασία τῆς διατροφῆς, ἀλλὰ καὶ τὴ διατήρη τῆς γαστρονομικῆς κρητικῆς παράδοσης, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ ἐξελιχθεῖ, ἀλλὰ καὶ νὰ αποτελέσει τρόπο ζωῆς ἐνὸς λιτοῦ βίου.

16. Επίσκεψη τοῦ 2^{ου} Λυκείου Χανίων στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος Ἀνταλλαγῆς Μαθητῶν Erasmus+ μαζί με μαθητὲς ἀπὸ τὴ Γερμανία, Ἰταλία, Ουγγαρία καὶ Λιθουανία. Ενημερώθηκαν γιὰ τὸ ἔργο τῆς ΟΑΚ καὶ τῶν Παραρτημάτων τῆς.

2677 20-21. Εκπαίδευση καὶ Ρομποτική.

Με ἰδιαίτερη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε ἡ Διημερίδα Εκπαιδευτικῆς Ρομποτικῆς, με τίτλο: «**Τὸ μέλλον τῆς ἐκπαίδευσης καὶ πὼς θὰ τὸ κάνετε πράξη σήμερα στὴν τάξη σας!**», ἡ ὁποία διεξήχθη διαδικτυακά ἀκολουθώντας τὰ ἑκτακτὰ μέτρα τῆς Κυβέρνησης σχετικὰ με τὴν Covid-19.

Μία ἰδέα πού ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς συνδιοργάνωση τῆς Eduact καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης καὶ με τὴν υποστήριξη τῆς Ο3-Out of Ordinary, με αφορμὴ τὴ ζέση καὶ τὸ ενδιαφέρον τῆς τοπικῆς κοινότητος γιὰ τὸ ἀντικείμενο ἦταν ἀνοιχτὴ γιὰ ὅλη τὴν Ελλάδα.

Επίτιμοι καλεσμένοι συνόδευσαν τὴ Διημερίδα με Χαιρετισμούς καὶ σχετικὲς ομιλίες, ὅπως ἡ **Ζέττα Μακρή**, Υφυπουργὸς Παιδείας καὶ

Θρησκευμάτων, ὁ **Ελευθέριος Αυγενάκης**, Υφυπουργὸς Ἀθλητισμοῦ καὶ Πολιτισμοῦ, ὁ **Βασίλειος Διγαλάκης**, Βουλευτὴς καὶ Πρόεδρος τῆς Διαρκoῦς Επιτροπῆς Μορφωτικῶν Ὑποθέσεων τῆς Βουλῆς, ἡ **Σοφία Μαλανδράκη - Κρασουδάκη**, Εντεταλμένη Περιφερειακὴ Σύμβουλος στὸν τομέα Ὑγείας, Παιδείας καὶ Πολιτισμοῦ, ὁ **Ιωάννης Μαλανδράκης**, Δήμαρχος Πλατανιά Χανίων, ὁ **Γιάννης Μηλάκης**, Πρόεδρος Κοινωφελoῦς Επιχειρήσεως Δήμου Χερσονήσου, ὁ **Αντώνης Κωνσταντάρας**, Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς τοῦ Τμήματος Ἡλεκτρονικῶν Μηχανικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Μεσογειακοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης στὰ Χανιά, ὁ **Αναστάσιος Κόλλιας**, Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Προπονητὴς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ομάδας Ρομποτικῆς, ὁ Δρ **Κωνσταντῖνος Ζορμπάς**, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς ΟΑΚ, ὁ **Κώστας Βασιλείου**, Πρόεδρος τῆς Eduact,

ο **Δημήτρης Σίσκος**, General Manager της O3 Out Of the Ordinary και πιστοποιημένος Επιμορφωτής Εκπαιδευτικών από τη LEGO® Education Academy.

Μέσα από αυτήν την πρωτοβουλία ικανοποιήθηκε η εκφρασμένη ανάγκη των εκπαιδευτικών να ενημερωθούν, να αγκαλιάσουν τις καινοτόμες ιδέες και να δώσουν νέα κίνητρα και προοπτικές σε παιδιά και εφήβους, ώστε να έρθουν σε επαφή με την ρομποτική, το STEAM, τις Νέες Τεχνολογίες και την πρώιμη επιχειρηματικότητα και να διαμορφώσουν έναν καλύτερο κόσμο μέσα από τις ιδέες και τη δουλειά τους.

Οι συμμετέχοντες ξεπέρασαν τους 1.500 καθώς στο καινοτόμο αυτό έργο συνέβαλαν τα δωρεάν Workshops εκπαιδευτικής ρομποτικής για τους εκπαιδευτικούς. Επίσης, παρουσιάστηκαν σύγχρονες εκπαιδευτικές θεματικές με σκοπό την πληροφόρηση για τις STEAM μεθοδολογίες και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, μέσα από νέα εργαλεία τεχνολογίας και καινοτόμες τεχνικές, που μπορούν να εντάξουν στις τάξεις τους.

24. Μία εικόνα... χίλιες λέξεις.

Τριάντα οκτώ μαθητές και τρεις συνοδοί καθηγητές της Α' Τάξης του 4ου Γυμνασίου Χανίων επισκέφθηκαν την ΟΑΚ για να παρακολουθήσουν το νέο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Ιδρύματος με τίτλο: «Μία εικόνα χίλιες λέξεις - Κατανοώντας τα χρώματα και τα σύμβολα».

Οι μαθητές διδάχθηκαν τις τεχνικές της Αγιογραφίας, γνωρίζοντας τα υλικά και σχεδιάζοντας στη συνέχεια τη δική τους εικόνα με θέμα το Πρόσωπο του Ιησού Χριστού, με την καθοδήγηση της Υπεύθυνης του Εργαστηρίου Αγιογραφίας της ΟΑΚ, **Κωνσταντίνας Στεφανάκη**.

Παράλληλα, είχαν την ευκαιρία να περιηγηθούν στους χώρους του Ιδρύματος και πιο συγκεκριμένα στην αίθουσα που φυλάσσονται τα αντίγραφα του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου από την ταινία του σκηνοθέτη Ιωάννη Σμαραγδή "El Greco", στην Εικαστική Έκθεση της Πέπης Χατζηδάκη, με θέμα: «Οι δικοί μου πρόσφυγες», μαθαίνοντας το σεβασμό στο διαφορετικό, αλλά και στην Έκθεση Αγιογραφίας που φιλοξενείται στο Ίδρυμα, πραγματοποιώντας ένα ταξίδι στον κόσμο της Εικόνας και θαυμάζοντας έργα κορυφαίων Αγιογράφων από όλο τον κόσμο, που δημιουργήθηκαν και δωρήθηκαν στην ΟΑΚ, στο πλαίσιο του Διεθνούς Συμποσίου Σύγχρονης Εικονογραφικής Τέχνης, το οποίο διοργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (Δ.Σ.Ο.), σε συνεργασία με την ΟΑΚ, από τις 15 έως τις 19 Απριλίου 2019 και είχε ως κεντρικό θέμα: «Είναι η παράδοση δεσμευτική για τη συνέχιση της εικονογραφικής εκκλησιαστικής τέχνης;».

30. Μία βόλτα στην Ακαδημία.

Σαράντα μαθητές από τη Β' Τάξη του Δημοτικού Σχολείου Κουνουπιδανών, μαζί με τους δασκάλους τους, έκαναν «Μια βόλτα στην ΟΑΚ», τηρώντας όλα τα υγειονομικά μέτρα. Τους μαθητές υποδέχθηκε ο βιβλιοθηκονόμος και επιστημονικός συνεργάτης της ΟΑΚ **Ιωάννης**

Μουντογιαννάκης, ο οποίος τους μίλησε για την ιστορία και την επιστημονική προσφορά του Ιδρύματος και τους παρουσίασε συνοπτικά τις πολύπλευρες δράσεις που λαμβάνουν χώρα στην ΟΑΚ. Αμέσως μετά, οι μαθητές επισκέφθηκαν το παρεκκλήσιο της ΟΑΚ των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου και έπειτα οδηγήθηκαν στην αίθουσα όπου φυλάσσονται τα αντίγραφα από την ταινία, του μεγάλου Κρητικού ζωγράφου, Δομήνικου Θεοτοκόπουλου. Στον ίδιο χώρο είχαν την

ευκαιρία να παρακολουθήσουν την Έκθεση της Εικαστικού Πέπης Χατζηδάκη, με θέμα: «Οι δικοί μου Πρόσφυγες», η οποία φιλοξενείται στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος, ενώ στη συνέχεια επισκέφθηκαν τη μεγάλη συνεδριακή αίθουσα της ΟΑΚ.

Τέλος, επισκέφθηκαν τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως», όπου εκεί, ο Ιωάννης Μουντογιαννάκης, αφού τους μίλησε για τη σημασία και την αξία του βιβλίου, ανάγνωσε στους μαθητές, παραμύθι, με τίτλο: «Ο κήπος του Έβαν».

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

2678 2-3. Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος έλαβαν χώρα οι εργασίες της πρώτης Ομάδας Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο οποίο η ΟΑΚ, για μία ακόμη φορά, συμμετείχε ενεργά ως Εταίρος, με θέμα την αντιμετώπιση της «ρητορικής μίσους».

Το όλο Πρόγραμμα εντάσσεται στις πρωτοβουλίες του Τμήματος του Συμβουλίου της Ευρώπης, που εργάζεται κατά των κοινωνικών διακρίσεων

και η βασική ιδέα αφορά τη συνεργασία με τοπικούς εμπειρογνώμονες σε 11 Ορθόδοξες Χώρες (Κύπρος, Ελλάδα, Βουλγαρία, Σερβία, Μαυροβούνι, Μόλδοβα, Ρουμανία, Γεωργία, Αρμενία, Βόρεια Μακεδονία) προκειμένου να συζητηθεί/καταπολεμηθεί το ζήτημα της «ρητορικής μίσους» μέσα από διά ζώσης συναντήσεις και εκπαιδευτικά Προγράμματα (κληρικών και λαϊκών).

Υπεύθυνη του Προγράμματος είναι η **Ελένη Τσετσέκου**, ενώ κεντρικός ομιλητής και επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος ήταν ο **Δημήτριος Χριστόπουλος**. Ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**, Προέδρου της ΟΑΚ, για την εμπιστοσύνη προς το Ίδρυμα ως προς τη διεξαγωγή αυτής της πολύ σημαντικής διοργάνωσης και ανέπτυξε τις πρωτοβουλίες της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄ για την αντιμετώπιση της βίας, ενώ αναφέρθηκε διεξοδικά στα κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας για τον σεβασμό της διαφορετικότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Χαιρετισμό απέστειλε η Βουλευτής Χανίων **Ντόρα Μπακογιάννη**, Αντιπρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία τόνισε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Το γεγονός ότι λαμβάνει χώρα στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης είναι ουσιαστικής μα και συμβολικής σημασίας. Ο λόγος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού βασίζεται στην αγάπη και στην αποδοχή και είναι το θεμελιώδες επιχείρημα έναντι της ρητορικής του μίσους. Οι πληγές που τα μίση του πρόσφατου παρελθόντος δημιούργησαν δεν έχουν κλείσει ακόμα και ρατσιστικά μορφώματα αναδύονται ξανά στην εποχή μας διεκδικώντας χώρο. Τα σύγχρονα προβλήματα, οι δύσκολες οικονομικές συνθήκες των τελευταίων ετών, ο φόβος και η απομόνωση που έφερε η πανδημία του Covid-19, δημιουργούν συνθήκες που δοκιμάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Και όπως όλοι γνωρίζουμε είναι σε εποχές όταν η κοινωνία δοκιμάζεται που τα ακραία αυτά φαινόμενα θρέφονται και τρανώνονται. Οι μισαλλόδοξες απόψεις «φωλιάζουν» στην ανθρώπινη ανασφάλεια και αναζητούν εξιλαστήρια θύματα. Στοχοποιούν τον «άλλο», δημιουργούν έναν «εχθρό», αρθρώνουν ρατσιστικό και βίαιο λόγο και επιδιώκουν μια αρρωστημένη κάθαρση μέσω της εξόντωσής του.

Πίσω από την πρόφαση της ελεύθερης έκφρασης ξετυλίγεται το μίσος. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν εύφορο έδαφος για την ευδοκίμηση τέτοιου είδους παρασιτικών συμπεριφορών. Η δημοκρατική φύση του διαδικτύου που τόσο προβλήθηκε ως προτέρημά της, εν τέλει είναι συχνά το προπύργιο του ρατσισμού, καθώς εξασφαλίζει την ανωνυμία αλλά και την ευρεία διάδοση της πληροφορίας με αστραπιαία ταχύτητα. Και είναι η εξοικείωση των νέων -κατά κύριο λόγο- με το διαδίκτυο που πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα, καθώς τείνουν να ενστερνίζονται άκριτα στερεοτυπικές αντιλήψεις. Στους νέους πρέπει να επικεντρωθεί η μέριμνά μας, σε αυτούς έχουμε υποχρέωση να εμφυσήσουμε την αγάπη για τον άνθρωπο. Οι μισαλλόδοξες απόψεις είναι κάτι πολύ παραπάνω από αντιδημοκρατικές. Δεν αντιστρατεύονται

απλά την πολιτική ισότητα κάποιων, αλλά δεν αποδέχονται αυτή καθαυτή την αξία της ανθρώπινης ζωής. Ο δρόμος για ένα καλύτερο μέλλον περνά μόνο μέσα από την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Απέναντι στην κατάλυση της αξίας της ανθρώπινης ζωής ας προτάξουμε την αγάπη του ανθρώπου για τον άνθρωπο. Τη μόνη δίχως προϋποθέσεις προϋπόθεση!».

Μεταξύ των αποφάσεων είναι και η διοργάνωση ειδικού Σεμιναρίου με κληρικούς από όλη την Κρήτη.

2679 6. Δύο λόγοι για τα Χριστούγεννα...

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η χριστουγεννιάτικη διαδικτυακή εκδήλωση της ΟΑΚ, σε συνεργασία με το Περιοδικό *“After Constantine: Stories from the Late Antique and Early Byzantine Era”*, με θέμα: «Του Ιησού Χριστού η Γέννησις: Δύο λόγοι για τα Χριστούγεννα μέσα από την Καινή Διαθήκη και τον πρώιμο Χριστιανισμό».

Ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, καλωσόρισε τους συμμετέχοντες εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**, Προέδρου της ΟΑΚ και στη συνέχεια ανέπτυξε εισαγωγικώς τι σημαίνει να ζει κανείς την εορτή των Χριστουγέννων διαφορετικά, αλλά και πως απαντάται το ερώτημα «Τί σέ προσενέγκωμεν Χριστέ;» (Ιδιόμελο Εσπερινού). Από την πλευρά της η συντονίστρια του Περιοδικού *“After Constantine”* **Ζωή Τσιάμη**, έκανε μία σύντομη παρουσίαση για τους στόχους του Περιοδικού, αλλά και τη μεγάλη συμμετοχή νέων ερευνητών οι οποίοι καταθέτουν τις εργασίες τους προς δημοσίευση.

Στη συνέχεια η Δρ **Δέσποινα Ιωσήφ** παρουσίασε την ομιλία της, με τίτλο: «Οι μάγοι στην κανονική και στην απόκρυφη παράδοση», αναλύοντας το πλαίσιο καταγωγής και κοινωνικής υπόστασης των μάγων στην ύστερη αρχαιότητα, ενώ ο Δρ **Μιλτιάδης Κωνσταντίνου** στην ομιλία του, με τίτλο: «Πίστη σε περιόδους κρίσης: Σχόλια στα βιβλικά αναγνώσματα της Κυριακής πριν από τα Χριστούγεννα», αναφέρθηκε στα ευαγγελικά και αποστολικά χωρία της Καινής Διαθήκης, αλλά και σε χωρία της Ιουδαϊκής πίστης μέσα από την Παλαιά Διαθήκη. Στο τέλος ο κ. Ζορμπάς παρουσίασε εν συντομία τα συμβολικά στοιχεία και τις σκηνές που συνθέτουν την Εικόνα της Γέννησης του Χριστού, σημειώνοντας ότι η μεγάλη αυτή εορτή της Χριστιανοσύνης δεν είναι μία φολκλορική εορτή του έτους, αλλά το μήνυμα που εκπέμπει προς όλους είναι «μήνυμα ειρήνης, μεταστροφής και ανάπλασης του κόσμου».

Μετά από τη συζήτηση η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με τις ευχαριστίες του Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ και της συντονίστριας του Περιοδικού *“After Constantine”*, καθώς και με ευχές για την επερχόμενη εορτή των Χριστουγέννων.

7. Α' Τάξη του Δημοτικού Σχολείου Πλατάνου Κισάμου.

9. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Την ΟΑΚ επισκέφθηκε η Δ' Τάξη Δημοτικού Σχολείου του Εκπαιδευτηρίου Θεοδωροπούλου για την παρακολούθηση του περιβαλλοντικού προγράμματος του Ιδρύματος, με τίτλο: «Προστατεύοντας και Δημιουργώντας... (σ)τον κόσμο». Τους μαθητές υποδέχθηκε ο

Αντώνης Καλογεράκης, Επιστημονικός Συνεργάτης του Ιδρύματος και Υπεύθυνος του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας – Παραρτήματος της ΟΑΚ, ο οποίος, αφού πρώτα εισήγαγε τα παιδιά στο έργο του Ιδρύματος ως Συνεδριακό και Ερευνητικό Κέντρο, στη συνέχεια συζήτησε μαζί τους για τη σημασία της προστασίας του φυσικού

περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι μαθητές ξεναγήθηκαν στα καλντερίμια του Ιδρύματος, έχοντας ως ζητούμενο την εσωτερική αναζήτηση του νοήματος της κοινωνίας των προσώπων, όπως το εκλαμβάνει ο καθένας προσωπικά, βάσει των ερεθισμάτων που προκαλούν τα ψηφιδωτά από τη Χριστιανική Παράδοση, που υπάρχουν σε όλο το μήκος του μονοπατιού, σε συνδυασμό με την ομορφιά της φύσης και της θέας του Κρητικού Πελάγους. Η εκπαιδευτική περιήγηση των μαθητών συνεχίστηκε με επίσκεψη στο Μουσείο Κρητικών Βοτάνων – Herbarium Jacques Zaffran της ΟΑΚ, όπου ο κ. Καλογεράκης συζήτησε με τα παιδιά για τα βότανα, τις ιδιότητές τους για την υγεία, τη μοναδικότητα των ενδημικών ειδών της Κρήτης και τη σημασία της διαφύλαξής τους.

Τέλος, τα παιδιά έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το μοντέλο (υπό κλίμακα) ηλιακού ελικοπτέρου που διαθέτει η ΟΑΚ και κινεί τον έλικά του με φωτοβολταϊκό πάνελ, χωρίς τη χρήση εξωτερικής πηγής ενέργειας, ως εισαγωγή στις ήπιες μορφές ενέργειας, ως πρώτο βήμα για την ενεργειακή μετάβαση, για μία κοινωνία κλιματικά ουδέτερη, που στηρίζεται στις αρχές της αειφορίας.

2680 14. Οικολογία και Ηθική.

Στο πλαίσιο των Διεθνών Συνεδρίων “*Ecological Theology and Environmental Ethics (ECOTHEE)*”, που διοργανώνονται από το 2008 στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ), παρουσιάστηκε το έκτο κατά σειρά βιβλίο του Συνεδρίου αυτού, με τίτλο: “*Contemporary Ecotheology, Climate Justice & Environmental Stewardship in World Religions*”, περιλαμβάνοντας επιστημονικές εργασίες είκοσι τριών συγγραφέων από όλη την υφήλιο (Βέλγιο, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιράν, Καναδάς, Λίβανος, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ρωσία, Σλοβενία και Τουρκία).

Η έναρξη της Ημερίδας πραγματοποιήθηκε με το μήνυμα του Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ, Δρος **Κωνσταντίνου Ζορμπά**, ο οποίος επεσήμανε ότι: «Έχουμε να αντιμετωπίσουμε δύο μεγάλα προβλήματα: το πρώτο είναι πώς η ‘οικολογική θεολογία’ θα γίνει ‘οικολογική πρακτική’, στο σχολείο, στην ενορία, στην οικογένεια, στην κοινωνία, στην πολιτική. Και το δεύτερο πώς θα αντιμετωπίσουμε τον μεγάλο λαϊκισμό, που δυστυχώς, παρατηρείται και για το θέμα της κλιματικής αλλαγής. Για τον λόγο αυτό ως Εκκλησίες χρειάζεται το ευαγγελικό μήνυμα να φτάσει στην Κοινωνία έχοντας τα 3Τ: *Transportation* (μεταφορά), *Transformation* (αλλαγή), *Translation* (μετάφραση). Ήλθε ο κατάλληλος ‘καιρός’ που θα πρέπει οι εκκλησιαστικοί ηγέτες και οι εκκλησιαστικοί οργανισμοί να καλύψουν αυτό το κενό (*missing link*) που υπάρχει μεταξύ της Εκκλησίας και της Κοινωνίας».

Ειδική προσκεκλημένη στην Εκδήλωση ήταν η Επικεφαλής Πολιτικής του WWF Ελλάς, **Θεοδότη Νάντσου**, η οποία παρουσίασε με επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο τους λόγους που η κλιματική κρίση αποτελεί ζήτημα ύψιστης σημασίας, αναδεικνύοντας τη σπουδαιότητα του ρόλου των Εκκλησιών για να προχωρήσει η μετάβαση σε «*Πράσινες Ενορίες*», ως φάρος κάθε ανθρώπου, δίνοντας το έναυσμα για αλλαγή νοοτροπίας, υιοθετώντας τρόπο ζωής σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον. Ο Υπεύθυνος του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας – Παράρτημα της ΟΑΚ, **Αντώνης Καλογεράκης**, παρουσίασε δώδεκα παραδείγματα καλών πρακτικών που εφαρμόζει το Ίδρυμα, στο δρόμο για την αειφορία, εστιάζοντας στην εξοικονόμηση, στην αλληλεγγύη, στην ενεργειακή δημοκρατία, στην ενεργειακή μετάβαση και στην κλιματική ουδετεροποίηση σε κάθε έκφανση της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου.

Ο Δρ **Λουκάς Ανδριανός** έκανε ανασκόπηση των Συνεδρίων ECOTHEE που έχουν λάβει χώρα στην ΟΑΚ και ακολούθησαν οι παρακάτω συγγραφείς των επιστημονικών άρθρων του βιβλίου, παρουσιάζοντας τη δική τους οπτική στο θέμα της σχέσης Θεολογίας και Περιβάλλοντος: Assoc. Prof. **Tom Sverre Tomren** (University of Applied Science in Western Norway), ο οποίος συνέβαλε τα μέγιστα για την έκδοση του βιβλίου, Rev. **Peter Pavlovic** (European Christian Environmental

Network – ECEN), Rev. **Chad Rimmer** (Lutheran World Federation), ο οποίος είχε και καθήκοντα συντονιστή της εκδήλωσης, Prof. **Hans Morten Haugen** (VID Specialized University, Norway), Prof. **Lesya Sabada** (University of Saskatchewan, Canada), Dr. **José Cardoso Duarte** (University of London, UK and Technical University of Lisbon, Portugal), Dr. **Seyed Masoud Noori** (New York University, USA), Emeritus Prof. **David A. Larrabee** (East Stroudsburg University, USA), Prof. **Edward Dommen** (Senior Economic Affairs Officer, United Nations), (Member of the Working Group on Climate Change of the World Council of Churches, based in Amsterdam, North Holland, Netherlands).

15. Α΄ Τάξη Δημοτικού Σχολείου Ιδιωτικών Εκπαιδευτηρίων Θεοδωροπούλου (Βλ. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση σελ. 26).

16. Α΄ και Β΄ Τάξεις Δημοτικού Σχολείου Πλατανιά (Όπως παραπάνω).

Δραστηριότητες του προσωπικού και συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις

Ο Γενικός Διευθυντής:

Οκτώβριος

3. Στην εκδήλωση αποκαλυπτηρίων της προτομής του Α΄ Προέδρου της Βουλής της Επαναστατημένης Ελλάδας Νικολάου Ρενιέρη στα Παλαιά Ρούματα Δήμου Πλατανιά.

4. Συμμετοχή στο Διαδικτυακό Συνέδριο, με τίτλο: *“Science, New Technologies and Christian Ethics”*, που διοργάνωσε το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών.

Στο σεμιναριακό πρόγραμμα «Αθηναϊκοί Δωδεκάλογοι 2021-2022», που διοργάνωσε το Φιλανθρωπικό Σωματείο Φίλων των Διαπολιτισμικών, Διαθρησκευτικών και Ορθοδόξων Σπουδών της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

5. Άρθρο, με τίτλο: «Πολιτική Θεολογία στα Παλαιά Ρούματα του Δήμου Πλατανιά», με αφορμή την εκδήλωση αποκαλυπτηρίων της προτομής του Νικολάου Ρενιέρη («Χανιώτικα Νέα», 5-10-2021, σελ. 33).

6. Στη Διαδικτυακή Δράση του Κέντρου Στήριξης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας Νομού Χανίων, με θέμα: «Η διάσταση του φύλου στην Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία – Από πλαίσια ανταγωνισμού σε χώρους φροντίδας και αλληλεγγύης».

7. Στη συζήτηση για την Κλιματική Αλλαγή του Κέντρου Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Πρώτη συνεδρίαση της νέας Επιτροπής Βιοηθικής του Πολυτεχνείου Κρήτης υπό την Προεδρία του Καθηγητή Κωνσταντίνου Ζοπουνίδη. Ο Γενικός Διευθυντής Δρ Κων. Ζορμπάς συμμετέχει ως Αντιπρόεδρος της Επιτροπής.

Στην ομιλία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ίμβρου και Τενέδου Κυρίλου, στο Ιστορικό Καφέ «Κήπος», για τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

8. Συνέντευξη στο Ραδιόφωνο της Εκκλησίας της Ελλάδος και στην εκπομπή της Δημοσιογράφου Κατερίνας Χουζούρη για το Εκπαιδευτικά Προγράμματα της ΟΑΚ.

Χαιρετισμός στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης του Οίκουnet.

12. Άρθρο, με τίτλο: «Βαρθολομαίος ο Ίμβριος και ο Ιμβρ(ι)ολάτρης» («Χανιώτικα Νέα», 12-10-2021, σελ. 39).

15-16. Χαιρετισμό και παρέμβαση στο Επιστημονικό Συνέδριο, με τίτλο: «Οι επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 στην ελληνική κοινωνία», που διοργάνωσε η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Κρήτης στο Ηράκλειο.

17. Στην πολιτιστική εκδήλωση για τα 30 χρόνια ευκλεούς Πατριαρχίας της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄ στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Αγίας Τριάδος των Τζαγκαρόλων με κεντρικό ομιλητή τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνα Εμμανουήλ.

20-22. Συμμετοχή στο Διεθνές Διαδικτυακό Συνέδριο *“Cultural Heritage in the Digital Dimension”*, σε Επιστημονική Εργασία, με θέμα: *“Learning the Art of the Cretan Hagiography through Immersive Technologies and Creative Industries”*, το οποίο διεξήχθη στο Perm της Ρωσίας.

20. Παρακολούθηση των παρουσιάσεων του Φόρουμ *«Η Ελλάδα το 2040»*, με θέμα: *«Θεσμοί, Πολιτική, Αξίες»*.

21. Συμμετοχή στο Διαδικτυακό Συνέδριο *“Klingenthal 2021”*, με θέμα: *“Let’s tell our stories – the positive impact of religion in public education”*, που διοργάνωσε το Intereuropean Commission on Church and School (ICCS).

Άρθρο, με τίτλο: *«1991-2021: Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος Α΄ - 30 χρόνια ευκλεούς Πατριαρχίας στον σύγχρονο κόσμο»*

(«Χανιώτικα Νέα», 21-10-2021, σελ. 36-37).

Παρέμβαση στο Συνέδριο, με τίτλο: *«Οι καλές πρακτικές της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, εν όψει της Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης UNFCCC COP26»*, που διοργάνωσε η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου σε συνεργασία με το WFF Ελλάς.

22. Στην εκδήλωση προς τιμήν της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄, με τίτλο: *«Τριακονταετής ευκλεής πηδαλιουχία Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄: Αδιάλειπτη μέριμνα για την παιδεία της Πόλης και της Ήμβρου»*, που διοργάνωσαν οι εν Ελλάδι Σύλλογοι – Σύνδεσμοι Εστίας Θεολόγων Χάλκης, Μεγαλοσχολιτών, Ζαππιδών, Ζωγραφειωτών, Ιωακειμειάδων, Κεντρικιάδων, στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών στην Αθήνα.

24. Στα εγκαίνια της Έκθεσης για τη Μάχη της Κρήτης στο Γερμανικό Νεκροταφείο Μάλεμε μαζί την Ομάδα Κηπουρών Τοπίου.

27-28. Παρακολούθηση του Επιστημονικού Συνεδρίου, με τίτλο: *«Οι Κρητικές Επαναστάσεις στο 19^ο αιώνα. Από το 1821 ως την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα (1913)»*, που διοργάνωσε η Εταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Καψωμένου.

28. Στη Δοξολογία στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίνας Κολυμπαρίου και κατάθεση στεφάνου στο μνημείο Κολυμπαρίου με αφορμή την Επέτειο του «ΟΧΙ».

30. Στην τελετή αναγόρευσης της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας Αικατερίνης Σακελλαροπούλου σε Επίτιμη Πρόεδρο και Εταίρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» στη Χαλέπα.

Νοέμβριος

1. Στη διαδικτυακή σύναξη με τον Γέροντα Εφραίμ τον Βατοπαιδινό, με θέμα: *«Είναι και σήμερα εφικτή η αγιότητα;»*.

4. Στη διαδικτυακή παρουσίαση των δέκα Τόμων των Διεθνών Επιστημονικών Συνεδρίων που αναφέρονται στην Τουρκοκρατία και στην Ελληνική Επανάσταση από το 2012 έως το 2020, που διοργάνωσε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος και οι Εκδόσεις «Αρχονταρίκι».

5-6. Συμμετοχή με Χαιρετισμό στο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο, με τίτλο: *«Το έργο του Ρήγα και ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός»*.

9. Στην εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους Πεσόντες της Αεροπορίας, που συνδιοργάνωσαν η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων, η 115 Πτέρυγα Μάχης και η Ένωση Αποστράτων Αξιωματικών Αεροπορίας – Παράρτημα Χανίων, στο Μνημείο Πεσόντων Αεροπορίας, στην Ηρώων Πολυτεχνείου.

Στο Διαδικτυακό Συνέδριο, με τίτλο: *“Climate Justice, Food and Faith”*, που διοργάνωσε το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών.

Στη Διαδικτυακή Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τίτλο: *«Νευρομηχανική και Ανθρώπινα Δικαιώματα»*.

10. Στην εκδήλωση *«Κρήτη και 1821. Η Ελληνική Επανάσταση, τα γεγονότα στην Κρήτη και στην περιοχή των Ρουστίκων»*, στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 ετών από την Επανάσταση του 1821, που διοργάνωσε ο Πανελλήνιος Όμιλος Φίλων του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, στο Σπίτι του Πολιτισμού στο Ρέθυμνο.

Στο Διαδικτυακό Συνέδριο, με τίτλο: “*Ökumene ist keine Häresie - Theologische Beiträge zu einer ökumenischen Kultur*”, που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο του Tübingen. Έγινε αναφορά στην ΟΑΚ και στον Γενικό Διευθυντή Δρα Κωνσταντίνο Ζορμπά, ο οποίος συμμετέχει με άρθρο του στο ομώνυμο επιστημονικό Τόμο προς τιμήν του Σεβ. Μητρ. Γερμανίας Αυγουστίνου.

11. Συμμετοχή στη Διαδικτυακή Συνεδρίαση της Συμβουλευτικής Επιτροπής “Season of Creation” του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, ως μέλος αυτής.

12. Στο Επιστημονικό Συνέδριο για την Επέτειο των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση του 1821, με θέμα: «*Η παλιγγενεσία του Έθνους. Τότε και σήμερα. 1821-2021*», που διοργάνωσε η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης. Το Συνέδριο αναπτύχθηκε σε πέντε ενότητες και κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

- Η Επανάσταση του '21 υπήρξε γεγονός εθνικό και διεθνές, διότι δημιούργησε το πρώτο εθνικό κράτος στα Βαλκάνια.
- Τους αγώνες του 1821 ενέπνεε η Ορθόδοξη πίστη και επηρέασε την επανάσταση στο διάσπαρτο ελληνισμό των Βαλκανίων, της Μικρασιατικής χερσονήσου, αλλά και της Κύπρου.
- Τον απελευθερωτικό αγώνα στήριξαν με ηρωισμό και αυτοθυσία τα Μοναστήρια μας και ο ιερός Κλήρος, θυσιάζοντας στο βωμό της ελευθερίας τη ζωή τους και όλα τα υλικά αγαθά τους.
- Οι Νεομάρτυρες και οι Εθνομάρτυρες με τις θυσίες τους, που εδράζονται στην βιωματική, αποκαλυπτική και εμπειρική πίστη, ενίσχυσαν την εν Χριστώ ελευθερία και το αγωνιστικό φρόνημα των αδελφών τους.
- Στα Συντάγματα της Επιδαύρου του 1821 και στους Αρμένους της Κρήτης το 1822, Έλληνες ορίζονται και ονομάζονται μόνο όσοι είναι Χριστιανοί.
- Η Ελληνική Επανάσταση, υπό την επίδραση των ιδεολογικών ρευμάτων της Δύσης και του Διαφωτισμού, σηματοδοτεί το τέλος των αυτοκρατοριών και την ενίσχυση και ενδυνάμωση του εθνικού - κρατικού ιδεώδους.
- Οι προσωπικότητες: των ιερομαρτύρων Οικουμενικών Πατριαρχών, Κυρίλλου Λουκάρεως και Γρηγορίου Ε΄, του Πατριάρχου Αλεξανδρείας Μελετίου Πηγά, αλλά και πολλών άλλων εκκλησιαστικών ανδρών, αποδεικνύουν, επίσης, την αδιάρρηκτη σχέση της Εκκλησίας με το 1821.
- Το Κρητικό 1821, παρ' όλες τις δυναμικές και αιματοβαμμένες εξεγέρσεις σ' όλη τη Μεγαλόνησο, δεν οδήγησε στην ένωση της Κρήτης με το πρώτο Ελληνικό Κράτος.
- Οι μεγάλες εξεγέρσεις στην Κρήτη, έδωσαν το έναυσμα για την εξύμνησή τους από την λόγια ποίηση, από την εκκλησιαστική μουσική και από τον δημοτικό ποιητικό λόγο της κρητικής διαλέκτου, ο οποίος αποτυπώνει και τεκμηριώνει τα γεγονότα. Η ενδελεχέστερη μελέτη τους θα διαφωτίσει ακόμη περισσότερο τα γεγονότα της εποχής.
- Για το Συνέδριο, το ζητούμενο είναι να διαφυλαχθεί και να συνεχισθεί ο πολιτισμός και η πνευματική παράδοση της Ελλάδας, των Ελλήνων και του Ελληνισμού, σ' έναν κόσμο που διαρκώς μεταβάλλεται, και μάλιστα ραγδαία, κατά τον 21^ο αιώνα.

13. Στην ομιλία του Ομότιμου Καθηγητή Οικονομικής Γεωγραφίας και Γεωπολιτικής Θεωρίας του ΕΚΠΑ Δρος Ιωάννη Μάζη, με θέμα: «*Μεσογείου Παλίμψηστον. Γεωπολιτικές προκλήσεις και ανταγωνισμοί στην Ανατολική Μεσόγειο*», που διοργάνωσε η ΑΗΕΡΑ HELLAS “CRETE KYDON”, στο θέατρο Μίκης Θεοδωράκης, στα Χανιά.

Στη Διαδικτυακή Ημερίδα, με θέμα: «*Εκκλησία και Πανδημία*», που συνδιοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Λαρίσης και Τυρνάβου και η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία.

14. Στα εγκαίνια της Έκθεσης Φωτογραφίας «*Μετάλλια Τιμής*» του Νίκου Μπασιά, στο Πολύκεντρο Βουκολιών, που συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Πλατανιά και η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 1821-2021» και της Επιτροπής Π.Ε. Χανίων «Χανιά 1821-2021».

16. Στην εκδήλωση που διοργάνωσε το Μουσείο Μουσικών Κρήτης μαζί με τον Δήμο Κισάμου, την Περιφέρεια Κρήτης και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λουσακιών.

Στη Διαδικτυακή Εκδήλωση, με τίτλο: “*Returning to Normalcy and the Sacrament of Penance*”, που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο του Fordham.

22. Στον Πανηγυρικό Αρχιερατικό Εσπερινό στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Καστελίου με αφορμή την εορτή του εν Αγίοις πατρός ημών Αμφιλοχίου, Επισκόπου Ικονίου.

23. Στην Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Καστελίου με αφορμή την εορτή των ονομαστηρίων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου, Προέδρου της ΟΑΚ.

Παρακολούθηση διαδικτυακά της τελετής επίδοσης Τιμητικού Τόμου στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο Α΄, με την ευκαιρία συμπλήρωσης τριάντα χρόνων ευκλεούς Πατριαρχίας, που διοργάνωσε το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στη Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου.

Στη Διαδικτυακή Ημερίδα, με τίτλο: “*The Migrant Crisis and the Orthodox Church in Belarus*”, που διοργάνωσε το Ορθόδοξο Χριστιανικό Κέντρο Σπουδών του Πανεπιστημίου του Fordham.

24. Στη Διαδικτυακή Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ), με θέμα: “*Science, New Technologies and Christian Ethics*”.

27. Στην Επιστημονική Διημερίδα Βιοηθικής που πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, που διοργάνωσε η Ιατρική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, το Πολυτεχνείο Κρήτης, ο Ιατρικός Σύλλογος Χανίων και ο Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων.

28. Στην εκδήλωση, με τίτλο: «Φιλοκρήτες στους Κρητικούς αγώνες – ενδεικτικές περιπτώσεις» στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, που διοργάνωσαν η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Κισάμου, η Επιτροπή «Χανιά 1821-2021», η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Φιλολογικός Σύλλογος Κισάμου, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου και την ΟΑΚ, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δήμου Κισάμου.

Δεκέμβριος

4. Στην ειδική εκδήλωση της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης στον Ιερό Ναό Αγίου Μηνά Ηρακλείου προς τιμή της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου με αφορμή τη συμπλήρωση τριάντα ετών ευκλεούς Πατριαρχίας.

5. Στην Τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Μηνά Ηρακλείου, που τελέστηκε από την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο της Εκκλησίας της Κρήτης, για την επετειακή συμπλήρωση τριάντα ετών ευκλεούς Πατριαρχίας της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α΄ κατά την οποία εκφωνήθηκε ειδική αφιερωματική ομιλία από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιο, Πρόεδρο της ΟΑΚ.

10. Στη Διαδικτυακή Ημερίδα, με τίτλο: *“Women Scholars of Orthodox Christianity”*, που διοργάνωσε το Ορθόδοξο Χριστιανικό Κέντρο Σπουδών του Πανεπιστημίου του Fordham.

10-11. Στο 9^ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας, με τίτλο: *«Προσεγγίζοντας το τραύμα της πανδημίας με τα μάτια της Βίβλου»*.

11-12. Στις εορταστικές εκδηλώσεις στον Ιερό Καθεδρικό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος Καστελίου με αφορμή την εορτή του εν Αγίοις πατρός ημών Σπυρίδωνος, Επισκόπου Τριφυθούτου, πολιούχου Καστελίου.

13. «Η συμβολή του Αγίου Ειρηναίου στην Ορθόδοξη Θεολογική κατανόηση της πνευματικής υγείας», με τον π. Vasilio Bebi, στο Σεμινάριο της Ιατρικής Σχολής, με θέμα: *«Θρησκεία και Υγεία»*.

14. «Το ζήτημα της ελληνικής συνέχειας», με τον Δημήτριο Τριανταφυλλόπουλο, στο Συνέδριο της Πεμπτουσίας για το 1821.

15. Στη διαδικτυακή καταληκτήρια εκδήλωση της Πράξης *«Ανάπτυξη Ικανοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού σε Υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας με Έμφαση στις Δομές της Εκκλησίας»*, που διοργάνωσε το Ίδρυμα Πομαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών.

16. Διαδικτυακή παρακολούθηση εισήγησης του Σεβ. Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειο, με θέμα: *«Εκκλησία της Ρωσίας και πολιτική, θεολογία, ιστορία και παρόν»*, την οποία διοργάνωσε το Κέντρο Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

20. Συμμετοχή σε Ραδιοφωνική Εκπομπή για τα Χριστούγεννα.

21. Διαδικτυακή χριστουγεννιάτικη σύναξη με τον Γέροντα Εφραίμ και τους συνεργάτες της Πεμπτουσίας.

Ο Ευάγγελος Βεργανελάκης

14.11 Στην εκδήλωση, με θέμα: *«Ο Φιλελληνισμός στη Γαλλία το 19^ο αιώνα»*, στο θέατρο Μίκης Θεοδωράκης, που διοργάνωσε ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων.

1.12 Στην εκδήλωση με αφορμή την επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα, στην αίθουσα «Σταύρος Νιάρχος» του Μεγάρου Μητροπολίτης Ειρηναίος Γαλανάκης, που διοργάνωσε το Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος».

Η Αικατερίνη Καρκαλά

3.10 Διαδικτυακή συμμετοχή στην έναρξη της καλλιτεχνικής Έκθεσης του Klaus Olbert στην Ευαγγελική Ακαδημία του Bad Boll και παρουσίαση του Προγράμματος *«Πρόσωπο προς Πρόσωπο»* της ΟΑΚ, μαζί με την εθελόντρια του Ιδρύματος Malena Gastler.

4.10 Διαδικτυακή συνάντηση της Επιτροπής *“Sustainable Preaching”* για το ίδιο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα (Erasmus+), σε συνεργασία με την Ευαγγελική Εκκλησία Hessen-Nassau και το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών. Το Πρόγραμμα προβλέπει ιστοσελίδα με θέματα, κείμενα και ομιλίες γύρω από την αειφόρο ανάπτυξη, καθώς και μελλοντικές συναντήσεις στην ΟΑΚ.

8.10 Διαδικτυακή συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση του Δικτύου των Ακαδημιών της Ευρώπης/OIKOSNET EUROPE, η οποία πραγματοποιήθηκε διά ζώσης στην Ακαδημία της

Sigtuna/Σουηδία. Συμμετοχή στις εργασίες της Συνέλευσης και στις αρχιερεσίες, όπου και εξελέγη Αντι-Πρόεδρος του Δ.Σ. του Δικτύου των Ακαδημιών της Ευρώπης.

11.10 Εθιμοτυπική επίσκεψη του Δημάρχου της πόλης του Nieder-Olm/Γερμανία, Dirk Hasenfuss, στον Δήμαρχο του Δήμου Πλατανιά, Ιωάννη Μαλανδράκη, με σκοπό την αδελφοποίηση των δύο Δήμων.

24.10 Στα εγκαίνια της Έκθεσης για τη Μάχη της Κρήτης στο Γερμανικό Νεκροταφείο Μάλεμε μαζί την Ομάδα Κηπουρών Τοπίου.

7.11 Διαδικτυακά μαθήματα Ορθοδόξου Θεολογίας («Ορθοδοξία στην καθημερινή ζωή», «Ορθοδοξία και Οικουμένη») του Πανεπιστημίου του Salzburg και της Ακαδημίας St. Virgil του

Salzburg/Αυστρία, τα οποία πραγματοποιήθηκαν από 4.-7.11.21 στην Ιερά Μονή του Niederaltaich/Γερμανία, στο πλαίσιο μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών.

29.11 Διαδικτυακή συνάντηση του Δ.Σ. του Δικτύου των Ακαδημιών της Ευρώπης, όπου συζητήθηκαν τα πορίσματα της φετινής Γενικής Συνέλευσης.

3.12 Διαδικτυακή συνάντηση του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Χριστιανικής Συνέλευσης και προγραμματισμός για τη συμμετοχή της στην εκδήλωση Katholikentag της Καθολικής Εκκλησίας στην Στουτγκάρδη της Γερμανίας (Μάιος 2022).

Ο Αντώνης Καλογεράκης

1.10 Διαδικτυακό Συνέδριο του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών (WCC): *“Degrowth - Living Sufficiently and Sustainably”*.

2.10 Ημερίδα με τον Καθηγητή Θεοχάρη Τσούτσο από το Πολυτεχνείο Κρήτης στην αίθουσα «Μίκης Θεοδωράκης» στα Χανιά, με θέμα: *«Ηλεκτροκίνηση και Ανάπτυξη Δικτύου Φόρτισης»*, με συμμετέχοντες φορείς: ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕΗ Α.Ε., GEYER ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και ΣΕΗΛΧ.

Διαδικτυακή Συνάντηση με τη Suna Akbayir από την έδρα της Εταιρείας Sistem Global στις Βρυξέλλες και τον Επ. Καθηγητή Γεώργιο Αραμπατζή της Σχολής Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης για συζήτηση σχετικά με τη συμμετοχή της ΟΑΚ ως εταίρου στο HORIZON2020 Πρόγραμμα, με τίτλο: *“DELIGHT”*, το οποίο αφορά την ψηφιακή καταγραφή πολιτιστικής κληρονομιάς με επικεφαλής τη VESTEL (από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες σε παγκόσμιο επίπεδο στον τομέα των οικιακών και επαγγελματικών συσκευών, η οποία αποτελείται από 18 επιμέρους εταιρείες που ειδικεύονται στην ηλεκτρονική, στις συσκευές, την τεχνολογία πληροφοριών) και συμμετέχοντες εταίρους από: Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Τουρκία και Ελλάδα.

6.10 Συνάντηση του Εθνικού Ερευνητικού Έργου: *«Κατασκευή ενός νέου, πρότυπου, καινοτόμου Ψηφιακού Εργαστηρίου Κρητικής Αγιογραφίας (e-hagiography)»*, στο οποίο συμμετέχει η ΟΑΚ ως εταίρος.

11.10 Διαδικτυακή Συνάντηση των μελών της Θεματικής Ομάδας: *«Οικονομική και Οικολογική Δικαιοσύνη για ένα Αειφόρο Μέλλον»* της Διάσκεψης των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (Conference of European Churches - CEC), με θέμα: *“From a Green Deal to a Green Economy”*.

13-14.10 Διαδικτυακό Διήμερο Σεμινάριο από το Ίδρυμα Heinrich Böll, σε συνεργασία με τον Οργανισμό: *“Energy Democracy Dialogues”*, το *“Institute of Zero Energy Buildings (INZEB)”*, την ενεργειακή κοινότητα: *“Electra Energy cooperative”* και την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ενεργειακών Συνεταιρισμών (REScoop.eu), με θέμα: *“Energy Democracy under the microscope - Exploring its worldwide and Balkan dimension”*.

19.10 Διαδικτυακή Συνάντηση Εκπροσώπων Ενεργειακών Κοινοτήτων για τη δημιουργία βάσης υποστήριξης με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων και ακαδημαϊκών σε Εθνικό Επίπεδο.

21.10 Ομιλία στο Διεθνές Διαδικτυακό Συνέδριο: *«Οι καλές πρακτικές της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης, ενόψει της Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης UNFCCC COP26»* της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου σε συνεργασία με το WWF Ελλάς, με θέμα: *“The Ethical Duty of Sustainability: Good Practices by the Orthodox Academy of Crete”*.

5.11 Διαδικτυακή Συνάντηση Εργασίας των Εταίρων του Ευρωπαϊκού Προγράμματος TORAL, στο οποίο είναι εταίρος η ΟΑΚ, για την πρόοδο του εκτελούμενου έργου, με κύριο θέμα συζήτησης τον εκτελούμενο προϋπολογισμό, ενόψει παράτασης του έργου.

9.11 Διαδικτυακή Ημερίδα: «Τι γίνεται στη Γλασκώβη με το κλίμα;» με εισηγητές: α) τη Θεοδότα Νάντσου, Διευθύντρια Περιβαλλοντικής Πολιτικής, WWF Ελλάς, β) την Εμμανουέλα Δούση, Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, γ) τον Μανώλη Πλειώνη, Καθηγητή Φυσικής του Α.Π. Θεσσαλονίκης, Πρόεδρο και Διευθυντή του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και ε) τον Νίκο Χρυσόγελο, πρώην Ευρωβουλευτή, Πράσινοι.

16.11 Διεθνής Διαδικτυακή Ημερίδα, με θέμα: “The Road to Net-Zero”, με διοργανωτή το Πανεπιστήμιο του Calgary του Καναδά.

22.11 Συνάντηση του Εθνικού Ερευνητικού Έργου “e-hagiography”, στο οποίο είναι εταίρος η ΟΑΚ.

25.11 Διαδικτυακή Συνάντηση Εργασίας με τον Prof. Christian Deck και τη Dr Kathrin Franziska από το Universität Eichstätt-Ingolstadt για τη διοργάνωση Workshop στην ΟΑΚ το 2023.

10.12 Διεθνής Διαδικτυακή Ημερίδα, με θέμα: “COP26 Outcomes – A Conversation from an Ethical and Human Rights Perspective”, με διοργανωτή το Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών (WCC).

17.12 Διαδικτυακή Συνάντηση Εργασίας των Εταίρων του Ευρωπαϊκού Προγράμματος TORAL, για την πρόοδο του εκτελούμενου έργου, με κύριο θέμα συζήτησης το φυσικό αντικείμενο.

22.12 Ημερίδα για τις Ενεργειακές Κοινότητες με εισήγηση από την Αντωνία Πρόκα (Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ενεργειακών Συνεταιρισμών – RESCOOP).

Ο Ιωάννης Μουντογιαννάκης

15.10 Συνάντηση Φορέων για τον Κύκλο δράσεων με αφετηρία τις σχολικές μονάδες της Π.Ε. Χανίων, με τίτλο: «Οδηγώ – Κινούμαι με ασφάλεια – Αγαπώ τη ζωή», που είναι αφιερωμένες στην πρόληψη των Τροχαίων Ατυχημάτων.

Συμμετοχή στη διαδικτυακή συνάντηση «CAFsocial: (Αυτο) αξιολογώντας την οργάνωση των επιχειρήσεων και φορέων Κ.Α.Λ.Ο.».

Εκδήλωση παρουσίασης του συλλογικού Τόμου «Όψεις της Επανάστασης του 1821 στην Κρήτη», στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», στη Χαλέπα Χανίων. Την εκδήλωση συνδιοργάνωσαν το Κοινωφελές Ίδρυμα «Αγία Σοφία», ο Δήμος Αποκορώνου και η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, με την υποστήριξη του Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος».

20.10 Τελετή Έναρξης του 9^{ου} Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

26.10 Συμμετοχή στο διαδικτυακό Σεμινάριο που διοργάνωσε το Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: «Η διατήρηση και η προληπτική συντήρηση των εκκλησιαστικών βιβλιοθηκών ως προς τα βιβλία και το αρχειακό υλικό».

Συμμετοχή στη διαδικτυακή εκδήλωση της 18ης Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης, με θέμα: «Fake News, Media Literacy και Βιβλιοθήκες».

27.10 Συμμετοχή στη διαδικτυακή εκδήλωση, 18η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης, με θέμα: “Sustainable Development Goals and Public Libraries”.

17.12 Συμμετοχή στην παρουσίαση της Ιστοσελίδας του 6^{ου} Διεθνούς Μαθητικού – Φοιτητικού Διαγωνισμού Πολυμέσων «Αγωνίζομαι για την Οδική Ασφάλεια» στην αίθουσα συσκέψεων του Μεγάρου Π.Ε. Χανίων.

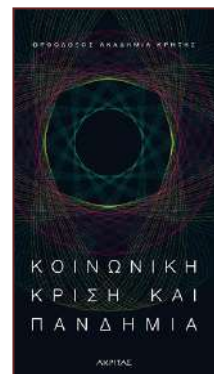

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Α) Κοινωνική Κρίση και Πανδημία. Μελετώντας τα Κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου: Προβληματισμοί για την κοινωνική κρίση και την πανδημία του Covid-19*

Το βιβλίο «Κοινωνική κρίση και Πανδημία. Μελετώντας τα Κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου: Προβληματισμοί για την κοινωνική κρίση και την πανδημία του Covid-19» (Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης [ΟΑΚ], εποπτεία και συντονισμός ύλης Δρ. Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 2021, σελ. 134) συνίσταται στην έκδοση των εισηγήσεων της Ημερίδας που διοργανώθηκε διαδικτυακά στις 10 Ιουνίου 2020 με αφορμή τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών από τη διεξαγωγή, στους χώρους της ΟΑΚ, της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας.

Η έκδοση αφενός εντάσσεται στη διαδικασία «πρόσληψης» της Συνόδου από το ευρύτερο πλήρωμα της Εκκλησίας και αφετέρου εστιάζει στο ανακύψαν ζήτημα της πανδημίας, που έθεσε νέες προκλήσεις «σε όλα τα επίπεδα, ανέδειξε θεολογικά και ποιμαντικά προβλήματα πολλών κατά τόπους Ορθόδοξων Εκκλησιών, αλλά έκανε φανερή την ανάγκη αναζήτησης ερμηνευτικών κριτηρίων» για τη σχέση της Εκκλησίας και της θεολογίας με τη διάνοηση και τον

κόσμο (σ. 26). Επομένως, η Ορθοδοξία, σημειώνει στο εισαγωγικό του σημείωμα ο Κ. Ζορμπάς καλείται «σήμερα, με αφετηρία τις θεμελιώδεις θεολογικές προϋποθέσεις, να εκφράσει έναν λόγο ζωής, προσφέροντας στον άνθρωπο διέξοδο και ελπίδα στα υπαρξιακά αδιέξοδα που βιώνει τις ημέρες αυτές» (σ. 27). Συνεπώς η έκδοση εντάσσεται αυτοδικαίως σε μια σειρά αντίστοιχων παρεμβάσεων άλλων Θεολογικών Κέντρων της Ελλάδας (τις οποίες μνημονεύει ο Κ. Ζορμπάς στην υποσημείωση 9 του σημειώματός του).

Το βιβλίο χαιρετίζει ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος (σ. 9) και ο Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου Αμφιλόχιος (σ. 15). Μετά από ένα «αντί Προλόγου» σημείωμα του Γενικού Διευθυντή της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης Δρος Κων/νου Ζορμπά (σ. 21), ακολουθούν τα δοκίμια των Ομ. Καθ. Γρηγορίου Λαρεντζάκη («Η αντιμετώπιση των σύγχρονων ποιμαντικών προβλημάτων, μετά την εμπειρία της πανδημίας του Κορωνοϊού (Covid-19), με βάση τα Κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Κρήτη», σ. 45), π. Ιωάννου Χρυσανγής («Η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος, Νέος Κορωνοϊός και Κοινωνική Διδασκαλία της Εκκλησίας: Ένα νέο κείμενο από θεολόγους του Οικουμενικού Πατριαρχείου», σ. 65), Καθ. Στυλιανού Τσομπανίδη («Η Εκκλησία δεν ζει για τον εαυτό της»: Τα μηνύματα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου ως οδοδείκτες σε περιόδους κρίσεως», σ. 79) και Γεωργίου Στριλιγκά («Αναφορές για την παιδεία και τους νέους στα Κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου», σ. 11), για να κλείσει ο τόμος με το «αντί Επιλόγου» του Γρηγορίου Λαρεντζάκη (σ. 121).

Ο Γ. Λαρεντζάκης, αφού επισημαίνει πως η Ορθόδοξη Εκκλησία, στη δισχιλιόχρονη πορεία της, δεν αρνήθηκε ποτέ να αντιμετωπίσει ποιμαντικές, θεολογικές και δογματικές προκλήσεις, εστιάζει την προσέγγισή του στην «καθολικότητα» της ορθόδοξης ανθρωπολογίας (η ενότητα του ανθρωπίνου γένους, η καθολικότητα της σωτηρίας και η παγκόσμια κρίση με την πανδημία του Κορωνοϊού), όχι απλά για να μιλήσει για κάποια ανάγκη τονισμού της «μυστικής» καθολικότητας της χριστιανικής ανθρωπολογίας, αλλά για να τονίσει την «καθολικότητα» του Κορωνοϊού. Πιο συγκεκριμένα, όπως γράφει, «το πρόβλημα του Κορωνοϊού δεν είναι πρόβλημα μόνο της Ορθοδοξίας, είναι και των άλλων χριστιανικών Εκκλησιών, το αντιμετωπίζουν και οι άλλες θρησκείες, το αντιμετωπίζει ολόκληρος ο κόσμος, είτε πιστεύουν είτε δεν πιστεύουν, είτε είναι χριστιανοί είτε είναι μη χριστιανοί, είτε σε κάποια θρησκεία είτε όχι» (σ. 50). Όλη η ανθρωπότητα πλήττεται από τη μάστιγα αυτή, κάτι που δεν είναι ούτε ξένο ούτε άγνωστο στην ορθόδοξη παράδοση. «Όλοι οι Μεγάλοι Πατέρες είχαν μπροστά τους ένα μεγάλο όραμα, την παγκοσμιότητα και την καθολικότητα της σωτηρίας, ολόκληρου του ανθρωπίνου γένους» (σ. 51). Προσθέτει μάλιστα πως η εικόνα της Ανάστασης του Χριστού που συν-εγείρει τον Αδάμ και την Εύα συμπεριλαμβάνει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος κι όχι ένα «μέρος» αυτού. Αλλά και η ίδια η ευχαριστιακή πλήρωση της Εκκλησίας είναι μια «καθολική» κοινωνία, εν χρόνω και χώρῳ, με όλο το ανθρώπινο γένος των «αναπαυσαμένων προπατόρων, πατέρων, πατριαρχών, προφητών αποστόλων, κηρύκων, ευαγγελιστών, μαρτύρων, ομολογητών, εγκρατευνών και παντός πνεύματος δικαίου και εν πίστει τετελειωμένου» (σ. 53). Συνεπώς, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ειπωθεί πως η χριστιανική πίστη και λατρεία αφορά μόνο τα μέλη μιας Ομολογίας, αδιαφορώντας για ό,τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο.

Με βάση την έννοια της «καθολικότητας» της εν Χριστώ πίστεως, η Εκκλησία, επισημαίνει ο Γ.Λ., δεν μπορεί να δικαιολογήσει αποκλεισμούς, διακρίσεις και διαχωρισμούς, «μεσότοιχους» έχθρας και προκατάληψης, εθνικές, γλωσσικές αντιπαλότητες κτλ. (σ. 58). Στην περίπτωση δε του Κορωνοϊού οι διαχωρισμοί αυτοί αφορούν υγιείς και ασθενείς ή ακόμα την επιλογή μεταξύ βαριάς και ελαφράς μορφής ασθενών, κτλ. (σ. 61), που η Εκκλησία δεν μπορεί να δικαιολογήσει (Μήπως ο ίδιος κίνδυνος, ερωτάται, ελλοχεύει στο διαχωρισμό εμβολιασμένων και μη εμβολιασμένων όχι στο επιστημονικό, αλλά στο εκκλησιολογικό επίπεδο; Ο Γ.Λ. θυμίζει πως «τα επιστημονικά μέτρα δεν συμφωνούν πάντα με τα θεολογικά, δεν συμφωνούν πάντα με τις θέσεις της Εκκλησίας» 64). Με τέτοια αντίληψη περί καθολικότητας υπάρχει στα συνοδικά κείμενα, όπως επίσης και η επισήμανση για τις «αρνητικές επιπτώσεις της επιστημονικής προόδου» (σ. 63), αν και, οφείλουμε να σημειώσουμε, η Σύνοδος δεν συγκεκριμενοποιεί τις αρνητικές αυτές εκφάνσεις της επιστήμης.

Τέλος, ο Γ.Λ. θίγει το ζήτημα της διάκριση μεταξύ «ουσίας» της Θείας Κοινωνίας και «τρόπου» μετάδοσής της (σ. 65). Αν η πρώτη είναι «αδιαπραγμάτευτη», η δεύτερη δύναται να υπόκειται μεταβολές, επί τη βάση της μακραιώνης εκκλησιαστικής πράξης (η λαβίδα εισήχθη ως τρόπος μετάληψης κατά τη β' χιλιετία).

Ο π. Ι. Χρυσανγής στο πολύ ενδιαφέρον κείμενό του παρουσιάζει την πορεία σύνταξης του κειμένου «Υπέρ της του Κόσμου Ζωής: Προς ένα κοινωνικό ήθος της Ορθόδοξης Εκκλησίας», που εκδόθηκε την Τεσσαρακοστή του 2020 υπό τις ευλογίες του Οικουμενικού Πατριάρχη, με τη συμβολή μιας ειδικά ορισθείσας ομάδας θεολόγων, ενσωματώνοντας επισημάνσεις των Ιεραρχών του Θρόνου⁴⁸ και άλλων υλικού από εξέχοντες Ιεράρχες του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Η ανάγκη έκδοσης αυτού του κειμένου ήταν η εμφανής λόγω της απουσίας «μιας Ορθόδοξης κοινωνικής προσέγγισης ή ενός Ορθόδοξου κοινωνικού ήθους» (σ. 69). Ο Ι.Χ. προσθέτει πως «τα τελευταία

⁴⁸ Λέει ο Ι.Χ. «Γύρω στις είκοσι πέντε Επαρχίες του Οικουμενικού Θρόνου απάντησαν με εκτενείς Εκθέσεις, ενώ μερικοί Ιεράρχες συνεκάλεσαν κληρικούς και θεολόγους, ειδικούς και ερευνητές, ακόμη και κοινωνικούς λειτουργούς και φοιτητές, να συμβάλουν σε μία τεκμηριωμένη έκθεση» (σ. 72). Είναι εξαιρετικά σημαντικό που υιοθετήθηκε αυτή η αυθεντική συνοδική πρακτική στην σύνταξη του κειμένου: θα είναι ευχής έργον η ίδια πρακτική να εφαρμοστεί σε αντίστοιχες περιστάσεις στο μέλλον και να αγκαλιαστεί μάλιστα και από εκείνες τις Επαρχίες που δεν το έπραξαν στην περίπτωση του «Υπέρ της του Κόσμου Ζωής».

χρόνια, η Ανατολική Εκκλησία παρουσιάζει μία 'αλλεργία', ακόμη και 'απέχθεια' θα έλεγα, απέναντι σε κοινωνικές δηλώσεις» (σ. 74). Και σχολιάζει: «Κάποια στιγμή, στο μακρύ βυζαντινό διάβα, ο Ανατολικός Χριστιανισμός, δυστυχώς, σταμάτησε να ασχολείται με ζητήματα που σχετίζονται με το παρόν και άρχισε να επικεντρώνεται στην επανάληψη απαντήσεων, από το παρελθόν ... Προτίμησε την ευσεβιστική ρητορική ή τον αφηρημένο ορθολογισμό, την τελετουργική τυπικότητα ή τον αποξενωμένο μυστικισμό – γιατί όλα αυτά άλλωστε ευκολότερα προέβλεπαν την εξωτερική εμφάνιση μιας παραδοσιακής αυθεντικότητας ή πατερικής πιστότητας ... η υπερέμφαση στον μοναχισμό (ως απόσυρση στην καρδιά) και στο μυστικισμό (ως γοητεία ενός άλλου κόσμου ή ενός κόσμου αλλού) παρείχε την κατάλληλη δικαιολογία μία αποδέσμευση από τούτο τον κόσμο στη χριστιανική Ανατολή, με διάφορες επιπτώσεις για την εκκλησιολογία, τη Λειτουργία και το ήθος της» (σ. 74-76). Συνεπώς, το κείμενο «Υπέρ της του Κόσμου Ζωής» από τη μία «προσλαμβάνει» γόνιμα τη διδασκαλία της Συνόδου και από την άλλη είναι μια προσπάθεια εξωτερίκευσης και ανοιχτότητας της χριστιανικής εκκλησιολογίας και ηθικής.

Ο Σ. Τσομπανίδης ακολουθώντας το πνεύμα της Συνόδου, επισημαίνει την ανάγκη μιας «σαρκούμενης» θεολογίας, με ευαισθησία απέναντι στις κάθε φορά ιστορικές και κοινωνικές συντεταγμένες προκειμένου να πραγματώσει τη σωστική και μεταμορφωτική αποστολή της (σ. 83-85). Η απουσία μιας προφητικής συνείδησης («οι χριστιανοί προτιμούν να είναι 'βασιλείς' και 'ιερείς', επισημαίνει ο Σ.Τ.) και η αρχή πως η Εκκλησία δεν ζει για τον εαυτό της, αλλά για τους άλλους (η έννοια της «Λειτουργίας μετά τη Θείας Λειτουργίας», που ανοίγει το θυσιαστήριο στον κόσμο) περιορίζει την Εκκλησία στους τύπους, στην «ιδεολογία» και τον λειτουργικό «σχολαστικισμό» κι όχι στην ουσία και αλήθεια της λατρείας. Η εκκλησιολογία της ευχαριστίας (η κοινωνία με το Θεό) είναι, επισημαίνει ο Σ.Τ., ανώτερη από την ευσεβιστική της αντίληψη (την ευχαριστία νοούμενη ως μια τελετουργική «πράξη»). Έτσι, τελικά, η ασκητική παράδοση της Ορθοδοξίας πρέπει να είναι μία «άσκηση» στην ευχαριστιακή αγάπη και την ευθύνη προς τους άλλους (σ. 92).

Το άνοιγμα της Εκκλησίας προς τους άλλους, συνεχίζει στην ανάλυσή του ο Σ.Τ., εδράζεται στην ύψιστη αρχή της ισότητας των ανθρώπων, που, με τη σειρά της, θεμελιώνεται στην αξία του ανθρωπίνου προσώπου (μία από τις κεντρικές διδασκαλίες της Συνόδου της Κρήτης). «Η προσβολή οποιαδήποτε ανθρώπου σημαίνει προσβολή ολόκληρης της ανθρωπότητας και άρα σημαίνει προσβολή του καθένα μας και της καθεμιάς μας ξεχωριστά» (σ. 99). Για να «σωθεί», όμως, ο άνθρωπος χρειάζεται να είναι «σώο» το περιβάλλον (ν' αντιμετωπιστεί η οικολογική κρίση και οι ανθρωπίνες επεμβάσεις που προκαλούν τις επιδημίες). Κι αυτό, καταλήγει ο Σ.Τ., οδηγεί στην προφητική καταγγελία κάθε μορφής φονταμενταλισμού.

Τέλος, ο Γ. Στριλιγκάς σημειώνει αυτήν την ανάγκη μιας «ολιστικής» παιδείας, που να στοχεύει στην οικοδομή και καλλιέργεια του όλου ανθρώπου, την ευθύνη για μια κατάρτιση που λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες κοινωνικές τάσεις (δικαιωματισμός, φανατισμός, κοινωνική αδικία, κτλ.) και την απαλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος από τον ατομοκεντρικό προσανατολισμό (σ. 118-199).

Στο «Αντί Επιλόγου» σημειώμά του, ο Γ. Λαρεντζάκης επισημαίνει πως τα Κείμενα της Συνόδου της Κρήτης έχουν δώσει βάσεις για να μπορέσουμε να δώσουμε συγκεκριμένες απαντήσεις και συγκεκριμένες λύσεις. Μολονότι η μέχρι τώρα ενσωμάτωσή τους στις κατά τόπους Μητροπολίτες και ενορίες υπολείπεται, η Σύνοδος έδωσε το στίγμα της σε μια σειρά ζητημάτων που απαιτούν την εφαρμογή της εκκλησιαστικής «οικονομίας», από τους μεικτούς γάμους έως τον τρόπο της θείας μετάληψης. Ενθυμίζει μάλιστα πως στην αρχαία Ανατολή, όπως βέβαια και στη Δύση, υπήρχαν εν χρήση πολλές λειτουργίες (του Ιωάννη Χρυσοστόμου, η Προηγιασμένη του πάπα Γρηγορίου, του Αγίου Γρηγορίου κτλ.). Άρα μια λειτουργική ομοιομορφία είναι άγνωστη στην ανατολική παράδοση.

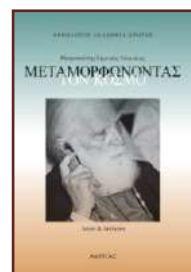
Συμπερασματικά, οι συγγραφείς των οποίων τα κείμενα φιλοξενούνται στον τόμο προσεγγίζουν με δυναμισμό και έγκαιρα ζητήματα που αφορούν τη σχέση της Εκκλησίας (και θεολογίας), επιστήμης και κοινωνίας. Τα κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου προσφέρουν ένα γενικό θεολογικό και θεωρητικό πλαίσιο που δεν αυτο-καταλανώνεται στην περιπτώσιολογία, αλλά που επιτρέπει στις κατά τόπους Εκκλησίες να δράσουν με ποιμαντική ευαισθησία, ιεραποστολική συνείδηση και πνευματική διάκριση υπέρ των πιστών και του κόσμου όλου – έστω και με κόστος να μην υπάρχει ενιαία πρακτική σε όλη την Ορθοδοξία. Αλλά το τελευταίο είναι μια άλλη, λυπηρή υπόθεση που εκτείνεται των σελίδων του βιβλίου.

Ευχαριστούμε όλες τους συντελεστές της έκδοσης γι' αυτήν την πρωτοβουλία η οποία, δίχως καμία αμφιβολία, τις θα βοηθήσει θεολογικές, κοινωνικές, ποιμαντικές και εκπαιδευτικές αναζητήσεις για το εγγύς μέλλον.

*Δρ Δημήτρης Κεραμιδάς

Σημ.: Μπορείτε να αναζητήσετε το βιβλίο στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης.

Β) «Μητροπολίτης Ειρηναίος Γαλανάκης. Μεταμορφώνοντας τον κόσμο. Λόγοι και Διάλογοι». Βλ. Σταμάτης Αποστολάκης, Εφημερίδα «Χανιώτικα Νέα», 10-12-2021, σελ. 32-32.

Από τα παλιά

Συνέδριο Αριθμ. 225. Θέμα: «Εκκλησία και Τουρισμός», 17 Φεβρουαρίου 1976.

ΦΙΛΟΞΕΝΙΕΣ - ΕΠΙΣΚΕΥΕΙΣ

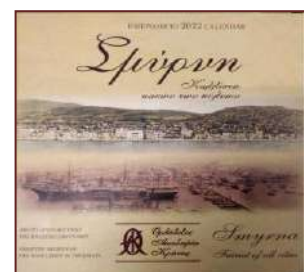
- 1.-11.10** Ο Hausjoses Sehon, από τη Δανία, φίλος της Ακαδημίας.
6.-13.10 Ο Sigrid Kleiss, συνοδός της Ομάδας NRW.
8.-10.10 Ο Dirk Hasenfuss, Δήμαρχος της πόλης Nieder-Olm, για τις επετειακές εκδηλώσεις των 25 χρόνων παρουσίας των κηπουρών τοπίου.
8.-10.10 Ο Lukas Wolf, μέλος της συνοδείας του Δημάρχου της πόλης Nieder-Olm, για τις επετειακές εκδηλώσεις των 25 χρόνων παρουσίας των κηπουρών τοπίου.
20.-31.10 Ο Rüdiger Noll, Γενικός Γραμματέας των Ακαδημιών της Ευρώπης, για τη συμμετοχή του στον Ευρωπαϊκό Διάλογο.
21.10 Ο Γιάννης Λυβιάκης, Δημοσιογράφος των «Χανιώτικων Νέων», πραγματοποίησε επιτόπιο ρεπορτάζ για την Ομάδα των Κηπουρών Τοπίου, με αφορμή τα 25 χρόνια παρουσίας τους στο Ίδρυμα (Βλ. «Χανιώτικα Νέα», 22-10-2021, σελ. 27).
23.10 Ο Δήμαρχος Πλατανιά Ιωάννης Μαλανδράκης, μετά της συνοδείας του, ξεναγήθηκαν στα καλντερίμια της ΟΑΚ από τον Γενικό Διευθυντή Δρα Κωνσταντίνο Ζορμπά και την Επιστημονική Συνεργάτιδα Αικατερίνη Καρκαλά.
24-31.10 Ο Alexei Bodron, Διευθυντής του Ινστιτούτου Αγίου Ανδρέα Μόσχας για τον Ευρωπαϊκό Διάλογο.
12.11 Ο Χάρης Βανίδης, Υπεύθυνος του Προγράμματος “e-hagiography”, ο οποίος είχε συνάντηση τους συνεργάτες του Προγράμματος Κωνσταντίνο Ζορμπά, Αντώνη Καλογεράκη και Κωνσταντίνα Στεφανάκη.
9.12 Ο Στέφανος Λυραντωνάκης, Προπονητής Εθνικής Ομάδας Ποδηλασίας, για συζήτηση με σκοπό τη φιλοξενία της Εθνικής Ομάδας στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος.

Το Ημερολόγιο της ΟΑΚ

Το νέο καλαίσθητο Ημερολόγιο του Ιδρύματος για το αφιερωμένο στη Σμύρνη, καλλίστη πασών των πόλεων, με αφορμή τα 100 χρόνια από τη Μικρασιατική καταστροφή, γεγονός που άφησε τραυματικό αποτύπωμα στη συλλογική συνείδηση, όχι μόνον των Μικρασιατών, αλλά και όλων των Ελλήνων. Κείμενα και φωτογραφίες από το αρχειακό υλικό της Ένωσης Σμυρναίων Αθήνας.

Νέο Έτος 2022 είναι

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

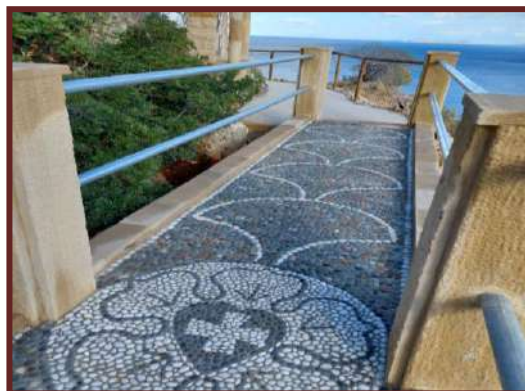

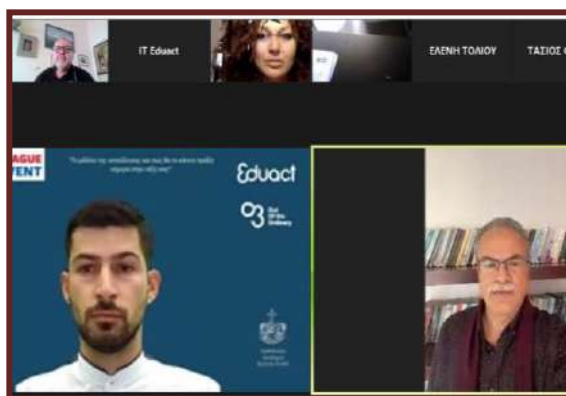
Αγιογραφώντας τον Άγιο Χριστοφόρο (βλ. 2672).

Από την επίσκεψη της Ομάδας με ενδιαφέρον για τη φύση και τη γαστρονομία (βλ. σελ. 17).

Από την Επετειακή Εκδήλωση για τα 25 χρόνια παρουσίας των Κηπουρών Τοπίου
(βλ. 2673).

Από τις εργασίες του Ευρω-Αραβικού Διαλόγου (βλ. 2674).

Από τη Δημερίδα για τη Ρομποτική (βλ. 2677).

Από την επίσκεψη του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κουνουπιδιανών (βλ. σελ. 24).

Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου της Ευρώπης (βλ. 2678).

Από την επίσκεψη της Δ΄ Τάξης Δημοτικού Σχολείου Εκπαιδευτηρίων Θεοδωροπούλου (βλ. σελ. 26).

Από την επίσκεψη της Α΄ Τάξης Δημοτικού Σχολείου Εκπαιδευτηρίων Θεοδωροπούλου (βλ. σελ. 28).

Από την επίσκεψη των Α΄ & Β΄ Τάξεων Δημοτικού Σχολείου Πλατανιά (βλ. σελ. 28).

«ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτασθήσονται» (Ψαλμός, 103:22).

(Φωτ. Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς)

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ

730 06 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ ΧΑΝΙΑ
Τηλ.: 28240 22245, Φάξ: 28240 22060

E-mail: oac@oac.gr

www.oac.gr

ISSN 1105-7017

Κωδικός 3532

Εκδότης–Διευθυντής Συντάξεως
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΖΟΡΜΠΑΣ

Επιμέλεια Κειμένων

Ευάγγελος Βεργανελάκης, Γραμματέας ΟΑΚ

Διορθώσεις Κειμένων

Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς

Ευάγγελος Βεργανελάκης

Χορηγίες

Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων:
GR2006900080000000113505004.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Γενικός Διευθυντής και οι συνεργάτες της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης εύχονται από καρδιάς στους αγαπητούς αναγνώστες των «Διαλόγων Καταλλαγής» Καλά Χριστούγεννα και Ευλογημένο, Δημιουργικό και Καρποφόρο το Νέο Έτος 2022!

(Δημιουργία Ιωάννη Μουντοσχιαννάκη)

Ακολουθήστε την ΟΑΚ στα κοινωνικά δίκτυα και ενημερωθείτε για τα νέα του Ιδρύματος

